

ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

โดย

นางสาวจันทิมา อ่ำมโฆษ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE ADMINISTRATORS' SKILLS IN THE 21ST CENTURY AND
PERFORMANCE OF BASIC EDUCATION STANDARD IN SCHOOLS
UNDER ANGTHONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

By
MISS Janthima AMMAPHOT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Department of Educational Administration

Silpakorn University

Academic Year 2022

Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐาน
การศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

โดย นางสาวจันทิมา อามโกช

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มาเรียม นิลพันธุ์)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรกาญจน์ สุขสดเขียว)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุตา เตียเจริญ)
..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สำเร็จ อ่อนสัมพันธ์)

61252307 : การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน

นางสาว จันทิมา อามโกษ: ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายสุดา เตียเจริญ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 108 โรงเรียน กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการหรือรักษาการแทนจำนวน 1 คน และ 2) ครูจำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 216 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดสำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ และร้อยละ มีขมิ้มเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่ามีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ทักษะการประเมินผลงาน และการบริหารบุคลากร ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการพัฒนาบุคลากร ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน

2. การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับตามค่ามีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

3. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในลักษณะคล้อยตามกัน

61252307 : Major EDUCATIONAL ADMINISTRATION

Keyword : THE ADMINISTRATORS' SKILLS IN THE 21ST CENTURY /PERFORMANCE OF BASIC EDUCATION STANDARD

MISS Janthima AMMAPHOT : THE ADMINISTRATORS' SKILLS IN THE 21ST CENTURY AND PERFORMANCE OF BASIC EDUCATION STANDARD IN SCHOOLS UNDER ANGTHONG PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE Thesis advisor : Assistant Professor Saisuda Tiacharoen, Ph.D.

The research purposes were to determine 1) the administrators' skills in the 21st century in schools under Anghong Primary Educational Service Area Office 2) performance of basic education standard in schools under Anghong Primary Educational Service Area Office and 3) the relationship between the administrators' skills in the 21st century and performance of basic education standard in schools under Anghong Primary Educational Service Area Office. The research samples were 108 schools under Anghong Primary Educational Service Area Office. The 2 respondents from each school were; 1) a school director / an acting school director and 2) teacher The research instrument was a questionnaire concerning the administrators' skills in the 21st century based on the concept of Hoyle, English and Steffy and performance of basic education standard based on Bureau of Educational Test OBEC the statistical used to analyze the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research findings were as follows:

1. the administrators' skills in the 21st century in schools under Anghong Primary Educational Service Area Office as a whole and individual were at the high level. Ranking by arithmetic mean from the highest to the lowest were Organizational Management, Policy and Governance, Staff Evaluation and Personnel Management, Curriculum Planning and Development, Instructional Management, Communication and Community Relations, Staff Development, Values and Ethics of Leadership, Visionary Leadership and Educational Research, Evaluation, and Planning.

2. performance of basic education standard in schools under Anghong Primary Educational Service Area Office as a whole and individual were at the high level. Ranking by arithmetic mean from the highest to the lowest were the performance of basic education standard 3 Student-centered teaching and learning process, the performance of basic education standard 2 Administrative and Management Processes and the performance of basic education standard 1 Quality of learners.

3. the relationship between the administrators' skills in the 21st century and performance of basic education standard in schools under Anghong Primary Educational Service Area Office were highly correlated at .01 level of significance.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้โดยความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุดา เตียเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สำเริง อ่อนสัมพันธ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้กรุณาให้ คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดีตลอดมา จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ดร.สุรางค์ ฐูปุชากร ว่าที่ร้อยเอก ดร.สมชาย แก้วเจริญ ดร.ชรินทร์ จิตตสุโก ดร.สสิพัชร์ สาทรพาณิชย์ และ ดร.กานต์ฤทัย ชลวิทย์ ที่กรุณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณ นางสาวรุจิรา เข้มทิพย์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางพระ ที่ได้ให้กำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุนในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่ได้อำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นอย่างดีและ ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรทุกท่านที่ให้ความรู้และแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาภาควิชาการบริหารการศึกษา สุดท้ายขอขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และครอบครัว ที่เป็นกำลังใจ ให้คำแนะนำ ช่วยดูแลด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน และครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการเก็บข้อมูลการวิจัยส่งผลให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัย จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้วิจัยขอมอบเพื่อทดแทนพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ผู้มีพระคุณ และกัลยาณมิตรทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรัก ความเมตตา ความรู้ คำแนะนำ กำลังใจและมิตรภาพอันงดงาม ตลอดเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

นางสาว จันทิมา อัมโภช

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	2
ปัญหาการวิจัย.....	9
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	12
ข้อคำถามของการวิจัย.....	12
สมมติฐานการวิจัย.....	13
ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย.....	13
ขอบเขตของการวิจัย.....	19
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	21
บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	22
ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21.....	22
ความเป็นมาของทักษะของผู้บริหาร.....	22
ความหมายของทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21.....	29
ความสำคัญของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.....	30
หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21.....	31

การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	39
ความหมายของการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	39
มาตรฐานการศึกษาของชาติ.....	40
มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม.....	42
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	45
มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	50
มาตรฐานการศึกษาต่างประเทศ.....	62
รูปแบบและแนวทางการประเมินการศึกษาของต่างประเทศ.....	72
ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	75
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	77
งานวิจัยในประเทศ.....	77
งานวิจัยต่างประเทศ.....	88
สรุป.....	92
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	93
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	93
ระเบียบวิธีวิจัย.....	94
แผนแบบการวิจัย.....	94
ประชากร.....	94
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง.....	95
ผู้ให้ข้อมูล.....	95
ตัวแปรที่ศึกษา.....	95
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	101
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	102
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	102

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	103
สรุป.....	104
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	105
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	105
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	107
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	119
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง.....	141
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	146
สรุปผลการวิจัย.....	146
การอภิปรายผล.....	147
ข้อเสนอแนะ.....	155
ข้อเสนอแนะของการวิจัย.....	156
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	157
รายการอ้างอิง.....	158
ภาคผนวก.....	165
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....	166
ภาคผนวก ข ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย.....	169
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย และรายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ.....	184
ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (reliability).....	187

ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลและรายชื่อสถานศึกษากลุ่ม ตัวอย่าง	194
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือในการวิจัย	198
ประวัติผู้เขียน	215

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564	9
ตารางที่ 2	เปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563-2564 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้	10
ตารางที่ 3	เปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563-2564 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้	10
ตารางที่ 4	แสดงความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ	44
ตารางที่ 5	การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	53
ตารางที่ 6	การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	57
ตารางที่ 7	การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	60
ตารางที่ 8	เปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ	67
ตารางที่ 9	แสดงจำนวนนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาจำแนกตามอำเภอ	77
ตารางที่ 10	ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล	95
ตารางที่ 11	จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	106
ตารางที่ 12	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน	108
ตารางที่ 13	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1)	109
ตารางที่ 14	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2)	110
ตารางที่ 15	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3)	111

ตารางที่ 16	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4).....	112
ตารางที่ 17	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5).....	114
ตารางที่ 18	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6).....	115
ตารางที่ 19	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7).....	116
ตารางที่ 20	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8).....	117
ตารางที่ 21	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9).....	118
ตารางที่ 22	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10}).....	119
ตารางที่ 23	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ชั้นพื้นฐานในโรงเรียนในภาพรวม	120
ตารางที่ 24	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ชั้นพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1) ในภาพรวม	120
ตารางที่ 25	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1,1}$).....	121
ตารางที่ 26	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1,2}$).....	122
ตารางที่ 27	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) ในภาพรวม.....	123

ตารางที่ 28	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน (Y _{2.1}).....	124
ตารางที่ 29	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 2 มีระบบ บริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา (Y _{2.2}).....	126
ตารางที่ 30	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 3 ดำเนินงาน พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุก กลุ่มเป้าหมาย (Y _{2.3}).....	128
ตารางที่ 31	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 4 พัฒนาครู และบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (Y _{2.4}).....	130
ตารางที่ 32	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 5 จัด สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ (Y _{2.5}).....	131
ตารางที่ 33	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 6 จัดระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ (Y _{2.6}).....	132
ตารางที่ 34	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ (Y ₃) ในภาพรวม.....	133
ตารางที่ 35	คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ข้อ 1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (Y _{3.1}).....	134

- ตารางที่ 36 คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ข้อ 2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Y_{3.2}). 136
- ตารางที่ 37 คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ข้อ 3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก (Y_{3.3})..... 137
- ตารางที่ 38 คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน
 เป็นสำคัญ ข้อ 4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนา
 ผู้เรียน (Y_{3.4})..... 139
- ตารางที่ 39 คำขวัญมีเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ข้อ 5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการ
 จัดการเรียนรู้ (Y_{3.5})..... 140
- ตารางที่ 40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตาม
 มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาอ่างทอง..... 142

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมโนทัศน์สรุปของการวิจัย	18
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย.....	20

+

บทที่ 1

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลกควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศ ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีสังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย¹ จากสถานการณ์ดังกล่าวจะเห็นว่าผู้บริหารในฐานะผู้นำองค์กรจำเป็นต้องปฏิรูประบบตนเอง และการเปลี่ยนแปลงองค์กรครั้งใหญ่เพื่อนำพาไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญที่จะต้องบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดความสมดุลเพื่อให้บริหารจัดการศึกษาบรรลุผลสำเร็จ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา นักวิชาการหลายท่าน มีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่ง ผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการ

¹สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579** (กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2561), 1.

เปลี่ยนแปลงของโลก² เพื่อให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ได้นั้น การบริหารจัดการด้านการศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ขับเคลื่อนองค์การทางการศึกษาให้เกิดการพัฒนาและเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ สถานศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว และผู้ที่มีหน้าที่เปรียบเสมือน แม่ทัพที่นำพาทิศทางการให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีก็คือผู้บริหาร สถานศึกษานั้นเอง ซึ่งหากองค์การได้ผู้บริหารที่ประกอบด้วยทักษะของผู้บริหาร มีความรู้ ความสามารถ ก็จะบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ให้แก่เยาวชนต่อไป³

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs 2030) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้ง ผลกระทบของการเป็น ประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจาก ภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่าง สมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางที่สนคคิดความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสโลกาภิวัตน์การเติบโตทาง เศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้ง ระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหามากมายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหา คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกกระดับ จุดอ่อนของระบบการศึกษาและการพัฒนา บุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยัง ไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัว ยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

²ชัยยนต์ เพาพาน, ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21, การจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนา ท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21, รายงานสืบเนื่องจากการประชุม วิชาการ ระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1, (มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 2559), 301.

³การดี อนันต์นาวี, หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา (ชลบุรี: มนตรี, 2551), 236-270.

รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาดความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทยส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว⁴

องค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก ได้ศึกษาแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยจัดให้มีการประชุมนานาชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างกลุ่มคนต่าง ๆ ทั่วโลก จนกระทั่งได้ข้อสรุปแนวทางการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยคณะกรรมการนานาชาติว่าด้วยการศึกษาในศตวรรษที่ 21 แห่งยูเนสโก จำนวน 15 คน เป็นผู้จัดทำและตั้งชื่อรายงานว่า “Learning : The Treasure Within” แปลว่า “การเรียนรู้: ชุมทรัพย์ในตน” โดยมีสาระสำคัญตอนหนึ่งที่กล่าวถึง “สี่เสาหลักทางการศึกษา” ที่เป็นหลักการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยการเรียนรู้ 4 ลักษณะ ได้แก่ การเรียนเพื่อรู้ (Learning to know) การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง (Learning to do) การเรียนรู้เพื่อที่จะอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น (Learning to Live Together) การเรียนรู้เพื่อชีวิต (Learning to Be) การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ยึดแนวทางการเรียนรู้ 4 แบบ ที่เป็นการเรียนรู้เพื่อชีวิต มุ่งจัดการศึกษาให้กับผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ดังนี้

1. การเรียนเพื่อรู้ หมายถึง การศึกษาที่มุ่งพัฒนากระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ การแสวงหาความรู้ และวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต กระบวนการเรียนรู้เน้นการฝึกสติสมาธิ ความจำ ความคิด ผสมผสานกับสภาพจริงและประสบการณ์ในการปฏิบัติ
2. การเรียนรู้เพื่อปฏิบัติได้จริง หมายถึง การศึกษาที่มุ่งพัฒนาความสามารถและความชำนาญรวมทั้งสมรรถนะทางด้านวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานเป็นหมู่คณะ ปรับประยุกต์องค์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติงานและอาชีพได้อย่างเหมาะสม กระบวนการเรียนการสอนบูรณาการระหว่างความรู้ภาคทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติงานที่เน้นประสบการณ์ต่างๆ ทางสังคม
3. การเรียนรู้เพื่อจะอยู่ร่วมกัน และการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น หมายถึง การศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมพหุวัฒนธรรมได้อย่างมีความสุข มีความตระหนักในการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การแก้ปัญหาการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และ
4. การเรียนรู้เพื่อชีวิต หมายถึง การศึกษาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกด้านทั้งจิตใจและร่างกายสติปัญญา ให้มีความสำคัญกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ภาษา และวัฒนธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรับผิดชอบต่อสังคม

⁴สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579** (กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2561), ง.

สิ่งแวดล้อม ศีลธรรม สามารถปรับตัวและปรับปรุงบุคลิกภาพของตน เข้าใจตนเองและผู้อื่น สี่เสาหลักทางการศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นหัวใจของเป้าหมายและแนวทางการจัดการศึกษาทุกระดับ ที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ชุมชน สังคม ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ใช้เป็นกรอบการคิดและตัดสินใจ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ การคิดเป็นระบบ มีจิตสาธารณะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ และดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุข⁵

จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลตามแนวทางการบริหารสถานศึกษา ดังนี้ 1. การสร้างวิสัยทัศน์เพื่อความสำเร็จทางวิชาการสำหรับนักเรียน การนำวิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีส่วนร่วมของบุคลากรในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย 2. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเพื่อการศึกษา ผู้บริหารต้องสร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับนักเรียนและบุคคลภายนอก เพราะโรงเรียนเป็นศูนย์กลางทางการเรียนและกิจกรรม บรรยากาศมีความสำคัญที่เอื้อต่อการเรียน การสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. การปลูกฝังภาวะผู้นำให้กับบุคคลอื่น และครูในโรงเรียนถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญในการบริหาร การสร้างให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการจะส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาไปสู่คุณภาพและมีมาตรฐานทางการศึกษา 4. การปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะมุ่งทำงานความเอาใจใส่ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมุ่งถึงคุณภาพการสอน และให้บรรลุผลสำเร็จตามความคาดหวังของผู้เรียน และผู้ปกครอง 5. การบริหารจัดการกับคน ข้อมูล และกระบวนการ เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับบุคลากร ทั้งครูและผู้เรียน รวมทั้งการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาสารสนเทศ เพื่อการบริหารและกระบวนการบริหาร⁶

⁵วิชัย วงษ์ใหญ่, **สี่เสาหลักของการศึกษา**, 18 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก http://www.curriculumandlearning.com/upload/%E0%B8%AA%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2_1415863493.pdf

⁶The Wallace Foundation, **The SCHOOL PRINCIPAL AS LEADER: Guiding Schools to Better Teaching and Learning**, accessed December 10, 2022, available from <https://www.wallacefoundation.org/knowledge-center/Documents/The-School-Principal-as-Leader-Guiding-Schools-to-Better-Teaching-and-Learning.pdf>

จากผลการพัฒนาการศึกษาไทย ปีการศึกษา 2564 ด้านคุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นการประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจ เห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาทั่วประเทศ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ได้แก่ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 50.38, 39.22, 36.83 และ 34.3 ตามลำดับ⁷ ส่วนในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา ในการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ประจำปี 2564 ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ผลการประเมินสถานศึกษา จำนวน 11,969 แห่ง จำแนกตามรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่ 1 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 95.76 รองลงมา คือ ระดับพอใช้คิดเป็นร้อยละ 3.80 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.44 มาตรฐานที่ 2 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 97.70 รองลงมา คือ ระดับพอใช้คิดเป็นร้อยละ 1.94 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.36 มาตรฐานที่ 3 ส่วนใหญ่มีผลการประเมินอยู่ในระดับดีคิดเป็นร้อยละ 97.15 รองลงมา คือ ระดับพอใช้คิดเป็นร้อยละ 2.39 และระดับปรับปรุง คิดเป็นร้อยละ 0.46 ตามลำดับ หากพิจารณาสถานศึกษาที่ผ่านการรับรอง พบว่า ผลการประเมินที่สะท้อนคุณภาพผู้เรียนยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเห็นได้จากผลการประเมินที่มีค่าเฉลี่ยระดับพอใช้และในระดับปรับปรุง ซึ่งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้ **1) ด้านผลการจัดการศึกษา** พบว่า มีข้อเสนอแนะว่าสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ดี เช่น ผู้เรียนควรปฏิบัติตามข้อตกลงเกี่ยวกับความปลอดภัยในห้องเรียน ผู้เรียนควรกล้าแสดงออก มีเมตตากรุณาต่อผู้อื่น เป็นต้น สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีสุขนิสัยที่ดี เช่น การดูแลตนเอง การออกกำลังกาย การรักษาความสะอาด การมีวินัย อดทน เป็นต้น สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีสุนทรียภาพทางด้านศิลปะ ดนตรีนาฏศิลป์นอกจากนั้นสถานศึกษาควรมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระ โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ สม่่าเสมอและต่อเนื่อง และการพัฒนาทักษะการ

⁷สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) , รายงานผล O-NET ด้วยแผนที่ประเทศไทย, เข้าถึงเมื่อ 18 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.niets.or.th/th/catalog/view/3121>

อ่านหรือนิยักรักการอ่าน ควรจัดการเรียนการสอนโดยมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งที่เป็นสื่อ การเรียนรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น และควรมีการวิเคราะห์ผลการสอบหรือผลการประเมินเพื่อนำไป พัฒนาผู้เรียนแต่ละคน เช่น นำมาใช้ในการจัดสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ เป็นต้น

2) ด้านการบริหารจัดการศึกษา พบว่า มีข้อเสนอแนะสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษาในการร่วมมือกันทำงาน โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ สถานศึกษาควรมีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้และสถานที่ให้เพียงพอ เช่น ควรจัด ที่พักผ่อนและมุมเรียนรู้สำหรับผู้ปกครอง ควรจัดครูหรือบุคลากรทางการศึกษา เพิ่มขึ้นจากหน่วยงาน ต้นสังกัด เป็นต้น สถานศึกษาควรบริหารจัดการศึกษาให้มีความปลอดภัยทั้ง ด้านอุปกรณ์สิ่งของและ สถานที่โดยการกำหนดเป็นนโยบาย/แผน แนวปฏิบัติหรือมาตรการ หรือจัดกิจกรรมหรืออุปกรณ์ เกี่ยวกับความปลอดภัยให้ครอบคลุมความปลอดภัยทั้ง 6 ด้าน นอกจากนั้นสถานศึกษาควรบริหารจัดการ การศึกษาในลักษณะที่เป็นกิจกรรม โครงการหรืองานวิจัยและสถานศึกษาควรบริหารจัดการศึกษา ในเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือควรจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้โดยจัดพื้นที่ ในห้องเรียนสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ **3) ด้านการจัดการเรียนการสอน** พบว่า มีข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมจัดแบบบูรณาการ หรือจัดกิจกรรมที่หลากหลายหรือมีการวางแผนพัฒนา ผู้เรียนตามความแตกต่างของบุคคลสถานศึกษา และควรออกแบบการวัดและประเมินผลการเรียน การสอนด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริงด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพ นอกจากนั้นสถานศึกษาควร จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็น รายบุคคล หรือควรให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และควรส่งเสริมให้ครู ทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หรือพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอน⁸ จะเห็นได้ว่า การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้นั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลตามแนวทาง การบริหารสถานศึกษา ดังนี้ 1. การสร้างวิสัยทัศน์เพื่อความสำเร็จทางวิชาการสำหรับนักเรียน การนำ วิสัยทัศน์สู่การปฏิบัติเพื่อให้เกิดความเข้าใจ และมีส่วนร่วมของบุคลากรในการมุ่งผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตามเป้าหมาย 2. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเพื่อการศึกษา ผู้บริหารต้อง

⁸สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), รายงาน ประจำปี 2564, เข้าถึงเมื่อ 18 มีนาคม 2566, เข้าถึงได้จาก <https://www.onesqa.or.th/upload/202203291845358.pdf>, .4-8.

สร้างสภาพแวดล้อมให้เหมาะกับผู้เรียนและบุคคลภายนอก เพราะโรงเรียนเป็นศูนย์กลางทางการเรียนและกิจกรรม บรรยากาศมีความสำคัญที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การปลูกฝังภาวะผู้นำให้กับบุคคลอื่นและครูในโรงเรียนถือว่าเป็นทรัพยากรสำคัญในการบริหาร การสร้างให้ครูเป็นผู้นำทางวิชาการจะส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาไปสู่คุณภาพและมีมาตรฐานทางการศึกษา

4. การปรับปรุงการเรียนการสอน ผู้บริหารที่มีประสิทธิผลจะมุ่งทำงานความเอาใจใส่ในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมุ่งถึงคุณภาพการสอน และให้บรรลุผลสำเร็จตามความคาดหวังของผู้เรียน และผู้ปกครอง

5. การบริหารจัดการกับคน ข้อมูล และกระบวนการ เพื่อประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับบุคลากรทั้งครูบุคลากรและผู้เรียน รวมทั้งการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาสารสนเทศ เพื่อการบริหารและกระบวนการบริหาร⁹

ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียง สถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้ง ปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามบริบทและความต้องการของตนเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ

⁹The Wallace Foundation, **The SCHOOL PRINCIPAL AS LEADER: Guiding Schools to Better Teaching and Learning**, accessed December 10, 2022, available from <https://www.wallacefoundation.org/knowledge-center/Documents/The-School-Principal-as-Leader-Guiding-Schools-to-Better-Teaching-and-Learning.pdf>

ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา¹⁰ จะเห็นได้ว่าผู้ที่เข้ามาเป็นผู้บริหารสถานศึกษานั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสพการณ์ และเมื่ออยู่ในตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษาแล้วก็ต้องเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาคือบุคคลสำคัญ ที่จะทำให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 จะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ที่เป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะ ที่หลากหลาย ในการบริหารจัดการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งมาตรฐานคุณคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานกระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐาน กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์โดยให้ความสำคัญกับ การกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา ทักษะการวางแผนและพัฒนาหลักสูตร มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่มีการกำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทางวิธีการและเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสถานศึกษาซึ่งจะสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ เจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรที่ดี ควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชนมีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำรายวิชา เพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนและจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนตามขีดความสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์และสมดุลทั้ง ทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ทักษะการบริหารจัดการองค์กร มีระบบบริหาร จัดการคุณภาพสถานศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ดีเป็น ปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคาร เรียนที่มั่นคง สะอาด มีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อ การจัดการเรียนรู้ ทักษะการพัฒนาบุคลากร ซึ่งครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัด การศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การพัฒนาครูและบุคลากรเน้นไปที่ ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วน

¹⁰ สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), 1-2.

ของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ทักษะ ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ โดยผู้บริหารจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีที่มีความรับผิดชอบต่อ สังคมสิ่งแวดล้อม ศีลธรรม สามารถปรับตัวและปรับปรุงบุคลิกภาพของตน เข้าใจตนเองและผู้อื่น เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ มีความรู้ ความสามารถ การคิดเป็น ระบบ มีจิตสาธารณะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ และดำรงชีวิตอย่างมี คุณภาพและมีความสุขในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ดังนั้น การมีผู้บริหารที่มีทักษะในด้านการบริหาร การศึกษาที่ดี ก็จะนำพาให้การบริหารและจัดการสถานศึกษาประสบความสำเร็จตามมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในโลกไร้พรมแดนได้อย่างยั่งยืน

ปัญหาการวิจัย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีภารกิจในการบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมี คุณภาพ โดยจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และนโยบายกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาการศึกษาตามแผนงาน โครงการ ให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และนโยบายตามแผนปฏิบัติการ¹¹

จากด้านคุณภาพการศึกษา ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 สมรรถนะ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564

สมรรถนะ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามระดับ		
	เขตพื้นที่	สังกัด (สพฐ.)	ประเทศ
การอ่านออกเสียง	67.32	69.04	69.95
การอ่านรู้เรื่อง	73.25	72.30	72.79
รวม 2 สมรรถนะ	70.32	70.67	71.38

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, รายงานประจำปี 2565 (อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565), 8

¹¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, รายงานประจำปี 2565 (อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565), คำนำ.

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง รวม 2 สมรรถนะ มีคะแนนเฉลี่ย 70.32 ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 71.38

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563-2564 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2563	ผลต่างระหว่างปีการศึกษา 2563/2564
ภาษาไทย	51.45	56.59	-5.14
ภาษาอังกฤษ	38.30	41.99	-3.69
คณิตศาสตร์	37.55	29.33	8.22
วิทยาศาสตร์	35.05	38.87	-3.82
รวมเฉลี่ย	40.60	41.70	-1.10

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, รายงานประจำปี 2565 (อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565), 20

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าปีการศึกษา 2563 ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าในปีการศึกษา 2563 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าปีการศึกษา 2563 ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563-2564 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำแนกรายกลุ่มสาระการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2563	ผลต่างระหว่างปีการศึกษา 2563/2564
ภาษาไทย	47.15	51.50	-4.35
ภาษาอังกฤษ	26.70	29.06	-2.36
คณิตศาสตร์	20.22	20.06	0.16
วิทยาศาสตร์	29.22	28.48	0.74
รวมเฉลี่ย	30.82	32.28	-1.45

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, รายงานประจำปี 2565 (อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565), 21

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2564 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ย คะแนนสูงกว่าปีการศึกษา 2563 ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าปีการศึกษา 2563 ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

จากผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. การวางแผนการใช้งบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับภารกิจ นโยบาย ปัญหา ความต้องการในการบริหารและจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีข้อจำกัดของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการค่อนข้างมาก เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แจ้งกรอบวงเงินงบประมาณที่ชัดเจน การจัดสรรงบประมาณไม่มีช่วงเวลาหรือจำนวนเงินที่ชัดเจน ท้ายอยการจัดสรรหลายครั้ง ทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องคาดคะเน งบประมาณการ ซึ่งคลาดเคลื่อนจากสภาพจริง
2. ด้านคุณภาพการศึกษา เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากขาด ทรัพยากรกำลังครู ขาดทรัพยากรในการบริหารจัดการและการจัดกิจกรรมของสถานศึกษาขนาดเล็กมี ข้อจำกัดด้านจำนวนนักเรียนและงบประมาณที่ได้รับสนับสนุน
3. การกำกับติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานขาดความต่อเนื่อง ไม่จริงจังและไม่นำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนา
4. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานขาด การวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงประเด็นในการนำเสนอเป็นสารสนเทศ การรายงานผลการปฏิบัติงาน เป็นมาตรฐาน ผู้ปฏิบัติเมื่อดำเนินการแล้วไม่ได้สรุปผล หรือรายงานผลตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด¹²

จากปัญหาที่พบดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทองมีปัญหาที่เกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านกระบวนการ บริหารและการจัดการ และด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาคือตัวแปรสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยมี การบริหารจัดการที่เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องมีทักษะ ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่หลากหลาย เช่น ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ทักษะ

¹²สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, รายงานประจำปี พ.ศ. 2565 (อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565), 72.

การบริหารจัดการองค์กร เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนการใช้งบประมาณ การจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่สอดคล้องกับภารกิจ นโยบายปัญหา ความต้องการในการบริหารและจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีข้อจำกัดของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการค่อนข้างมาก ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากบางโรงเรียนมีนักเรียนน้อยทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้ ทักษะการพัฒนาบุคลากร เนื่องจากขาดทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูสอนไม่ตรงกับวิชาเอก ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร เนื่องจากครูผู้สอนมีภารกิจมาก การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงานและระบบการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงานขาดการวิเคราะห์ข้อมูลให้ตรงประเด็นในการนำเสนอเป็นสารสนเทศ การรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐาน ผู้ปฏิบัติเมื่อดำเนินการแล้วไม่ได้สรุปผล หรือรายงานผลตามเป้าหมาย ตัวชี้วัด เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นเหตุที่ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. เพื่อทราบการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดข้อคำถามสำหรับการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอยู่ในระดับใด

2. การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอยู่ในระดับใด

3. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อเป็นการตรวจสอบตามข้อคำถามของการวิจัยและให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้ตั้งสมมติฐานไว้ ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอยู่ในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอยู่ในระดับปานกลาง

3. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการดำเนินการในลักษณะขององค์กรเชิงระบบ ผู้วิจัยจึงได้นำทฤษฎีเชิงระบบตามแนวคิดของ ลูเนนเบิร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg & Ornstein) ที่เสนอแนวคิดประกอบด้วยระบบย่อย ๆ ภายในองค์กร ที่มีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ ทฤษฎีและความรู้ รัฐบาลกลาง หน่วยงานรัฐท้องถิ่น โครงสร้างทางกฎหมาย และกลุ่มอื่น ๆ 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง (Transformation Process) ประกอบด้วย การบริหาร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ ติดตาม และการประเมินผล 3) ปัจจัยผลผลิต (Output) ได้แก่ ความเจริญงอกงามของนักเรียน ความเจริญงอกงามของครู องค์กรประกอบทั้ง 3 ประการนี้ จะมีความสัมพันธ์และสอดคล้องซึ่งกันและกัน จะขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไม่ได้ ถ้ามีขั้นตอนใดมีปัญหาขั้นตอนอื่นก็จะหยุดไปด้วย ในทำนองเดียวกันธรรมชาติของระบบจะต้องมีการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ระบบสามารถเคลื่อนไหวหรือดำเนินการต่อไปได้ อีกทั้งระบบยังมีความสัมพันธ์กับ

สภาพแวดล้อม (Context) ซึ่งระบบจะได้รับปัจจัยนำเข้าจากสภาพแวดล้อม และระบบจะสร้างผลผลิตให้กับสภาพแวดล้อม¹³

ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าที่สำคัญประการหนึ่งของบุคลากร ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ปุชชีโอ เมอร์ด็อก และแมนซ์ (Puccio, Murdock and Mance) สรุปว่าทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะดังต่อไปนี้ 1) ทักษะการ สร้างทีมงานที่มีประสิทธิผลสูง (Highly Effective Team Building Skill) 2) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem- Solving Skills) 3) ทักษะการวางแผนโครงการ (Planning – Project Skills) 4) ทักษะการกำกับกับการปฏิบัติงาน (Performance Monitoring Skills) 5) ทักษะการสื่อสารที่ดี (Communication and Climate set Skills) 6) ทักษะการสร้างสัมพันธ์ (Relationship Building up Skills) 7) ทักษะการสอนงาน (Coaching Skills) 8) ทักษะทางสังคม (Social Skill) 9) ทักษะการตัดสินใจ (Decision making Skill) 10) ทักษะการกระตุ้นใจ (Motivational Skills) 11) ทักษะการคิดเชิงสะท้อนผล (Reflective & Thinking Skills) 12) ทักษะการจัดการตนเอง (Self – Management Skills) 13) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (Technological Skills) 14) ทักษะด้านการเรียนการสอน (Pedagogical Skills) และ 15) ทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence Skills)¹⁴ ฮอยล์ อิงลิช และสเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ได้เสนอทักษะที่ทำให้ประสบความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 10 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) 2) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) 3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) 5) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Instructional Management) 7) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management) 8) ทักษะการพัฒนาบุคลากร (Staff Development) 9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) 10) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of

¹³Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed. (California: Wadsworth, 2012), 20-22.

¹⁴Gerard J. Puccio, Marie Mance, Mary C. Murdock., **Creative leadership: Skills that drive change**, Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2011, Inc.

Leadership)¹⁵ National Association of Secondary School Principals (NASSP) ได้สรุปทักษะภาวะผู้นำโรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จในดำเนินงาน สำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ ประกอบด้วยทักษะ ดังนี้ 1) กำหนดทิศทางของแผนการสอน (Setting Instructional Direction) 2)ความร่วมมือ (Collaboration) 3) มีความรู้สึกไว (Sensitivity) 4) มีวิจารณญาณ (Judgment) 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Results Orientation) 6) สร้างความเข้มแข็งในองค์กร (Organizational Ability) 7) การสื่อสารด้วยวาจา (Oral Communication) 8) การสื่อสารด้วยภาษาเขียน (Written Communication) 9) พัฒนาผู้อื่น (Developing Others) 10) รู้จักจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง (Understanding own Strengths and Weaknesses)¹⁶

แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษาของทั้งต่างประเทศและในประเทศ วัตถุประสงค์นี้ ในประเทศญี่ปุ่น การศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งปฏิบัติตามมาตรฐานการประเมินโดยต้องจัดทำรายงานประเมินตนเองเสนอต่อกระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology หรือ MEXT) โดยพิจารณาจากเอกสาร รายงานของสถานศึกษา และการเข้าตรวจประเมินเพื่อยืนยันผลการประเมินตนเอง¹⁷ ส่วนประเทศสิงคโปร์ มีการประเมินการปฏิบัติตามการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา) โดยใช้ระบบที่เรียกว่า School Excellence Model (SEM) หรือต้นแบบการประเมินความเป็นเลิศของโรงเรียนในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอนแบบองค์รวม ที่นำแบบอย่างมาจากประเทศอังกฤษ ประกอบด้วยการประเมินตนเองและการประเมินภายนอกด้วยคณะผู้ตรวจสอบจากกระทรวงศึกษาธิการเข้าไปตรวจสอบโรงเรียนที่คัดเลือกมา ซึ่งระบบ SEM มีเกณฑ์ประเมิน 9 ข้อ

¹⁵John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, **Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers** (Virginia: American Association of School Administrators, 1998), 8-9.

¹⁶National Association of Secondary School Principals, **10 Skills for Successful School Leaders executive summary**, Accessed December 11, 2020, Available from <https://www.yumpu.com/en/document/read/44532692/10-skills-for-successful-school-leaders-national-association-of->

¹⁷ณัฐธัญญาณี จันทพลลาบุรณ์, พัชณีย์ คำหนัก และกมลสิริ บุรณะศิริ, **จุลสาร สมศ.** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2559), 5.

เช่น ความเป็นผู้นำ การวางแผนกลยุทธ์ ความสามารถ และคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำของผู้บริหารว่าจัดการบริหารอย่างไรให้สามารถได้ผลผลิตตามแผนที่วางไว้ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร¹⁸ สำหรับประเทศสหรัฐอเมริกา ปฏิบัติตามมาตรฐานการประเมินการศึกษาในระดับประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ถ้าเป็นโรงเรียนของรัฐบาลตามมาตรฐานการเรียนการสอนภายใต้การดูแลของรัฐบาลแต่ละมลรัฐ ซึ่งจะเรียกว่า “Common Core Standards” มาตรฐานดังกล่าวระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาทุกรายวิชาที่นักเรียนควรได้รับการประเมินระดับนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินผลระยะยาว และการประเมินหลัก ซึ่งจะเน้นดูจากผลสัมฤทธิ์การศึกษาในวิชาคณิตศาสตร์ และการอ่าน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งทำการประเมินในรายวิชาตามตารางกำหนดการของหน่วยงานหลัก ชื่อว่า The National Assessment of Educational Progress (NAEP) ในส่วนของโรงเรียนเอกชน จะทำการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกซึ่งเป็นองค์กรกลางระดับประเทศ เช่น National Council for Private School Accreditation (NCPSA)¹⁹ และประเทศนิวซีแลนด์ ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานประเมินคุณภาพการศึกษา Education Review Office (ERO) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ประเมินและรายงานมาตรฐานการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จะตรวจสอบศูนย์พัฒนาเด็ก และโรงเรียนเป็นประจำทุกๆ 3 ปี หากพบว่าการดำเนินงานสถานศึกษาต้องปรับปรุงและมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของเด็ก ก็จะเข้าไปประเมินถี่ขึ้น²⁰ สำหรับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาในประเทศไทยในส่วนของมาตรฐานการศึกษาชาติ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก - คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา - จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน และมาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้ การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง²¹ ในส่วนของมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน ดังนี้ 1) มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา 2) มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา 3) มาตรฐานที่ว่าด้วยการ

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, 6.

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, 7.

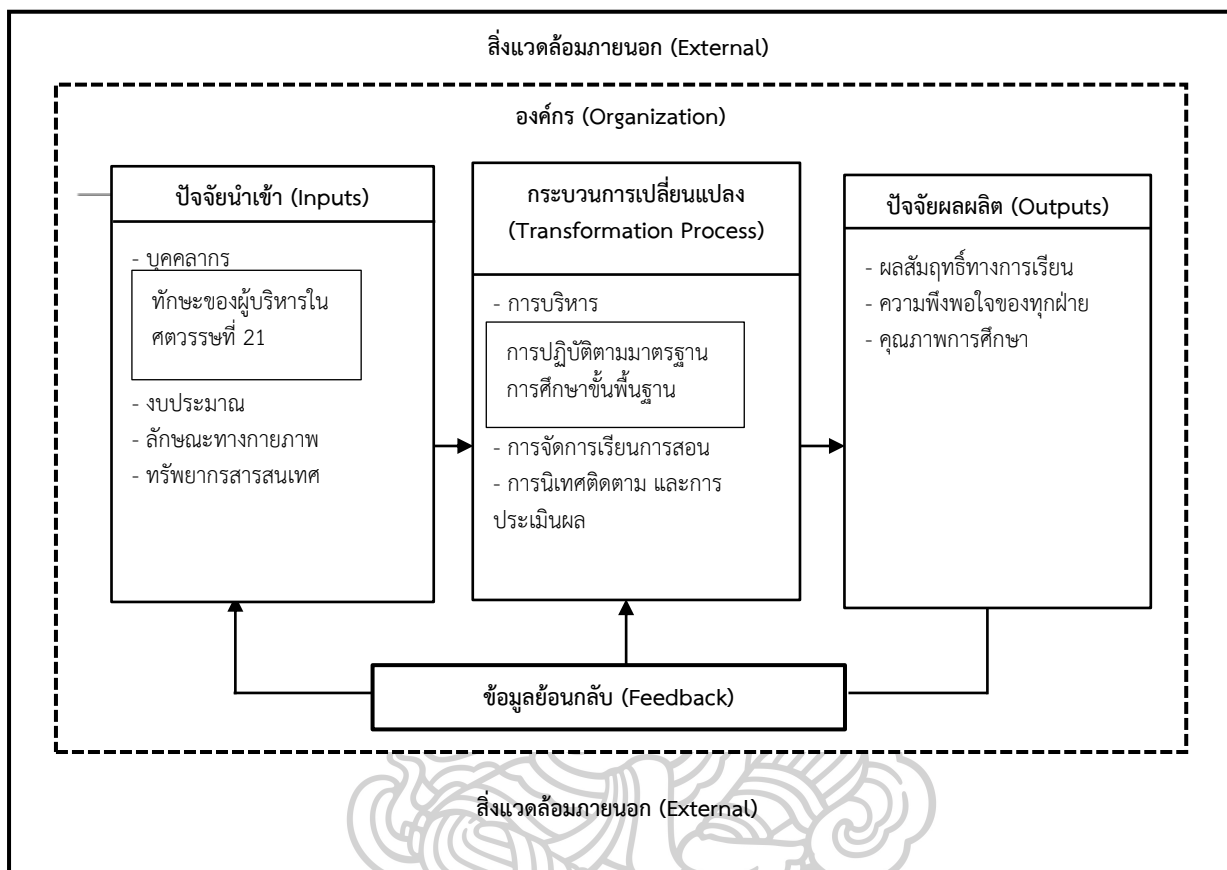
²⁰ เรื่องเดียวกัน, 8.

²¹ เรื่องเดียวกัน, 3-6.

จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน²² และการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในการประเมินคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย มาตรฐาน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 1.1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ได้แก่ 1.1.1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ 1.1.2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา 1.1.3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม 1.1.4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร 1.1.5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และ 1.1.6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ 1.2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ 1.2.1) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด 1.2.2) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย 1.2.3) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย และ 1.2.4) มีสุขภาพะทางร่างกาย และจิตสังคม มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ประกอบด้วย 2.1) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน 2.2) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา 2.3) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย 2.4) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ 2.5) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และ 2.6) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประกอบด้วย 3.1) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต 3.2) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 3.3) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก 3.4) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำ

²²สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2555)**, (สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด ,2554), 7.

ผลมาพัฒนาผู้เรียน และ3.5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้²³

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

ที่ ม ๑ : Fred C. Lunenburg and Allan C. Ornstein, **Educational Administration: Concepts and Practices**, 6th ed. (California: Wadsworth, 2012), 20-22.

: John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, **Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers** (Virginia: American Association of School Administrators, 1998), 8-9.

: สำนักทดสอบทางการศึกษา, **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), 33-34.

²³สำนักทดสอบทางการศึกษา, **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), 25-38.

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตของการวิจัยโดยมุ่งศึกษา ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยสนใจทักษะของผู้บริหารตามแนวคิดของฮอยล์ อิงลิช และสเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ที่ได้เสนอทักษะของผู้บริหารประกอบด้วย 10 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) 2) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) 3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) 5) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Instructional Management) 7) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management) 8) ทักษะการพัฒนาบุคลากร (Staff Development) 9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) 10) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership)²⁴ ส่วนตัวแปรตามที่ศึกษาคือ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ²⁵ ดังแผนภูมิที่ 2

²⁴John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, *Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers* (Virginia: American Association of School Administrators, 1998), 8-9.

²⁵สำนักทดสอบทางการศึกษา, *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), 25-38.

ทักษะของผู้บริหาร (X_{tot})	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_{tot})
<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) 2. ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2) 3. ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) 4. ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) 5. ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5) 6. ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6) 7. ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) 8. ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8) 9. ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9) 10. ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10}) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน (Y_1) <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$) 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$) 2. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) <ol style="list-style-type: none"> 2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$) 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$) 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย ($Y_{2.3}$) 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($Y_{2.4}$) 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ($Y_{2.5}$) 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.6}$) 3. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) <ol style="list-style-type: none"> 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ ($Y_{3.1}$) 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($Y_{3.2}$) 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$) 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ($Y_{3.4}$) 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ($Y_{3.5}$)

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, **Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers** (Virginia: American Association of School Administrators, 1998), 8-9.

: สำนักทดสอบทางการศึกษา, **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ** (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), 25.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของคำต่าง ๆ ได้ดังนี้

ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีทั้งศาสตร์และศิลป์ มีความรู้ความชำนาญ ที่สามารถพัฒนาได้โดยการเรียนรู้และฝึกฝน ในการดำเนินกิจกรรมบริหารเพื่อนำเอาทรัพยากร ปัจจัยทางการบริหารมาใช้ในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วย 10 ทักษะ คือ 1) ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะด้านการกำหนดนโยบายและการปกครอง 3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร 5) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ 7) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร 8) ทักษะการพัฒนาบุคลากร 9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน 10) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ

การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง หมายถึง สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยและขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ประกอบด้วย 7 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอไชโย อำเภอป่าโมก อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอสสามโก้ และอำเภอแสวงหา จำนวน 142 โรงเรียน

บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21” กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ต่างๆ จากตำรา เอกสารวิชาการ วารสาร รายงานการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญคือ ทักษะของผู้บริหาร ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 มาตรฐานการศึกษา ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

ความเป็นมาของทักษะของผู้บริหาร

ผู้วิจัยขอเสนอความเป็นมาของทักษะของผู้บริหารโดยจะกล่าวถึงความหมายและหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารในเบื้องต้นซึ่งมีนักการศึกษาของไทยและต่างประเทศได้กล่าวไว้ ดังนี้

นักการศึกษาของไทยและต่างประเทศได้ให้ความหมายของคำว่า “ทักษะของผู้บริหาร” ทั้งคล้ายกันและแตกต่างกันไป ดังนี้ นักการศึกษาต่างประเทศ ได้แก่ เดรก และโรว์ (Drake and Roe) ได้ให้ความหมายของทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ทักษะที่ความสามารถในการใช้ความรู้ ความคิด ปัญญา ในการบริหารงานภายในองค์กร เป็นทักษะของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาได้ และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านอื่น ๆ²⁶ นิวแมน (Newman) ได้ให้ความหมาย ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร ในการทำงานหรือกระทำ ให้บรรลุเป้าหมายปลายทางขององค์กร อย่างรวดเร็ว²⁷ และสำหรับฮอลย์อิงลิช และสเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ได้ให้

²⁶Thelbert L. Drake and William H. Roe, **The Principalship**, 3rd ed. (New York: Macmillan; London: Collier Macmillan, 1986), 29 – 30.

²⁷William H. Newman, **Administrative action: The techniques of organization and management** (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1963), 5.

ความหมาย ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจการบริหารงานที่เกิดมาจากการสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเอง²⁸

ในส่วนของนักการศึกษาของไทย มัลลิกา ต้นสอน ได้ให้ความหมายของทักษะการจัดการ หมายถึง ความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรม หรือปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ²⁹ มัทนา วัฒนอมศักดิ์ ได้สรุปว่า “ทักษะ” หมายถึง ความสามารถหรือความชำนาญของบุคคลทั้งทางร่างกายและปัญญาในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว เหมาะสม ซึ่งในการบริหารงานต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จผู้บริหารต้องมีทั้งความรู้ความเข้าใจและความเชี่ยวชาญหรือความชำนาญในภาระงานบริหาร ซึ่งนอกเหนือจากงานที่ตนเองรับผิดชอบโดยตรงแล้ว ยังต้องมีความรู้ความเข้าใจในภาระงานของบุคคลที่ตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เช่น ภาระงานของผู้ได้บังคับบัญชา เป็นต้น³⁰ และสุณา อีสสาหาก ได้ให้ความหมายของทักษะ คือ ความสามารถในการทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และชำนาญในการปฏิบัติงานเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือของบุคคล³¹

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทักษะของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการใช้ความรู้ ความคิด ปัญญา ความเชี่ยวชาญ ในการบริหารงานภายในองค์กร โดยใช้ทรัพยากรทางการบริหารมาบริหารจัดการ ผ่านกระบวนการทางการบริหารอย่างมีระบบ ซึ่งส่งผลให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

การบริหารงานใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นการบริหารการศึกษา หรือการบริหารงานด้านอื่น ๆ ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนต้องได้รับการฝึกอบรมจึงจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ นั้น ความสามารถและ

²⁸John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, **Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers** (Virginia: American Association of School Administrators, 1998), 9.

²⁹มัลลิกา ต้นสอน, **การจัดการยุคใหม่ Modern Management** (กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท, 2545), 19.

³⁰มัทนา วัฒนอมศักดิ์, “ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 SKILLS FOR SCHOOL ADMINISTRATOR IN 21ST CENTURY,” วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร 3, 2 (มกราคม - มิถุนายน 2556): 201.

³¹สุณา อีสสาหาก, **ทักษะการบริหาร**, เข้าถึงเมื่อ 12 พฤษภาคม 2563, เข้าถึงได้จาก https://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Adm/Supaporn_R.pdf

ทักษะการบริหารของผู้บริหาร ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหาร หน่วยงานหรือองค์กร ผู้วิจัยขอเสนอแนวความคิดของนักการศึกษาและนักวิชาการต่างประเทศ และของไทยดังนี้

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทักษะของผู้บริหารของนักวิชาการต่างประเทศ

1. แฮร์ริส (Harris) แฮร์ริสได้นำทักษะของ แคทซ์ (Katz) มาขยายความเพิ่มเติมเพื่อให้ใช้งานได้ง่ายกว่าและใช้ได้กับหลายงาน เช่น ด้านการบริหาร ด้านการนิเทศการศึกษา โดยแฮร์ริสได้แยกแยะรายละเอียดของแต่ละทักษะดังนี้ (1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) ประกอบด้วย การพูด (Speaking) การเขียน (Writing) การอ่าน (Reading) การฟัง (Listening) การจัดลำดับเรื่อง (Outlining) เขียนแผนภูมิ (Graphing) วาดภาพ (Sketching) การคำนวณ (Computing) และการเป็นประธานที่ประชุม (Chairing a meeting) (2) ทักษะด้านมนุษย (Human Skill) ประกอบด้วย ความเข้าใจ (Empathizing) การรู้จักสัมภาษณ์ (Interviewing) การรู้จักสังเกต (Observing) การรู้จักการนำอภิปราย (Leading discussion) ความสามารถสะท้อนความรู้สึกและความคิด (Reflecting feeling and ideas) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) (3) ทักษะด้านมโนภาพ (Conceptual Skills) ประกอบด้วย การอ่าน เขียน พูด ฟัง การจัดลำดับเรื่องราวเป็น การสาธิตได้ การเขียนแผนภูมิและวาดภาพสื่อได้ การคำนวณเป็นการสามารถเป็นประธานในที่ประชุมได้³²

2. เซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni) กล่าวถึงผู้บริหารโรงเรียนจะบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องอาศัยทักษะสำหรับผู้บริหารหลายประการ ดังนี้ (1) ทักษะด้านการเป็นผู้นำเป็นทักษะพื้นฐานในการเป็นผู้นำทางด้านการวางแผน การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร การจัดการและการดำเนินงาน การมอบหมายงาน และการประเมินผล ทักษะในการแก้ปัญหา ความขัดแย้ง การบริหารงานเป็นทีม การตัดสินใจ เป็นต้น (2) ทักษะด้านมนุษย เป็นความสามารถในการเข้ากับบุคคลต่าง ๆ บางครั้งเรียกว่า ทักษะในการครองคน ได้แก่ ทักษะในการติดต่อระหว่างบุคคล การประสานงาน การแสดงภาวะผู้นำการจูงใจ การสร้างขวัญและกำลังใจ ความเข้าใจ การทำงานของกลุ่มคน การจูงใจหรือชักจูงให้สมาชิกในกลุ่มทำงาน (3) ทักษะการบริหารงานบุคคล เป็นความสามารถทางการสนับสนุนพัฒนาบุคคลให้เจริญก้าวหน้าในอาชีพ (4) ทักษะด้านเทคนิค ได้แก่ ทักษะในการจัดหา การเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง งานบุคคล การจัดระบบงาน การบัญชี งานสารบรรณ (5) ทักษะด้านการศึกษา ได้แก่ ทักษะการสอน การวัดผลการศึกษา การนิเทศ การนำแหล่งวิทยากรมาใช้ให้เป็นประโยชน์ (6) ทักษะด้านการสร้างความคิด เป็นทักษะที่สำคัญอย่างหนึ่งสำหรับผู้บริหาร เพราะเป็นทักษะในการคาดการณ์ล่วงหน้า การวิเคราะห์ปัญหาการบริหาร การวางแผน

³²Ben M. Harris, *Supervision Behavior in Education*, 3rd ed. (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1985), 16-19.

การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า (7) ทักษะด้านการประเมินผล เป็นความสามารถในการประเมินผล ซึ่งอาจประเมินได้โดยการออกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์และการสังเกต³³

3. กริฟฟิน (Griffin) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จต้องมีทักษะพิเศษสำหรับการบริหาร คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการวินิจฉัยและทักษะด้านการวิเคราะห์ ดังนี้ (1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) เป็นทักษะที่จำเป็นที่ทำให้งานบรรลุผลสำเร็จเป็นความสามารถในการวางแผน การทำโครงการ การเงินการบัญชี การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ผู้บริหารจำนวนมากโดยเฉพาะผู้บริหารระดับกลางและระดับล่างจะใช้ทักษะด้านนี้ในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ (2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Interpersonal Skill) เป็นทักษะการบริหารที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ทั้งภายในและภายนอกองค์การหากวิเคราะห์การใช้เวลาของผู้บริหารพบว่าผู้บริหารใช้เวลา 59% ในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ใช้เวลา 6% ในการโทรศัพท์และใช้เวลา 3% ในการเดินทาง ซึ่งจากเวลาเหล่านี้เป็นข้อมูลให้เห็นได้ชัดว่าผู้บริหารใช้เวลาส่วนมากในการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการใช้ทักษะนี้ในการติดต่อสื่อสาร การสร้างความเข้าใจที่ดี เจรจา การบรรยาย การประสานงานกันทั้งภายในและภายนอกองค์การ ผู้บริหารที่มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์มากจะประสบความสำเร็จมากกว่าผู้บริหารที่มีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์น้อย (3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) เป็นความสามารถในการคิด เกี่ยวกับการเข้าใจถึงผลลัพธ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในองค์การ การมองเห็นความเหมาะสมหรือความไม่เหมาะสมของส่วนต่าง ๆ ในองค์การ และสามารถคาดคะเนทิศทางที่จะพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ (4) ทักษะด้านการวินิจฉัย (Diagnostic Skill) เป็นทักษะความสามารถของผู้บริหารที่สามารถเข้าใจรายละเอียดในส่วนต่างๆ หรือแยกประเด็นแต่ละสิ่งภายในองค์การ การเข้าใจเหตุการณ์มองเห็นปัญหาโดยการศึกษารายละเอียด หรือที่มาที่ไปของงาน เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรให้บริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (5) ทักษะด้านการวิเคราะห์ (Analytic Skill) เป็นทักษะที่คล้ายกันกับทักษะการตัดสินใจทำให้ทักษะการวินิจฉัยมีความสมบูรณ์ เป็นความสามารถในการระบुरายละเอียดสำคัญในสถานการณ์ความรู้หรือทักษะเกี่ยวกับการทำงาน เพราะงานจะไม่ประสบผลได้หากขาดความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถเชื่อมโยงรายละเอียดเหล่านั้นของผู้บริหารที่เข้าใจ รู้ข้อมูลต่างๆ แยกองค์ประกอบต่างๆ เพื่อสรุปเหตุการณ์ว่าต้องทำอะไร³⁴

³³Thomas J. Sergiovanni and Robert J. Strarat, **Supervision Human Perspective**, 3rd ed. (New York: Mcgraw., 1983), 119-120.

³⁴Ricky W. Griffin, **Management** (Boston: Houghton Mifflin Company, 1984), 18 – 21.

4. สเตียร์ (Steer) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จต้องแสดงออกถึงทักษะ 3 แบบที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย (1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) เป็นความสามารถที่ผู้บริหารมีความชำนาญในการใช้อุปกรณ์ วิธีการปฏิบัติ กระบวนการ และเทคนิคพิเศษเฉพาะ รวมถึงความรู้ ความชำนาญด้านการเงินการบัญชี รู้ขั้นตอนการผลิต ทักษะด้านนี้ เป็นทักษะที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ (2) ทักษะด้านมนุษย (Human Skill) เป็นทักษะที่แสดงออกถึงความสามารถในการทำงานร่วมกับคน เข้าใจธรรมชาติของคน สามารถจูงใจคนให้ร่วมกันทำงาน สามารถทำงานเป็นทีม ทำให้องค์กรมีการทำงานกลุ่ม (3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) หมายถึงความสามารถของผู้บริหารที่เข้าใจ รู้ข้อมูลต่าง ๆ ในองค์การสามารถปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาองค์การให้ประสบความสำเร็จ³⁵

5. เดรค และโรว์ (Drake and Roe) ได้เสนอว่า ทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาควรมี 5 ทักษะ ดังนี้ (1) ทักษะด้านความรู้ความคิด (Cognitive Skills) ได้แก่ความสามารถในการใช้ความรู้ความคิด ปัญหา ในการบริหารงานภายในองค์กร เป็นทักษะของผู้บริหารที่สามารถพัฒนาได้ และเป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างทักษะด้านอื่น ๆ (2) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ได้แก่ ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้บริหาร ในการใช้เครื่องมือและเทคนิควิธีในการปฏิบัติงาน และสามารถแนะนำหรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ (3) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Instructional Skills) ได้แก่ ความสามารถในการจัดการและการบริหารหลักสูตรการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับภารกิจ สังคม และชุมชน ทักษะด้านนี้มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหาร ในฐานะที่เป็นผู้นำทางการศึกษาต้องมีความรู้ความเข้าใจในการเรียนการสอน เป็นผู้มีความรู้และเป็นนักวิชาการที่ดี (4) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และรู้จักใช้คนให้ปฏิบัติงานในโรงเรียน เข้าใจสภาพความแตกต่างของมนุษย สามารถสร้างระบบความร่วมมือระหว่างผู้ร่วมงานฝ่ายต่าง ๆ ได้ (5) ทักษะด้านมโนภาพ (Conceptual Skills) ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ทั้งหมดในองค์กรมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่าง ๆ ภายในและภายนอกองค์กร³⁶

6. เฮอร์เชย์ และบลานชาร์ด (Hersey and Blanchard) กล่าวว่าไว้ว่า ทักษะการบริหารที่เป็นที่ยอมรับในกระบวนการบริหาร คือ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) ทักษะด้านมนุษย (Human Skill) และทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) ทั้ง 3 ทักษะ

³⁵Richard M. Steer, **Managing Effective Organization: An Introduction** (Boston : Division of wadsworth,Inc.,1985), 33 – 35.

³⁶Thelbert L. Drake and William H. Roe, **The Principalsip**, 3rd ed. (New York: Macmillan; London : Collier Macmillan, 1986), 29 – 30.

ส่งผลให้งานประสบความสำเร็จ ทักษะด้านความคิดเหมาะสำหรับผู้บริหารระดับล่าง เป็นความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการเทคนิค เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับภาระหน้าที่โดยเฉพาะ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การศึกษา และการฝึกอบรม โดยเฉพาะหัวหน้าที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแล เพราะเป็นกลุ่มที่ต้องการพัฒนาการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ การพัฒนาเจ้าหน้าที่เทคนิคและพนักงาน ประเภทอื่น ๆ ให้มีความชำนาญเฉพาะ ส่วนทักษะด้านความรู้ความคิดเหมาะสำหรับผู้บริหารระดับสูง เพราะการบริหารงานในระดับนี้ในองค์กรไม่ต้องการรู้เฉพาะขั้นตอนการทำงาน และการปฏิบัติ แต่เน้น ประสิทธิภาพที่เกิดขึ้นกับองค์การและการทำให้องค์การในภาพรวมประสบความสำเร็จ การใช้ทักษะ ด้านเทคนิค และทักษะด้านความคิดรวบยอดจะใช้มากหรือน้อยแตกต่างกันขึ้นอยู่กับระดับ การบริหารงานของผู้บริหารแต่ผู้บริหารทั้งหมดต้องใช้ทักษะด้านมนุษยในการบริหารประกอบกันด้วย ทักษะด้านมนุษย์เป็นทักษะที่จำเป็นที่สุด มีความสำคัญมากกว่าสติปัญญา ความเฉลียวฉลาด ความเด็ดขาด ความแน่วแน่ ความรู้หรือทักษะเกี่ยวกับการทำงาน เพราะงานจะไม่ประสบผลได้หาก ขาดความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น³⁷

7. บาร์ทอล และมาติน (Bartol and Martin) กล่าวว่า ผู้บริหารที่ได้นอกจากต้องมีความรู้ดีเป็นพื้นฐานแล้วยังต้องมีทักษะ (Skill) ในการบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่ (1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) คือ ความสามารถของผู้บริหารที่สะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจและประสิทธิภาพในการทำงานเฉพาะด้าน เช่น มีความรู้ความชำนาญด้านบัญชี การเงิน การผลิต เครื่องจักร เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น (2) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) คือ ทักษะทั่ว ๆ ไป เป็นความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถทำงานได้ ทุกสถานภาพ การจูงใจ การสื่อสารที่ดี มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอสามารถปฏิบัติงานได้ดีบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ (3) ทักษะด้านมโนภาพ (Conceptual Skills) คือ ความสามารถในการมองภาพรวมทั้งในปัจจุบันและอนาคตขององค์การ³⁸

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทักษะของผู้บริหารของนักวิชาการไทย

1. บวรชัย ศิริมหาสาคร กล่าวถึง ทักษะการบริหารว่า ผู้บริหารจะทำหน้าที่ของตนเองได้อย่างสมบูรณ์ ต้องมีทักษะของผู้บริหารหรือความสามารถ 3 อย่างคือ เก่งงาน เก่งคนและเก่งคิด ผู้บริหารที่เก่งจะต้องมีทักษะความชำนาญ 3 ด้านเรียกว่า “THC” ได้แก่ (1) ทักษะด้านเทคนิควิธี (technical skills) คือ ความสามารถ ความรอบรู้ เชี่ยวชาญงานหน้าที่ เช่น ถ้าเป็นทหารก็มี

³⁷Paul Hersey and Kenneth H. Blanchard, **Management of Organizational Behavior : Utilizing Human Resources** (Englewood cliffs: Prentice Hall, 1993), 8.

³⁸Kathryn M. Bartol and David C. Martin, **Management**, 2nd ed. (New York: McGraw-Hill, Inc, 1994), 16.

ความชำนาญในการใช้อาวุธ ส่วนผู้บริหารสถานศึกษา ควรมีความรู้เรื่อง หลักสูตร แผนการสอน เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ เป็นต้น ถ้าเป็นผู้จัดการบริษัทมีความชำนาญ หรือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งเป็นทักษะพื้นฐานของการบริหารงาน ผู้บริหารที่มีความสามารถด้านเทคนิควิธีนี้ จัดเป็นผู้บริหารที่ “เก่งงาน” (2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills) คือ ความสามารถในการปกครอง ผู้ใต้บังคับบัญชา มีภาวะผู้นำหรือความสามารถในการใช้คน การจูงใจคนให้ร่วมมือกัน ทำงาน สร้าง ทีมงาน ผู้บริหารที่มีความสามารถในด้านนี้จัดเป็นผู้บริหารที่ “เก่งคน” (3) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (conceptual skills) คือ ความสามารถของผู้บริหารในการมีวิสัยทัศน์ (vision) คิดวางแผน กำหนดยุทธศาสตร์และสามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างแม่นยำ เพื่อนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ ผู้บริหารที่มีความสามารถด้านนี้ จัดเป็นผู้บริหารที่ “เก่งคิด” ได้แก่ คิดวางแผน คิดริเริ่ม คิดตัดสินใจ และมีวิสัยทัศน์³⁹

2. ทงทิพภา วิริยะพันธุ์ กล่าวว่า ผู้บริหารหรือผู้ที่จะเป็นผู้บริหาร นอกจากจะต้องเป็นคนเก่ง มีความรู้ ความสามารถแล้ว ยังต้องมีทักษะสำหรับผู้บริหาร เพื่อสร้างคุณค่า (Value Creation) ให้แก่ตนเองสูงสุดจะได้มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันในโลกยุคไร้พรมแดน ทักษะที่สำคัญ ดังนี้ (1) ทักษะด้านเทคนิคของผู้บริหาร (Technical Skills) ประกอบด้วย 1) เทคนิคการสร้างการยอมรับ (Acceptability) 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) ประกอบด้วย 1) เทคนิคการบริหารจัดการยุคใหม่ 2) เทคนิคการประชุมแบบระดมความคิด (Brain Storming) 3) ทักษะการนำเสนออย่างมืออาชีพ และ 4) หนึ่งในเทคนิคการเจรจาต่อรอง (Negotiation) (2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skills) ประกอบด้วย 1) เทคนิคการสร้างการยอมรับ (Acceptability) 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) 3) ทักษะการสร้างขวัญและกำลังใจทีมงาน 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการจูงใจ และ 6) ทักษะการบริหารเวลา (3) ทักษะด้านสังคม (Social Skills) ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์การสร้างสายสัมพันธ์ที่ยั่งยืน และ 2) การเข้าสังคม⁴⁰

3 พยอม วงศ์สารศรี กล่าวว่าทักษะด้านการบริหารควรประกอบด้วยทักษะ 3 ทักษะ ดังนี้ (1) ทักษะด้านเทคนิค คือความสามารถของผู้บริหารที่จะเป็นที่ปรึกษา สาธิตวิธีการต่างๆ และสามารถทำงานที่ใช้ฝีมือ (2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ คือการจัดการกับมนุษย์โดยตรง ซึ่งใช้วิธีโน้มน้าวใจ จูงใจให้สมาชิกในองค์กรอยากทำงาน มีวิธีการที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลที่ร่วมงาน

³⁹บุรชัย ศิริมหาสาคร, ผู้นำพันธุ์แท้ ชุดมุมมองสู่การเป็นผู้นำ เล่ม 2 (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แสงดาว, 2549), 88 – 89.

⁴⁰ทงทิพภา วิริยะพันธุ์, ทักษะผู้บริหาร (กรุงเทพฯ: จี.พี ไฮเบอร์พรีนท์, 2550), 53-203.

ในไปในทิศทางที่ต้องการได้ (3) ทักษะด้านความคิด คือความสามารถในการมององค์กรในภาพรวม เป็นการพิจารณาหน้าที่ต่างๆในองค์กร และผลกระทบจากสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม เพราะสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญต่อกระบวนการตัดสินใจ⁴¹

ความหมายของทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

ในการบริหารงานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุด การบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของสถานศึกษานั้น ผู้บริหารจะต้องมีทักษะในด้านต่างๆ เพื่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน ได้แก่ แมคเคลแลนด์ (McClelland) ให้ความหมายว่า คือสิ่งที่ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเกิดจากพื้นฐานความรู้และเป็นความสามารถที่ปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่ว⁴² สำหรับ ฮอลย์อิงลิช และสเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ได้ให้ความหมายทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจ การบริหารงานที่เกิดมาจากการสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเอง⁴³ และสมคิด บางโม กล่าวถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ว่าหมายถึงความรู้ความสามารถการใช้ศาสตร์และศิลป์ผลักดันให้กิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรดำเนินและส่งผลให้งานประสบความสำเร็จ⁴⁴

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความรู้ความสามารถการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการตัดสินใจ ให้กิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ

⁴¹พยอม วงศ์สารศรี, **องค์การและการจัดการ**, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, 2552), 57-58.

⁴²David C. McClelland, "Testing for competence rather than for intelligence," **American Psychologist** 28 (April 2011): 1-14.

⁴³John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, **Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers** (Virginia: American Association of School Administrators, 1998), 9.

⁴⁴สมคิด บางโม, **องค์กรและการจัดการ** (กรุงเทพฯ: บริษัทวิทยพัฒนาจำกัด, 2550), 76.

ความสำคัญของทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ซึ่งประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ และทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี จึงเป็นภาระที่สำคัญของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้ประสิทธิภาพ ซึ่งผู้บริหารจะต้องรู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง พัฒนตนเอง คิดหายุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการใหม่ๆ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ของผู้ปฏิบัติงานในองค์กร และนอกองค์กรให้ความสนใจต่อวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งผลลัพธ์ ใส่ใจในเรื่องของศาสตร์ทางการสอนที่เหมาะสม และต้องเข้ามาปรับบทบาทในการเร่งปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของครู ปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ให้กับครูผู้สอน ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น รวมทั้งปรับบทบาทในการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะที่เตรียมพร้อมรับของชาติอื่นและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข⁴⁵

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา นักวิชาการหลายท่านมีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวทางการศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่งดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก⁴⁶

สรุปความสำคัญของทักษะผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรม และประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

⁴⁵สมหมาย อ่ำดอนกลอย, “บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21,” **วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**, 7, 1 (มกราคม – มิถุนายน 2556): 6-7.

⁴⁶ชัยยนต์ เพาพาน, ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21, การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21, **รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติครุศาสตร์ ครั้งที่ 1** (มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์, 2559), 303.

หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21

1. ฮอลย์ อิงลิช และสเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ได้เขียนหนังสือเรื่อง ทักษะที่ทำให้ประสบความสำเร็จของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (Skills for Successful 21st Century School Leaders) ประกอบด้วย 10 ทักษะ ดังนี้

1) ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) วิสัยทัศน์คือความฝันที่ต้องการให้เกิดขึ้นจริงในอนาคตของผู้บริหาร ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องชี้แจงกระบวนการ เป้าหมายต่าง ๆ ให้ทุกคนได้รับทราบ โดยแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 มีการกำหนดวิสัยทัศน์และชี้แจงให้เขตพื้นที่และบุคลากรในโรงเรียนได้รับทราบ โดยผู้บริหารจะร่างวิสัยทัศน์ของโรงเรียนแล้วส่งต่อไปยังฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและปรับปรุงร่างวิสัยทัศน์ดังกล่าวให้สมบูรณ์ ด้านที่ 2 ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมของชุมชนตามความต้องการของผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการสร้างกิจกรรมผสมผสานวัฒนธรรมที่ระบุอัตลักษณ์ของชุมชน วางแผนงานโรงเรียนให้มีกิจกรรมที่หลากหลายสำหรับทุกคนในชุมชน ด้านที่ 3 มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน โดยผู้บริหารมีการออกแบบแผนการปรับปรุงภูมิทัศน์ของโรงเรียน ปรัชญาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงภูมิทัศน์ ด้านที่ 4 มีการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยผู้บริหารให้ครูวิเคราะห์ผลสอบในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และมีการรายงานผลการเรียนในปีที่ผ่านมาให้ผู้ปกครองทราบ ด้านที่ 5 พัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้วยการทบทวนแผนกลยุทธ์ โดยมุ่งเน้นความสำคัญที่วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย มีการเปรียบเทียบแผนกลยุทธ์กับโรงเรียนอื่นๆ ในเขตพื้นที่เดียวกัน ด้านที่ 6 เพิ่มศักยภาพของครูและบุคลากรให้สูงขึ้น ด้วยการมอบอำนาจให้ผู้อื่นเพื่อยกระดับผลงาน จัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากร ด้านที่ 7 จัดสรรแหล่งงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของเขตพื้นที่หรือโรงเรียน

2) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) ผู้บริหารต้องมีความเข้าใจระบบโรงเรียนรัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยมีการอธิบายกระบวนการเชื่อมความสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพระหว่างหัวหน้างานกับคณะผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียน มีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อจะสร้างการศึกษาที่มีคุณภาพแก่เด็กและเยาวชน สาธิตการแก้ไขความขัดแย้ง และทักษะความไวในปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง การก่อตั้งการบริการความร่วมมือระหว่างโรงเรียน

3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) การสื่อสารให้มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องมีทักษะการสื่อสาร ซึ่งจะเป็นสื่อกลางในการสร้างความเข้าใจระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องดำเนินการดังนี้ ข้อที่ 1 มีการสร้างความชัดเจนของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบ โดยการแสดงวิสัยทัศน์และพันธกิจดังกล่าวให้เกิดขึ้นในโรงเรียน อาจจะมีการสร้างตราสัญลักษณ์หรือ

คติพจน์ประจำโรงเรียน ข้อที่ 2 มีการพูดหรือการเขียนที่มีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้การออกคำสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจได้ถูกต้อง ข้อที่ 3 ต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำ ข้อที่ 4 มีการกำหนดกลยุทธ์เพื่อส่งผ่านประชาคม ข้อที่ 5 ชักชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน ข้อที่ 6 สร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างโอกาสให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาความร่วมมือระหว่างกัน และสร้างความสามัคคีในองค์กร ข้อที่ 7 มีการบูรณาการงานบริการครอบครัวและชุมชนเข้าสู่โรงเรียน ด้วยการจัดให้มีการแนะนำมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ร่วมกันกับชุมชน ข้อที่ 8 มีการนำเสนอความคิดเห็นของตัวแทนจากกลุ่มสังคมที่หลากหลาย

4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) งานของผู้บริหารในโรงเรียนนั้นมีหน้าที่ทำให้โรงเรียนมีความน่าเชื่อถือสูงสุดในการที่สร้างนักเรียนให้ประสบความสำเร็จ การบริหารจัดการองค์กรให้มีคุณภาพจึงเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารจึงต้องปฏิบัติดังนี้ ข้อที่ 1 จัดข้อขัดแย้งภายในโรงเรียนออกไป ด้วยการนำเอาการตัดสินใจที่เป็นข้อขัดแย้งในปัจจุบันของโรงเรียนมาวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขกระบวนการตัดสินใจในนั้น ข้อที่ 2 มีการอธิบายเหตุผลในการตัดสินใจแต่งตั้งตัวแทนโรงเรียนในตำแหน่งต่างๆ ข้อที่ 3 ผู้บริหารเป็นแบบอย่างการปฏิบัติตามข้อบังคับตามกฎหมายของโรงเรียนและใช้เป็นกฎการปฏิบัติของโรงเรียน ข้อที่ 4 มีการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มศักยภาพงานบริหาร มีการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่ต้องพัฒนาและเพิ่มเติมอุปกรณ์ต่างๆ ที่ยังขาดแคลน ข้อที่ 5 อธิบายนโยบายพร้อมทั้งให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ข้อที่ 6 มีการพัฒนาและประเมินผลระบบสนับสนุนงานบริหาร เช่น พัฒนาระบบการดูแลปัญหาทั่วไปในโรงเรียน ประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงระบบสนับสนุนในโรงเรียน สร้างระบบซ่อมบำรุงสำหรับโรงเรียน ข้อที่ 7 ทบทวนการประเมินพื้นฐานแบบคู่ขนานระหว่างโรงเรียนและธุรกิจตามหลักการบริหารคุณภาพว่าเหมาะสมหรือไม่ แสดงการตรวจสอบการจัดการหลักสูตรเบื้องต้น ระบุความเสี่ยงในการจัดระบบตรวจสอบและประเมินว่าเป็นแนวคิดที่ดีหรือไม่ในการใช้ในโรงเรียน

5) การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) ผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จจะสามารถดูแลและพัฒนาการออกแบบหลักสูตรได้ รวมทั้งมีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ขั้นตอนที่ 1 ผู้บริหารมีการพัฒนารูปแบบหลักสูตรและระบบสื่อสารกับสังคมโรงเรียนที่หลากหลาย ด้วยการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของประชากร พัฒนาและจัดการบริการอย่างมืออาชีพให้แก่เด็กนักเรียนที่หลากหลายได้เรียนรู้ได้ดีที่สุด พัฒนาแผนสำหรับการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน ขั้นตอนที่ 2 สร้างหลักสูตรที่สามารถพัฒนาได้และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติจริง ออกแบบระบบตรวจสอบหลักสูตรที่เอื้ออำนวยต่อครูผู้สอนให้

สามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย หมายถึง มีการประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งปัจจุบันและอนาคต มีการพัฒนาแผนการประเมินผลนักเรียนในโรงเรียน การแสดงการจัดเรียงหลักสูตรที่เข้าใจง่ายเพื่อพัฒนาผลงานนักเรียน วางแผนและสร้างการบริการที่มีแนวคิดสอดคล้องกับการจัดเรียงหลักสูตร พัฒนากระบวนการประเมินให้สอดคล้องกับหลักสูตร พัฒนาแผนการประเมินเนื้อหาซึ่งใช้ในการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มความเข้าใจแก่นักเรียน ออกแบบ ประเมิน แก้ไขหลักสูตรร่วมกับกิจกรรมนอกหลักสูตร เลือกหัวข้อหลักสูตรที่เป็นที่สนใจของชุมชนพร้อมทั้งศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พัฒนาแผนงานเทคโนโลยีในชุมชนที่สามารถบูรณาการใช้กับแผนกลยุทธ์ พัฒนาและจัดหาอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อช่วยครูผู้สอนในการใช้เทคโนโลยี

6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Instructional Management) เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรไปสู่ภาคปฏิบัติ ผู้บริหารจึงควรดำเนินการ ดังนี้ ข้อที่ 1 พัฒนา ปรับปรุงและควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและสภาพแวดล้อม ด้วยการจัดประชุมโดยเชิญผู้นำชุมชนมาเข้าร่วมวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม ข้อที่ 2 สร้างความเข้าใจและความสำคัญของแรงกระตุ้นในกระบวนการสอน ด้วยการออกแบบประเมินผลจากการสำรวจและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นนักเรียน จัดการประชุมเพื่อส่งเสริมครูในการใช้แรงกระตุ้นในการเรียน ข้อที่ 3 สนับสนุนการจัดการในห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการกำหนดจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน รับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการจัดการห้องเรียน ข้อที่ 4 ทบทวนแผนการสอนเพื่อวิเคราะห์เทคนิคในการสอนที่ใช้ในห้องเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับวิธีการสอนในห้องเรียน ข้อที่ 5 มีการวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน มีการวางแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักสูตร ข้อที่ 6 วิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามตัวชี้วัดการเรียนรู้

7) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management) การประเมินผลงานถือเป็นงานสำคัญอีกอย่างหนึ่งของผู้บริหารที่จะต้องดำเนินการด้วยความยุติธรรม และก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ดังนั้น ผู้บริหารควรมีการทบทวนแผนประเมินโรงเรียน มีการสร้างแบบสำรวจครูและบุคลากรเกี่ยวกับแผนการประเมินที่ใช้ในปัจจุบัน มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเอง มีการคัดเลือกครูและบุคลากรได้ทำหน้าที่พิเศษ เช่น หัวหน้าสายชั้นหัวหน้าฝ่ายงานหรือโครงการของโรงเรียน

8) ทักษะการพัฒนาบุคลากร (Staff Development) ทรัพยากรบุคคลถือเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายให้ดำเนินการได้สำเร็จผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารจัดการบุคลากร ด้วยการออกแบบแผนการประเมินการพัฒนาทักษะที่จำเป็นของครูผู้สอนและบุคลากร มีการประชุมบุคลากรเพื่อพัฒนาและมีการสอบถามถึงความต้องการในด้านที่ครูสนใจจะพัฒนาตนเอง มีการประเมินส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับที่มาของความเครียดและวิธีที่ใช้ในการลด

ความเครียด วิเคราะห์กิจกรรมที่ช่วยในการวินิจฉัยความเครียดและความสุข พัฒนาแผนในการลดความเครียดและเพิ่มความสุข มีการพัฒนาด้านสุขภาพและคุณธรรมองค์กร จัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์เพื่อฝึกกระบวนการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้เป็นระบบ วิเคราะห์ทีมของตนเองและหาหลักการสำหรับการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จ พัฒนาแผนที่จะทำให้ทีมดำเนินไปในทิศทางที่ตั้งไว้

9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษาการประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) การวิจัยทางการศึกษาเป็นกระบวนการเพื่อการแสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลาย มีการค้นคว้าหาข้อมูลศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีการเลือกระบบวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย มีการใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษา และใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในอนาคต

10) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership) ค่านิยมและจริยธรรมนับว่าเป็นพื้นฐานของคนทุกคนและทุกวิชาชีพ หากบุคคลใดหรือวิชาชีพใดไม่มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นหลักยึดแล้วก็ยากที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จแห่งตนและแห่งวิชาชีพนั้น ๆ ดังนั้น ผู้บริหารเองจึงต้องเป็นแบบอย่างของการมีค่านิยมและจริยธรรมอันเหมาะสมให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักในเรื่องของค่านิยมและจริยธรรมของตน ผู้บริหารควรเริ่มต้นจากสอบถามครู บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจตนเอง มีการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน มีการวางแผนกลยุทธ์ที่จะส่งเสริมด้านความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ⁴⁷

2. ปุชชีโอ เมอร์ด็อก และแมนซ์ (Puccio, Murdock and Mance) สรุปว่าทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูง ประกอบด้วยทักษะดังต่อไปนี้ 1) ทักษะการสร้างทีมงานที่มีประสิทธิผลสูง (Highly Effective Team Building Skill) 2) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem- Solving Skills) 3) ทักษะการวางแผนโครงการ (Planning – Project Skills) 4) ทักษะการกำกับกับการปฏิบัติงาน (Performance Monitoring Skills) 5) ทักษะการสื่อสารที่ดี (Communication and Climate set Skills) 6) ทักษะการสร้างสัมพันธ์ (Relationship Building up Skills) 7) ทักษะการสอนงาน (Coaching Skills) 8) ทักษะทางสังคม (Social Skill) 9) ทักษะการตัดสินใจ (Decision making Skill) 10) ทักษะการกระตุ้นจิตใจ

⁴⁷John R. Hoyle, Fenwick W. English, and Betty E. Steffy, **Skills for Successful 21st Century School Leaders: Standards for Peak Performers** (Virginia: American Association of School Administrators, 1998), 8-9.

(Motivational Skills) 11) ทักษะการคิดเชิงสะท้อนผล (Reflective & Thinking Skills) 12) ทักษะการจัดการตนเอง (Self – Management Skills) 13) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี (Technological Skills) 14) ทักษะด้านการเรียนการสอน (Pedagogical Skills) และ 15) ทักษะด้านความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence Skills)⁴⁸

3. National Association of Secondary School Principals (NASSP) ได้สรุปทักษะภาวะผู้นำโรงเรียนที่จะประสบผลสำเร็จในดำเนินงานสำหรับศตวรรษที่ 21 ไว้ ประกอบด้วยทักษะ ดังนี้ 1) กำหนดทิศทางของแผนการสอน (Setting Instructional Direction) 2) ความร่วมมือ (Collaboration) 3) มีความรู้สึกไว (Sensitivity) 4) มีวิจารณญาณ (Judgment) 5) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน (Results Orientation) 6) สร้างความเข้มแข็งในองค์กร (Organizational Ability) 7) การสื่อสารด้วยวาจา (Oral Communication) 8) การสื่อสารด้วยภาษาเขียน (Written Communication) 9) พัฒนาผู้อื่น (Developing Others) 10) รู้จักจุดอ่อนจุดแข็งของตนเอง (Understanding own Strengths and Weaknesses)⁴⁹

4. เกลซ (Glaze) ได้เสนอทักษะยุคใหม่ของผู้บริหารโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องกัน สรุปทักษะที่ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ควรมี ดังนี้ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (Critical and creative thinking skill) 2) ทักษะการสื่อสาร (communication skill) 3) ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving skills) 4) ทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล (Technological and digital literacy skills) 5) ทักษะด้านการบริหารองค์การ (Organizational management skills) 6) ทักษะทำงานเป็นทีม (Teamwork skills) 7) ทักษะการบริหารงานบุคคล (Personal management skills) 8) ทักษะด้านนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ (Learning innovation skill) 9) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร (Setting instructional direction skill) 10) ทักษะการตัดสินใจ (Adjustment skill) 11) ทักษะการรับรู้ไว (Sensitivity skill) 12) ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์

⁴⁸Gerard J. Puccio, Marie Mance, Mary C. Murdock., **Creative leadership: Skills that drive change**, Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2011, Inc.

⁴⁹National Association of Secondary School Principals, **10 Skills for Successful School Leaders executive summary**, Accessed December 11, 2020, Available from <https://www.yumpu.com/en/document/read/44532692/10-skills-for-successful-school-leaders-national-association-of->

(Results orientation skill) 13) ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skill) และ 14) ทักษะคุณธรรมจริยธรรม (ethical-moral skills)⁵⁰

5. วิจัย พานิช ได้กล่าวถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ไว้ดังนี้ 1) ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ สารวิชาหลัก ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐ และความเป็นพลเมืองดี ความรู้สำหรับศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับโลก ความรู้ด้านการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้ด้านการเป็นพลเมืองดี ความรู้ด้านสุขภาพ ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม 2) ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) นี้คือ ทักษะพื้นฐานที่มนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ทุกคนต้องเรียนเพราะโลกจะยิ่งเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้นเรื่อย ๆ และมีความซับซ้อนซ่อนเงื่อนมากขึ้น คนที่อ่อนแอในทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรมจะเป็นคนที่ตามโลกไม่ทัน เป็นคนอ่อนแอ ชีวิตก็จะยากลำบาก 3) ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะด้านสารสนเทศ (Information Literacy) ประกอบด้วย ทักษะในการเข้าถึง (access) อย่างรวดเร็ว และรู้แหล่ง ทักษะในการประเมินความน่าเชื่อถือ และทักษะในการใช้อย่างสร้างสรรค์ ทักษะด้านสื่อ (Media Literacy Skills) เป็นทักษะสองทาง คือ ด้านรับสารจากสื่อ และด้านสื่อสารออกไปยังผู้อื่น หรือสาธารณะหรือโลกในวงกว้าง เนื่องจากยุคนี้เป็นยุค media 2.0 -3.0 คนในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความสามารถใช้เครื่องมือสร้างสื่อ และสื่อสารออกไปได้หลากหลายทาง เช่น วิดีโอ (video) ออดิโอ (audio), พอดคาสท์ (podcast) เว็บไซต์ (website) เป็นต้น 4) ทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ประกอบด้วย 4.1) ทักษะด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ประกอบด้วย 1) ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และ 2) มีความยืดหยุ่นนำเอาผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น มาใช้ประโยชน์อย่างได้ผลจัดการเชิงบวก ทั้งต่อคำชม คำตำหนิ และความผิดพลาด 4.2) ทักษะการริเริ่มและกำกับดูแลตนเองได้ (Initiative and Self-Direction) และ 4.3) ทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม (Social and Cross-Cultural Skills) เป็นความสามารถในการทำงานและดำรงชีวิตอยู่กับสภาพแวดล้อมและผู้คนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้อย่างไม่รู้สึกเครียดหรือแปลกแยก และทำให้งานสำเร็จได้ ซึ่งมี 3 ระดับ ได้แก่ (1) รับผิดชอบต่อตนเอง (2) รับผิดชอบการทำงานประสานสอดคล้องกันของทีม และ (3) ความร่วมมือกันของทีมเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ยิ่งใหญ่ร่วมกัน⁵¹

⁵⁰Avis Glaze, *Preparing School Leaders: 21st Century Skills (2016)*, Accessed December 11, 2020, Available from http://www.principals.ca/documents/International_Symposium_White_Paper_-_OPC

⁵¹วิจัย พานิช, *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21* (กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2555), 22-58.

6. มัทนา วัฒนอมคักดิ์ ได้กล่าวถึง ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะ ดังต่อไปนี้ (1) ทักษะเชิงเทคนิค (technical skills) หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้เทคนิคเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติภารกิจอย่างเชี่ยวชาญและชำนาญ จากประสบการณ์การศึกษาและการฝึกอบรม เช่น ความสามารถในการสอนการจัดวางระบบงาน ในสถานศึกษา การจัดทำงบประมาณ และการบัญชี การประชาสัมพันธ์ ความสามารถในการแนะนำ หรือชี้แนะให้ผู้อื่นปฏิบัติตามได้ เป็นต้น (2) ทักษะการนิเทศและการสอน (supervision and instruction skills) ความสามารถในการถ่ายทอดแนะนำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความเข้าใจในการเรียนการสอนและความสามารถในการบริหารหลักสูตร เช่น การจัดทำตารางการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมตามวัยผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูพัฒนาวิธีการสอนโดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาการ การนิเทศ การสอนอย่างสม่ำเสมอ การสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ผู้บริหารควรให้ความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรการบูรณาการ หลักสูตรแกนกลางกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มาตรฐานการเรียนการสอน ของแต่ละระดับชั้นรวมถึงการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ เพื่อประโยชน์ของผู้เรียน (3) ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (interpersonal skills) ความสามารถเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของบุคคล สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เปิดเผย เป็นมิตรและมีอิสระรับฟังและเข้าใจผู้อื่น ยอมรับการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อมูลย้อนกลับ จัดการความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมปฏิบัติตนโดยยึดหลักความเท่าเทียมกันสามารถสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การอภิปราย การบรรยาย การแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ การดำเนิน การสอนงาน การแนะนำ เป็นต้น (4) ทักษะเชิงความคิดรวบยอด (conceptual skills) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์และตีความข้อมูลและสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบสามารถมองเห็นภาพรวมขององค์กรมองเห็นภาพว่าหน่วยงานต่างย่อยต่างๆ ในองค์กรมีความสัมพันธ์กันเช่นไร กระแสไหลเวียนของงานเป็นอย่างไร สามารถคาดการณ์อนาคตและวางแผนล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสามารถในการมองเห็นปัญหา เข้าใจถึงสาเหตุของปัญหาและทางเลือกในการตัดสินใจแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสมรวมถึงความสามารถในการมองเห็นอุปสรรคและโอกาสก้าวหน้าของหน่วยงาน (5) ทักษะเชิงธุรกิจ (business skills) ความสามารถในการวิเคราะห์ทิศทางแนวโน้มความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของหน่วยงานเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย การดำเนินงานต่างๆ รวมถึงความสามารถในการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าให้กับองค์กร สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แสวงหาวิธีการหรือแนวทางในการทำงาน มุ่งที่ผลลัพธ์ของงานมากกว่ากระบวนการที่ซ้ำซ้อนและล่าช้า (6) ทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (lifelong learning skills) ความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้เพื่อพัฒนาตนเองแลพ ผู้ใต้บังคับบัญชา ฝึกตนเป็นคนใฝ่เรียนรู้สิ่งต่างๆ อยู่เสมอ เพื่อให้เป็นคนฉลาดทันโลก ทันเหตุการณ์ ฝึกตนเองให้เป็นคนอ่านมากฟังมาก เพื่อเรียนรู้ทัศนคติและมุมมองของบุคคลอื่น มีความไวต่อข้อมูล

ข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงต่างๆ รอบตัว (7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ (computer skills) ความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อสารประเภทต่างๆ การใช้สื่อเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลในการนำเสนอ ในการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงาน การส่งเสริมให้ผู้ได้บังคับบัญชา นำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ เพื่อความก้าวหน้าในการทำงานสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์มาใช้ในการบริหาร ได้เหมาะสม ความสามารถเข้าใจผลกระทบที่เทคโนโลยีต่างๆ มีต่อการจัดการศึกษา (8) ทักษะด้านภาษาต่างประเทศ (foreign language skills) เน้นทั้งจากปัจจุบันสังคมและวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ มีบทบาทมากขึ้นในสังคมไทย ทำให้ภาษาต่างประเทศหรือที่เรียกว่า “ภาษาที่สอง” “ภาษาที่สาม” เป็นพลังที่สำคัญของผู้บริหารของหน่วยงานต่างๆ ซึ่งหมายถึงสามารถสื่อสารในรูปแบบต่างๆ เช่น การพูดนำเสนอ การฟัง การอ่าน และการเขียน เป็นต้น เพื่อสร้างสรรค์ประโยชน์ของหน่วยงานได้ (9) ทักษะทางการเมือง (political skills) เป็นความสามารถในการสร้างเครือข่าย ความสัมพันธ์ ทั้งภายในหน่วยงานและภายนอกหน่วยงานได้ เป็นความสามารถในการประยุกต์ใช้ความสัมพันธ์ในการเชื่อมโยงกระแสนานาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการในองค์กรของตน และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุผล รวมถึงความเข้าใจกฎหมายทางการศึกษา ความสามารถในการคาดการณ์นโยบายรัฐ แนวคิดในทางการเมืองและเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ตลอดจนเหตุการณ์หรือสถานการณ์หรือบริบทภายนอกอื่นๆ ที่ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน (10) ทักษะการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ (resource management skills) สามารถจัดสรรทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การบริหารบุคคล การมอบหมายงานให้บุคคล การมอบอำนาจ การจัดสรรเวลาเพื่อกิจกรรมต่างๆ เช่น การประชุม รวมถึงการจัดสรรวัสดุอุปกรณ์ การจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์อย่างเหมาะสม การพิจารณาความดีความชอบ โอกาสในการเติบโต เลื่อนขั้น เป็นต้น (11) ทักษะทางด้านอารมณ์หรือที่เรียกกันว่า “ความฉลาดทางอารมณ์” (emotional intelligence) สามารถรับรู้และเข้าใจจุดแข็ง จุดอ่อน ของตนและของบุคคลแวดล้อม สามารถจัดการความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม มีความอดทนอดกลั้น รับรู้และเข้าใจอารมณ์ความต้องการ ความเครียดของตนเองและผู้อื่นได้ สามารถแสดงออกอย่างเหมาะสมกับกาลเทศะและสภาพบริบทแวดล้อม สามารถรับมือกับแรงกดดันต่างๆ ได้ดี สามารถจัดการความเครียดของตนเองและของผู้อื่นได้ อย่างเหมาะสม (12) ทักษะในการจัดการตนเอง (self management skills) สามารถครองตนให้ประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามกฎหมายคุณธรรมจริยธรรมและแนวทางในการประกอบวิชาชีพ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สามารถวางตนอย่างเหมาะสม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคคลอื่น สามารถจัดลำดับความสำคัญของภาระงานได้อย่างเหมาะสม และสามารถสร้างกิจวัตรประจำวัน ที่ช่วยประหยัดเวลา (13) ทักษะในการจัดการอาชีพ (career management skills) เป็นความสามารถในการสร้างเส้นทางสู่ความสำเร็จและสามารถพัฒนาอาชีพตนเอง ให้มีความก้าวหน้าในเส้นทางที่เหมาะสมและในช่วงเวลาที่เหมาะสม มีความสนใจเรียนรู้ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพของตนเอง สนใจพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง (14) ทักษะในการวัดและประเมินผลงาน (assessment evaluation skills) ผ่านการสังเกตการณ์ การวัดผล การทดสอบ

และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและยุติธรรม มีการกำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานรวมถึงเป้าหมายในการประเมินที่แน่นอนยุติธรรมและสามารถนำผลการวัดและประเมินผลเพื่อทำการบูรณาการและพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลเสริมแรงทางบวก (15) ทักษะการบริหารความเปลี่ยนแปลง (change management skills) เป็นความสามารถในการปรับตัวและรองรับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ มีความยืดหยุ่นสูง ยอมรับความคิดเห็นหรือนวัตกรรมใหม่ๆ สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงและทำให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ สามารถนำพาความเปลี่ยนแปลงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม (16) ทักษะการชักจูง (persuasion skills) สามารถโน้มน้าวและชักจูงผู้อื่น เป็นนักสนทนาที่ดี สามารถจับจุดสนใจของบุคคลแวดล้อมได้ สร้างความร่วมมือ ร่วมใจ สร้างความรักศรัทธาต่อองค์กร สร้างแรงบันดาลใจในการทำงาน สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์หรือเป้าหมายได้อย่างน่าสนใจ ให้เกิดความรู้คล้อยตามและยอมรับ และ (17) ทักษะการวิจัย (research skills) ความสามารถในการดำเนินการวิจัย ให้คำชี้แนะแนวทางการทำวิจัยสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ความสามารถในการตรวจสอบผลการวิจัยของบุคลากร ส่งเสริมการทำวิจัยและการนำนวัตกรรมไปใช้ในการทำงานจริง⁵²

การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ความหมายของการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ให้ความหมายคำว่า “มาตรฐานการศึกษา” หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบการประเมินผล และการประกันคุณภาพทางการศึกษา⁵³ ส่วนสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ให้ความหมายของมาตรฐานการศึกษา ไว้ว่าหมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพ ที่พึงประสงค์ของคนไทย เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แม้แตกต่างตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายร่วมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

⁵²มัทนา วัจนอมศักดิ์, “ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 SKILLS FOR SCHOOL ADMINISTRATOR IN 21ST CENTURY,” วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย ศิลปากร 3, 2 (มกราคม - มิถุนายน 2556): 205-207.

⁵³สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานผลการศึกษารายงานพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ (กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2559), 5.

ทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมือง ต่อไปได้⁵⁴ สำหรับมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ และพัฒนาการจัดการศึกษาตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ⁵⁵

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ

การพัฒนามาตรฐานการศึกษาของชาติในประเทศไทย

เนื่องจากนานาประเทศส่วนใหญ่ได้เคลื่อนไหวเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของตน เพื่อสนองการเปลี่ยนแปลงในประเทศของตนและของโลกปี พ.ศ.2547 รัฐบาลไทยจึงได้ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติ ตามอุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาแห่งชาติซึ่งบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 โดยมีมุ่งเพื่อให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตเพื่อที่จะก้าวสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ โดยจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิต และการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ กำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยจำแนกเป็น 3 มาตรฐาน 11 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

⁵⁴ _____, มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561, (กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2561), 1.

⁵⁵ สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), 25.

มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก - คนไทยเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข ตัวบ่งชี้ คือ

(1) กำลังกาย กำลังใจที่สมบูรณ์ - มีสุขภาพกายและจิตที่ดีมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ตามเกณฑ์การพัฒนาในแต่ละช่วงวัย

(2) ความรู้และทักษะที่จำเป็นและเพียงพอในการดำรงชีวิตและการพัฒนาสังคมได้ เรียนรู้ตามศักยภาพของตนเอง มีงานทำ และนำความรู้ไปใช้ในการสร้างงาน และสร้างประโยชน์ให้สังคม

(3) ทักษะการเรียนรู้และการปรับตัว - สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ รู้ทันโลก รวมทั้ง มีความสามารถในการใช้แหล่งความรู้และสื่อต่าง ๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

(4) ทักษะทางสังคม - เข้าใจและเคารพในธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและสังคม มีทักษะและความสามารถที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในสังคมอย่างมีความสุขมีความรับผิดชอบ เข้าใจยอมรับ และตระหนักในคุณค่าวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สามารถแก้ปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมไทยและสังคมโลก โดยสันติวิธี

(5) คุณธรรม จิตสาธารณะและจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก - ดำเนินชีวิตโดยกายสุจริต วาจาสุจริต และมนโสุจริต มีความรับผิดชอบทางศีลธรรมและสังคม มีจิตสำนึกในเกียรติภูมิของความเป็นคนไทยมีความภูมิใจในชนชาติไทย รักแผ่นดินไทย และปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย เป็นสมาชิกที่ดี เป็นอาสาสมัคร เพื่อชุมชนและสังคมในฐานะพลโลก

มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา - จัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญและการบริหาร โดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ตัวบ่งชี้ คือ

(1) การจัดหลักสูตรการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีการจัดหลักสูตรที่หลากหลายตามความเหมาะสมของกลุ่มผู้เรียนทุกระบบ สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ผู้เรียนมีโอกาสและสามารถเข้าถึงหลักสูตรต่าง ๆ ที่จัดไว้อย่างทั่วถึง องค์กรที่ให้บริการทางการศึกษามีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีอาคารสถานที่ที่มีการส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย มีการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ สื่อเพื่อการเรียนรู้ การให้บริการเทคโนโลยีสารสนเทศทุกรูปแบบที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

(2) มีการพัฒนาผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ ผู้บริหาร ครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิชาชีพ มีคุณธรรม มีความพึงพอใจในการทำงาน และผูกพันกับงาน มีอัตราการออกจากงานและอัตราความผิดทางวินัยลดลง มีแนวโน้มในการร่วมตัว

จัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อสร้างเกณฑ์มาตรฐานเฉพาะกลุ่ม และติดตามการดำเนินงานของบุคลากรและสถานศึกษา ตลอดจนการสั่งสมองค์ความรู้ที่หลากหลาย

(3) มีการบริหารจัดการที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน องค์กร ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามสภาพท้องถิ่น สภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน มีการกำหนดระบบประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของและบวนการบริหารการศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและสามารถรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกได้

มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมแห่งความรู้การสร้างวิถีการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ให้เข้มแข็ง มีตัวบ่งชี้ คือ การบริการวิชาการและสร้างความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชนให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกระดับร่วมจัดปัจจัยและกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน และให้บริการทางวิชาการที่เป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคนในชุมชน เพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และคนไทยมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ชุมชนเป็นที่ตั้งขององค์กรที่ให้บริการทางการศึกษา มีสถานภาพเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีความปลอดภัย ลดความขัดแย้ง มีสันติสุขและมีการพัฒนาก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องการศึกษาวิจัย สร้างเสริม สนับสนุนแห่งการเรียนรู้และกลไกการเรียนรู้โดยศึกษาวิจัย สืบรวจจัดหา และจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบระดมทรัพยากร (บุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ภูมิปัญญาและอื่น ๆ) และความร่วมมือจากภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการสร้างกลไกการเรียนรู้ทุกประเภท เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และสามารถเรียนรู้ ตลอดชีวิตได้จริง ศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่และการพัฒนาประเทศการสร้างและการจัดการความรู้ในทุกระดับทุกมิติของสังคม ครอบคลุมชุมชน องค์กรทุกระดับ และองค์กรที่จัดการศึกษามีการสร้างและใช้ความรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนกลายเป็นวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้⁵⁶

มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม

การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตียิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับติดตามคุณภาพ และมีระบบประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินคุณภาพ

⁵⁶สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานผลการศึกษารพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ (กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่ จำกัด, 2559), 3-6.

ภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะต่างมุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน⁵⁷

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดให้ สมศ. ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา
2. มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา
3. มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 38 ซึ่งกำหนดให้ สมศ. ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ คือ 1) มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา 2) มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา 3) มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ดังจะเห็นความสอดคล้องตามตารางที่ 4

⁵⁷สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2555)**, (สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด ,2554), 7.

ตารางที่ 4 แสดงความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ

กลุ่มตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	ผลการจัดการศึกษา
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	การบริหารจัดการศึกษา
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	การประกันคุณภาพภายใน
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	
กลุ่มตัวบ่งชี้ มาตรการส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงานโครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	การบริหารจัดการศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิต ตามปรัชญา ปณิธาน/ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและ จุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการสถานศึกษาและหน่วยงาน ต้นสังกัด กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกัน ชี้นำ ปกป้องและแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและ ปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักษาดี การบำรุงศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติ สุขและความปรองดอง การส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้าน สิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ และความประหยัด รวมทั้งการ แก้ไขปัญหาสังคม อาทิ ความขัดแย้ง อุบัติภัย และสิ่งเสพติด เป็นต้น⁵⁸

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่างๆ ที่ช่วยให้คนนั้น อยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคมส่วนรวม คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อน ถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ในบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน รูปแบบการศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในระบบ ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัด การศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้าน งบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่น ๆ เช่น ความร่วมมือ ของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียง สถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้น สังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้ง ปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระใน การบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามบริบทและความต้องการ ของตนเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 จึงกำหนดให้หน่วยงาน

⁵⁸เรื่องเดียวกัน, 11-12

ต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งมาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์รวมการกำหนดใหม่ มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพเพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ ได้แก่ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด

นอกจากนี้ การกำหนดมาตรฐานยังเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมมือรวมพลัง เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (accountability)

มาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ผู้เรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด

2. ครูใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดไว้

3. ท้องถิ่นและสถานศึกษา ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้

4. พ่อแม่ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้นำชุมชน ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้นักไทยในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด

5. ประเทศชาติ ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์กรประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกันและทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับ ติดตามงานสม่ำเสมอ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษาบ้านและชุมชนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและผู้บริหาร มีการสร้างโอกาส ในการเรียนรู้และใช้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมาย ใช้กลวิธีในการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นในการที่จะเรียนรู้จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคสำหรับความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวคิดในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ประกอบกับแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าต้องเป็นมาตรฐานที่ปฏิบัติง่าย ประเมินได้จริง กระชับและจำนวนน้อยแต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับหน่วยงานต้นสังกัดและระดับชาติ ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพ

ของผู้เรียน คุณภาพของกระบวนการบริหารและการจัดการและคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” และในมาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมและของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” นอกจากนี้เพื่อให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ได้ประกาศวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ว่า คนไทยยุคใหม่ต้องได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติและเป็นพลเมืองที่ดีของโลก ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ดังนั้น ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านคุณภาพของผู้เรียน จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาย่อย จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้น ในระดับ “ปานกลาง” ที่การมีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ รวมทั้ง การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง การมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดและ

การแก้ปัญหาการมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นพื้นฐานในระดับ “ปานกลาง” ที่การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด และการมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย รวมทั้งการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษามีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร คุณภาพของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรและด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา เน้นที่การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษารวมทั้งระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาจะเป็นตัวสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี มีหลักสูตรสถานศึกษาจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทางวิธีการและเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรที่ดีควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชนมีการบูรณาการสาระการเรียนรู้ หรือจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนตามขีดความสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์และสมดุลทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดการพัฒนาครูและบุคลากร เน้นไปที่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ สภาพแวดล้อมและการบริการที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา สถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคง สะอาดมีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนมีการจัดระบบ

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทำให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนด้วยมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้น ในระดับ “ปานกลาง” ที่เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดและระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่องการดำเนินการพัฒนาวิชาการ การพัฒนาครูและบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา

แนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

การจัดการเรียนการสอนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งจะบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษา ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนที่ยอมรับกันว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเน้นที่การปฏิบัติ (active learning) เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และการปฏิบัติที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและคงทน มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้นในระดับ “ปานกลาง” ที่การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง รวมทั้งความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและการนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้⁵⁹

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

⁵⁹สำนักทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561), 1-9.

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รายละเอียดแต่ละมาตรฐาน มีดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 1 ด้านคุณภาพผู้เรียน

ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้าง นวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตาม หลักสูตรการมี ความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดี ตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบน ความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ

ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็น และแก้ปัญหา

ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะใคร่ครวญไตร่ตรองพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงการชิ้นงาน ผลผลิต

4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติหรือผลการทดสอบอื่นๆ

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) มีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม

2) มีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย

3) ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี

4) มีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น⁶⁰

⁶⁰เรื่องเดียวกัน, 42-48.

ตารางที่ 5 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
กำลังพัฒนา	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ ต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษิต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมต่ำกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ปานกลาง	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคมเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ดี	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมปลอดภัย - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

ตารางที่ 5 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
ดีเลิศ	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการสร้างนวัตกรรม - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ <p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด
ยอดเยี่ยม	<p>1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา สูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด - ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นโดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ และแก้ปัญหาได้ - ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีการนำไปใช้และเผยแพร่

ตารางที่ 5 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
	<p>1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาตนเอง และสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม - ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น และการทำงานหรืองานอาชีพ - ผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดเป็นแบบอย่างได้ - ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาไทย - ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย - ผู้เรียนมีสุขภาพทางร่างกาย และจิตสังคมสูงกว่าเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและ

ทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

กระบวนการบริหารและการจัดระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยประเด็นการพิจารณาทั้งหมด 6 ประเด็น ได้แก่

1. มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องมีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

3. ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

4. พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

6. จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

สถานศึกษาจัดระบบการจัดการ การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา⁶¹

ตารางที่ 6 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
กำลังพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดไม่ชัดเจน - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาแต่ไม่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนเป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ดี	<ul style="list-style-type: none"> - เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจนสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

⁶¹เรื่องเดียวกัน, 49-54.

ตารางที่ 6 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครู และสถานศึกษา - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา
ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการชุมชน นโยบายรัฐบาล แผนการศึกษาแห่งชาติ เป็นไปได้ในการปฏิบัติ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง - มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่ชัดเจนมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการนำข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง และเป็นแบบอย่างได้ - ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริง และเป็นแบบอย่างได้ - พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพตรงตามความต้องการของครูและสถานศึกษา และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนางาน - จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีความปลอดภัย - จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน
ชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการ
จัดการเรียนรู้

คำอธิบาย

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็น
กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัด
การศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน
การเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคลมีการบริหารจัดการ
เรียนรู้เชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดำเนินการตรวจสอบและประเมิน
ผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพอย่าง
ต่อเนื่อง

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้
ในชีวิตได้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้อง
กับหลักสูตรของสถานศึกษา ที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง เชื่อมโยงกับ
ชีวิตประจำวันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และ
การแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของความพิการ

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

มีการใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทาง
การศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดย
นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนจาก
สื่อที่หลากหลาย

3.3 มีการบริหารจัดการผู้เรียนเชิงบวก

มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน และผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้⁶²

ตารางที่ 7 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
กำลังพัฒนา	<ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้ที่ไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่ไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างไม่เป็นระบบ
ปานกลาง	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

⁶²เรื่องเดียวกัน, 54-59.

ตารางที่ 7 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
ดี	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงโดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของความพิการ - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก - มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ - มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
ดีเลิศ	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงเชื่อมโยงกับชีวิตจริง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของความพิการ - ใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ - มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธี - การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้ปกครองเพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้ - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางที่ 7 การให้ระดับคุณภาพและประเด็นการพิจารณามาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ต่อ)

ระดับคุณภาพ	ประเด็นการพิจารณา
ยอดเยี่ยม	<ul style="list-style-type: none"> - จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลที่สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีทักษะ และการแสดงความคิดเห็นตามศักยภาพและประเภทของความพิการ - มีการใช้เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนจากสื่อที่หลากหลาย - มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวกครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข - มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน โดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนและผู้ปกครอง เพื่อนำผลไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง - มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครู และผู้เกี่ยวข้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานการศึกษาต่างประเทศ

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของโลก (Global Trends) ในศตวรรษที่ 21 ทั้งในด้านเทคโนโลยี การสื่อสาร การประกอบอาชีพ การศึกษาการแสดงพฤติกรรม รวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันด้านอื่นๆ ซึ่งเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเหล่านี้ทำให้ประชากรต้องมีการปรับตัวในการใช้ชีวิตให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติและมีคุณภาพในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง หากต้องการให้การดำเนินชีวิตสามารถดำรงอยู่และเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ความเข้าใจกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อประกอบการวางแผน นโยบาย หรือ ยุทธศาสตร์ ด้านต่างๆ ในอนาคต ซึ่งในปัจจุบันมีหลายประเทศที่พัฒนาตนเองจนเป็นผู้นำในด้าน

ต่างๆ และเป็นที่ยอมรับจากนานาประเทศ อาทิ สาธารณรัฐเกาหลีมุ่งพัฒนาเครือข่ายสารสนเทศเพื่อ
การเป็นสังคมแห่งความรู้ สร้างสภาวะแวดล้อมที่กระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สาธารณรัฐ
สิงคโปร์ มีแรงงานที่มีทักษะ การศึกษาและภาษาดี รวมทั้งการเมืองมีเสถียรภาพ ประเทศฟินแลนด์ให้
ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก รวมทั้งลงทุนทางการศึกษาสูงมากจนได้รับการจัดอันดับว่า
เป็นประเทศที่ดีที่สุดในโลก มีการทุจริตน้อยที่สุด มีคุณภาพการศึกษาดีที่สุดในโลกอีกด้วย⁶³

แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ สรุปได้ดังนี้

1. สหรัฐอเมริกา

1.1 โดยบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่ละมลรัฐมีอำนาจที่จะกำหนดมาตรฐาน
การศึกษาได้เองอย่างเป็นอิสระมีการพัฒนามาตรฐานร่วม (Common Core Standard Initiative)
เป็นมาตรฐานที่นักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงชั้นปีที่ 12

1.2 พึ่งมีการศึกษาขั้นพื้นฐาน (K-12) วัดมาตรฐาน 5 ด้าน คือ การอ่านการเขียน
พูด ฟัง การใช้ภาษา และคณิตศาสตร์ โดยใช้ร่วมกันทุกมลรัฐ

2. แคนาดา

2.1 รัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ มีอำนาจที่จะกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้เอง
อย่างอิสระ

2.2 มีการทดสอบมาตรฐานการศึกษาในระดับรัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ เช่น
ออนตาริโอ ทดสอบอ่าน เขียน คณิตศาสตร์ ป.3, ป.6 และ ม.3 เพื่อจะได้รับ Ontario Secondary
School Diploma

3. สหราชอาณาจักร

3.1 มีหลักสูตรการศึกษาของชาติ ตามข้อบัญญัติของกฎหมายการศึกษา ค.ศ. 1996
และมีมาตรฐานการศึกษาของชาติด้านการรู้หนังสือและด้านคณิตศาสตร์

3.2 มีการสอบวัดมาตรฐานความรู้กับหน่วยสอบกลาง เพื่อให้ได้ประกาศนียบัตรการ
เรียนจบระดับมัธยมศึกษา (GCSE) ซึ่งแบ่งเป็นระดับมาตรฐาน O-level และระดับก้าวหน้า A-level
หรือ Standard Grades ในสก๊อตแลนด์ซึ่งแบ่งเป็น NQ Standard และ NQ Higher Grade

4. ฟินแลนด์

4.1 ไม่มีมาตรฐานการศึกษาของชาติเป็นการเฉพาะ แต่มีหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภาคบังคับ) สำหรับการศึกษาก่อนประถม และเกรด 1-9 กำหนดโดย

⁶³ _____, รายงานผลการศึกษากการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ
(กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2559), คำนำ.

กระทรวงศึกษาธิการมุ่งปฏิรูปเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาทั้งระบบ เป็นการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จ ระบบการศึกษาที่เป็นองค์รวมไม่เลือกปฏิบัติ

4.2 มุ่งผลลัพธ์ของการศึกษาแห่งชาติซึ่งมีระดับสูงและคะแนนใกล้เคียงกันมากที่สุด เมื่อใช้การสอบ PISA เป็นเครื่องมือในการวัดผลตามนโยบาย High Standards for All ในการพัฒนา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค.ศ. 2016

5. นิวซีแลนด์

5.1 มีระบบมาตรฐานการศึกษาของชาติ (National Standards System) ทำหน้าที่ กำกับดูแลการบริหารการศึกษาแบบกระจายอำนาจ ซึ่งโรงเรียนต้องบริหารตาม The National Administration Guidelines (NAGs) ซึ่งกำหนด 6 แนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนา ยุทธศาสตร์สถานศึกษา การพัฒนานโยบายบริหารบุคคลและธุรกิจของสถานศึกษา การดำเนินงาน ตามระเบียบการเงินและสินทรัพย์ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อเด็ก และการดำเนินงานตาม ระเบียบว่าด้วยการมาเรียน ภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษา (Board of Trustee)

5.2 ใช้ระบบ NQF (The National Qualification Framework) ในการวัด มาตรฐานผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้สอบ NCEA (The National Certificate of Educational Achievement) มาใช้สมัครเข้ามหาวิทยาลัย

6. ญี่ปุ่น

6.1 มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยบัญญัติจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ใน กฎหมายแม่บทการศึกษา (The Fundamental Law of Education) เป็นกรอบสำหรับการจัดทำ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับปฐมวัย การประถมศึกษา และการมัธยมศึกษา โดย กระทรวงศึกษาธิการ เรียกว่า Courses of Study ซึ่งปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ทุก 10 ปี เพื่อให้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

6.2 มีมาตรฐานหลักสูตร กำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยมที่พึงประสงค์

สมรรถนะหลัก โครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้รายวิชา มาตรฐานสำหรับการ วัดและประเมินผลการจัดการศึกษา มาตรฐานตำราเรียน

7. สาธารณรัฐเกาหลี

7.1 ใช้หลักสูตรแห่งชาติ เป็นกรอบมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย กระทรวงศึกษาธิการฯ ปรับปรุงหลักสูตรทุก 5-10 ปี โดยให้โรงเรียนสอนตามหลักสูตรของกระทรวง แต่ศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจเพิ่มเติมเนื้อหาและมาตรฐานต่าง ๆ ได้ตามความจำเป็น

7.2 มีการสอบวัดมาตรฐานระดับนานาชาติโดยใช้ข้อสอบ PISA และ TIMSS ตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2000

8. สาธารณรัฐประชาชนจีน

8.1 รัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐประชาชนจีน บัญญัติว่าการศึกษาคือเครื่องมือสร้างความแข็งแกร่งทางจิตใจของนักสังคมนิยม ให้รัฐสนับสนุนการศึกษาเพื่อควมมีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี

8.2 ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ และนำร่องเมื่อปี ค.ศ. 2001 เพื่อสร้างระบบมาตรฐานหลักสูตรสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน

9. สาธารณรัฐสิงคโปร์

9.1 กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารการศึกษาทุกระดับ โดยมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยรับผิดชอบร่วมกับกระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงพัฒนาชุมชนเยาวชน และกีฬา

9.2 ระดับประถมศึกษาที่มีหลักสูตรแห่งชาติ ซึ่งมุ่งสร้างทักษะชีวิต ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และความเป็นพลเมืองดี และสอบวัดความรู้มาตรฐาน เรียกว่า PSLE วิชามาตรฐาน (ภาษาอังกฤษ ภาษาแม่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์) วิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาษาแม่พื้นฐาน วิทยาศาสตร์พื้นฐาน) และวิชาเลือก (ภาษาแม่ระดับสูงขึ้น)

9.3 ระดับมัธยมศึกษา กำหนดมาตรฐานโดยแบ่งเป็น 3 สาย ได้แก่ สายพิเศษ/เร่งรัด สายสามัญวิชาการ และสายเทคนิค แบ่งสายตามผลการสอบ PSLE

10. สหพันธรัฐมาเลเซีย

มาเลเซียกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์สำหรับนักเรียนทุกคนเพื่อให้สามารถแข่งขันในเวทีโลก เรียกว่า Six key attributes ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาของชาติ ได้แก่ (1) มีความรู้ (2) มีทักษะการคิดแบบต่างๆ (3) มีทักษะการเป็นผู้นำ (4) มีความสามารถในการใช้สองภาษา (มาเลย์และอังกฤษ) (5) มีจริยธรรมและจิตวิญญาณ (แบบมุสลิม) (6) มีอัตลักษณ์ของชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดพิมพ์เขียว เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล เรียกว่า Malaysia Education Blueprint 2013-2025 มียุทธศาสตร์ 11 ประการ เพื่อปฏิรูปการศึกษาภายใน 13 ปี แบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Waves)

ระยะที่ 1 (Wave 1) ดำเนินการในช่วงปี ค.ศ.2013-2015 เป็นช่วงเปลี่ยนผ่าน เพื่อยกระดับคุณภาพครู STEM Education ปรับปรุงมาตรฐานหลักสูตรประถมศึกษา มาตรฐานการสอนภาษาอังกฤษ ปฏิรูปหลักสูตรท้องถิ่น คุณภาพการฝึกหัดครู มาตรฐานการรับเข้าครูใหม่ คุณภาพผู้บริหารโรงเรียน ให้ผู้ปกครองภาคเอกชนมีส่วนร่วมมากขึ้น ปรับปรุงโรงเรียนให้สนองความต้องการของเด็กพิเศษ โดยมีเป้าหมาย คือ นักเรียนร้อยละ 100 อ่านเขียนภาษามาเลย์ได้และคิดเลขเป็นหลังจากผ่านชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และให้มีอัตราการเข้าเรียนระดับก่อนประถม ร้อยละ 92

ระดับประถมศึกษา ร้อยละ 98 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 95 รวมทั้งลดช่องว่างของการศึกษาในเมืองและชนบทลง ร้อยละ 25

ระยะที่ 2 (Wave 2) ดำเนินการในช่วงปี ค.ศ.2016-2020) เร่งการปรับปรุงหลักสูตรมัธยมศึกษาและประถมศึกษา STEM การใช้ภาษาอังกฤษ โปรแกรมการศึกษาสำหรับกลุ่มพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ นวัตกรรม ICT เพื่อการเรียนรู้ ส่งเสริมการสอนงาน วิธีให้ความรู้ทักษะ และค่านิยม เสริมสร้างความเป็นวิชาชีพทางการศึกษาของครูปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมมือกับผู้ประกอบการ เป็นต้น มีเป้าหมายผลผลิต คือ ประเทศมาเลเซียได้คะแนนในการสอบ PISA และ TIMSS ครั้งต่อไป เท่ากับคะแนนเฉลี่ยของนานาชาติ (Par with International Average) มีอัตราการเข้าเรียนระดับก่อนประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา 100% ลดช่องว่างระหว่างการศึกษาในเมืองกับชนบท 50% และลดช่องว่างทางการศึกษาของชายหญิง 25%

ระยะที่ 3 (Wave 3) ดำเนินการในช่วงปี ค.ศ.2021-2025 เป็นระยะก้าวสู่ความเป็นเลิศ เพื่อยกระดับนวัตกรรมและเพิ่มทางเลือกให้มากขึ้นเพิ่มความสามารถในการใช้ภาษามาเลย์และภาษาอังกฤษ มีทางเลือกที่จะเรียนภาษาอื่น ๆ ยกกระดับมาตรฐานการศึกษาของชาติให้สูงขึ้นอีก บ่มเพาะวัฒนธรรมการสร้างความเป็นเลิศทางวิชาชีพโดยให้เพื่อนครูเป็นผู้นำครูด้วยกัน ให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนเป็นพี่เลี้ยงของกันและกัน ตรวจสอบกันเองอย่างโปร่งใส การจัดการที่ใช้โรงเรียนเป็นฐานให้โรงเรียนมีอิสระในการบริหารจัดการ การบริหารหลักสูตร การจัดสรรงบประมาณ ทบทุนโครงสร้างการบริหารโรงเรียนเป้าหมายด้านผลผลิต คือ ประเทศมาเลเซียอยู่ในสามอันดับแรก ในการสอบ PISA และ TIMSS แข่งกับนานาชาติ และอัตราการเข้าเรียน 100% ยังคงอยู่ ลดช่องว่างทางการศึกษาในเมืองและชนบทได้ 50% หรือมากกว่า และลดช่องว่างทางสังคมและระหว่างเพศชายหญิงในการได้รับการศึกษาได้ถึง 50%

จากการศึกษามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ สรุปได้ดังนี้

การเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ที่เป็นกรณีศึกษา 10 ประเทศ พบว่า ทุกประเทศมุ่งพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น โดยเทียบเคียงกับผลการสอบวัดความรู้และทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขององค์การความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสมัชชานานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (IEA) หรือข้อสอบ PISA และ TIMSS โดยการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาก่อนระดับประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับแนวการสอบ PISA และ TIMSS ซึ่งให้ความสำคัญกับทักษะจำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ คือ การอ่าน และการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลข และคณิตศาสตร์ ในระดับการศึกษาภาคบังคับ ส่วนในระดับหลังภาคบังคับก่อนอุดมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) จะมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านวิทยาศาสตร์ศึกษาด้วย และบางประเทศกำลัง

พัฒนามาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา⁶⁴

สามารถเปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยพิจารณาจาก หลักสูตรแห่งชาติผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ

ประเทศ	แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
1. สหรัฐอเมริกา	<ol style="list-style-type: none"> 1. โดยบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่ละมลรัฐมีอำนาจที่จะกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้เองอย่างเป็นอิสระ 2. ในเชิงปฏิบัติ มหาวิทยาลัย/วิทยาลัย มักใช้ข้อสอบ SAT Reasoning Test (math, critical reading, writing) หรือข้อสอบ ACT (General Education: English, Math, Reading, Science) เพื่อรับเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา 3. มีการพัฒนามาตรฐานร่วม (Common Core State Standards Initiative) สำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน (K-12) วัดมาตรฐาน language arts (อ่าน, เขียน, พูด, ฟัง, การใช้ภาษา) และคณิตศาสตร์ (การตอบโจทย์คณิตศาสตร์, เนื้อหาสาระคณิตศาสตร์) ใช้ร่วมกันเกือบทุกมลรัฐ 4. มีการพัฒนามาตรฐานรายวิชา (subject standards) โดยองค์กรทางวิชาชีพ ในสาขาวิชาต่าง ๆ หลายสาขาวิชา
2. แคนาดา	<ol style="list-style-type: none"> 1. รัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ มีอำนาจที่จะกำหนดมาตรฐานการศึกษาได้เองอย่างเป็นอิสระ 2. มีการทดสอบมาตรฐานการศึกษาในระดับรัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ เช่น ออนตารีโอ ทดสอบอ่าน เขียน คณิตศาสตร์ ป.3, ป.6 และ ม.3 เพื่อจะได้รับ Ontario Secondary School Diploma 3. รัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษ อาจจัดการสอบระดับชาติ คือ PCAP (Pan Canadian Assessment Program) เช่น ออนตารีโอ ให้นักเรียน เกรด 8 สอบทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ทุกสามปี 4. รัฐ/จังหวัด/เขตปกครองพิเศษอาจจัดการสอบ TIMSS, PIRLS, PISA และ ICILS (มาตรฐานทักษะคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษา) ซึ่งเป็นการสอบมาตรฐานระดับนานาชาติ

⁶⁴เรื่องเดียวกัน, บทสรุปผู้บริหาร ฉ.ฐ.

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ (ต่อ)

ประเทศ	แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. สหราชอาณาจักร	<p>1. มีหลักสูตรการศึกษาของชาติ ตามข้อบัญญัติของกฎหมายการศึกษา ค.ศ. 1996 และมีมาตรฐานการศึกษาของชาติด้านการรู้หนังสือและด้านคณิตศาสตร์</p> <p>2. มีกรอบมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เริ่มใช้เมื่อ ค.ศ.2014</p> <p>3. มีการสอบวัดมาตรฐานความรู้กับหน่วยสอบกลางเพื่อให้ได้ประกาศนียบัตรการเรียนจบระดับมัธยมศึกษา (GCSE) ซึ่งแบ่งเป็นระดับมาตรฐาน O-level และระดับก้าวหน้า A-level หรือ Standard Grades ในสก๊อตแลนด์ซึ่งแบ่งเป็น NQ Standard และ NQ Higher grade</p>
4. ฟินแลนด์	<p>1. มีหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ภาคบังคับ) สำหรับการศึกษา ก่อนประถม และเกรด 1- 9 กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>2. มุ่งผลลัพธ์ของการศึกษาแห่งชาติซึ่งมีระดับสูงและคะแนนใกล้เคียงกันมากที่สุด เมื่อใช้การสอบ PISA เป็นเครื่องมือในการวัดผล ตามนโยบาย High Standards for All ในการพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ค.ศ.2016</p>
5. นิวซีแลนด์	<p>1. มีระบบมาตรฐานการศึกษาของชาติ (National Standards System) ทำหน้าที่กำกับดูแลการบริหารการศึกษาแบบกระจายอำนาจ ซึ่งโรงเรียนต้องบริหารตาม The National Administration Guidelines (NAGs) ซึ่งกำหนด 6 แนวทางสำหรับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนายุทธศาสตร์ สถานศึกษา การพัฒนานโยบายบริหารบุคคลและธุรกิจของสถานศึกษา การดำเนินงานตามระเบียบการเงินและสินทรัพย์ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยต่อเด็ก และการดำเนินงานตามระเบียบว่าด้วยการมาเรียนภายใต้คณะกรรมการสถานศึกษา (Board of Trustee)</p> <p>2. มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรแห่งชาติ</p> <p>3. มีมาตรฐานระดับชาติสำหรับผู้จบชั้นปีที่ 8 เริ่มใช้ตั้งแต่ ค.ศ.2009 เพื่อวัดมาตรฐานด้านคณิตศาสตร์และด้านการอ่านและการเขียนกำหนดให้ครูทดสอบได้เอง โดยเลือกใช้ข้อสอบที่ส่วนกลางทำตัวอย่างไว้ให้ในเว็บไซต์ แล้วรายงานผลต่อผู้ปกครองนักเรียนปีละอย่างน้อย 2 ครั้ง รายงานสรุปผลต่อเขตพื้นที่ ปีละ 1 ครั้ง</p> <p>4. ใช้ระบบ NQF (The National Qualification Framework) ในการวัดมาตรฐานผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยให้สอบ NCEA (The National</p>

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ (ต่อ)

ประเทศ	แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
	Certificate of Educational Achievement) มาใช้สมัครเข้ามหาวิทยาลัย แทนรูปแบบเดิม แบ่งระดับของ NCEA เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ 1 = ความรู้ตามหลักสูตรชั้นปีที่ 1 ระดับ 2 = ความรู้ตามมาตรฐานหลักสูตรชั้นปีที่ 12 และระดับ 3 = มาตรฐานหลักสูตรชั้นปีที่ 13
6. ญี่ปุ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา โดยบัญญัติจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ในกฎหมายแม่บทการศึกษา(The Fundamental Law of Education) และจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาระดับปฐมวัย การประถมศึกษา และการมัธยมศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการเรียกว่า Courses of Study ซึ่งปรับปรุงเป็นระยะ ๆ ทุก 10 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม 2. มาตรฐานหลักสูตร ปี ค.ศ.2008 กำหนดในรูปแบบของ วิสัยทัศน์ ค่านิยมที่พึงประสงค์ สมรรถนะหลักโครงสร้างหลักสูตร โครงสร้าง เวลาเรียน มาตรฐานการเรียนรู้ รายวิชา มาตรฐานสำหรับการวัดและประเมินผลและ มาตรฐานตำราเรียน 3. การบริหารการศึกษาเป็นแบบกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้ระดับเทศบาลดูแลการศึกษาภาคบังคับ และให้ระดับจังหวัดดูแลการศึกษาก่อนและหลังภาคบังคับ 4. เริ่มนำร่องการทดสอบความรู้คณิตศาสตร์และภาษาญี่ปุ่น ในระดับชาติ เมื่อปี พ.ศ. 2551-2552 ในชั้นปีที่ 6 และ 9 (ป.6 และ ม.3) 5. เริ่มใช้ผลการสอบที่จัดสอบโดย The National Center Test for University Admission เพื่อการรับเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย
7. เกาหลีใต้	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้หลักสูตรแห่งชาติ เป็นกรอบมาตรฐานในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกระทรวงศึกษาธิการปรับปรุงหลักสูตรทุก 5-10 ปี โดยให้ โรงเรียนสอนตามหลักสูตรของกระทรวง แต่ศึกษาธิการจังหวัดมีอำนาจเพิ่มเติมเนื้อหาและมาตรฐานต่างๆ ได้ตามความจำเป็น 2. เริ่มสอบ DTBS เมื่อปี ค.ศ.2002 เพื่อวินิจฉัยว่านักเรียนชั้น ป.3 มีทักษะพื้นฐานเพียงพอหรือไม่ด้านการอ่าน การเขียน และเลขคณิตเรียกว่า Diagnostic Test for Basic Skills (DTBS) และตั้งแต่ปี ค.ศ.2000 มีการสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.6, ม.3, ม.4 (ปีที่ 6, 9, 10) เรียกว่า The National Assessment of Educational Achievement (NAEA) ปัจจุบันมีการ

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ (ต่อ)

ประเทศ	แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
7. เกาหลีใต้ (ต่อ)	<p>สอบ 5 วิชา คือ ภาษาเกาหลี สังคมศึกษาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นสารสนเทศในการปรับปรุงมาตรฐานการศึกษา</p> <p>3. มีการสอบวัดมาตรฐานระดับนานาชาติโดยใช้ข้อสอบ PISA และ TIMSS ตั้งแต่ปี ค.ศ.2000</p> <p>4. การศึกษาต่อมหาวิทยาลัยใช้ข้อสอบ College Scholastic Ability Test (CSAT) ซึ่งเป็นข้อสอบของส่วนกลางและมีมาตรฐานสูงมาก</p>
8. สาธารณรัฐประชาชนจีน	<p>1. รัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐประชาชนจีน บัญญัติว่าการศึกษาคือเครื่องมือสร้างความแข็งแกร่งทางจิตใจของนักสังคมนิยม ให้รัฐสนับสนุนการศึกษาเพื่อความมีคุณธรรมและเป็นพลเมืองดี</p> <p>2. ปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ และนำร่องเมื่อปี ค.ศ.2001 เพื่อสร้างระบบมาตรฐานหลักสูตรสำหรับการศึกษาระดับพื้นฐาน</p> <p>3. กฎหมายการศึกษาภาคบังคับ แก้ไขเพิ่มเติม ค.ศ.2006 ให้การศึกษาภาคบังคับขยายเป็น 9 ปี แบบให้เปล่าและให้สภาแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการแนะนำการจัดการศึกษาภาคบังคับ และให้รัฐบาลของประชาชนในท้องถิ่นทำหน้าที่บริหารการศึกษาภาคบังคับตามแผนของจังหวัด/เขต/เทศบาล</p>
9. สิงคโปร์	<p>1. กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารการศึกษาทุกระดับ โดยมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยรับผิดชอบร่วมกับกระทรวง สาธารณสุขและกระทรวงพัฒนาชุมชนเยาวชน และกีฬา</p> <p>2. ระดับประถมศึกษาที่มีหลักสูตรแห่งชาติ ซึ่งมุ่งสร้างทักษะชีวิต ลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ และความเป็นพลเมืองดี และสอบวัดความรู้มาตรฐาน เรียกว่า PSLE วิชามาตรฐาน (ภาษาอังกฤษ ภาษาแม่ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์) วิชาพื้นฐาน (ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาษาแม่พื้นฐาน วิทยาศาสตร์พื้นฐาน) และวิชาเลือก (ภาษาแม่ระดับสูงขึ้น)</p> <p>3. ระดับมัธยมศึกษา กำหนดมาตรฐานโดยแบ่งเป็น 3 สาย ได้แก่ สายพิเศษ/เร่งรัด สายสามัญวิชาการ และสายเทคนิค แบ่งสายตามผลการสอบ PSLE</p> <p>4. มัธยมศึกษาสายพิเศษ/เร่งรัด เรียน 4 ปี เมื่อเรียนจบให้สอบ GCE 'O' Level ส่วนสายสามัญวิชาการและสายเทคนิค เป็นหลักสูตร 4 ปี ซึ่งเมื่อเรียนจบให้สอบ GCE 'N' Level ถ้าผ่านในระดับดีให้เรียนอีก 1 ปี (ปีที่ 5) เพื่อเข้าสอบ GCE 'O' Level</p>

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบแนวทางในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของ 10 ประเทศ (ต่อ)

ประเทศ	แนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
10. มาเลเซีย	<p>1. กฎหมายการศึกษา ค.ศ.1966 กำหนดกรอบมาตรฐานการศึกษาสำหรับระบบการศึกษาแห่งชาติมาเลเซีย ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา จนถึงมัธยมศึกษาโดยให้อำนาจกับกระทรวงศึกษาธิการในการกำหนดหลักสูตรแห่งชาติ</p> <p>2. เมื่อปี ค.ศ.2011 ได้ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษาโดยนำหลักสูตรแบบมุ่งเน้นมาตรฐานมาใช้ เรียกว่า The Primary School Standard Curriculum และจะเริ่มใช้ข้อสอบระดับชาติ เรียกว่า The Primary School Assessment Test ในปีการศึกษานี้</p> <p>3. ปี ค.ศ.2017 จะเริ่มใช้หลักสูตรใหม่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในชั้น ม.1 เรียกว่า The Secondary School Integrated Curriculum เป็นหลักสูตรแบบบูรณาการ และเมื่อจบ ม.3 ให้สอบ The Lower Secondary Assessment ซึ่งมีผลต่อการเรียนต่อมัธยมปลายซึ่งแยกสาย เป็นสายวิทยาศาสตร์ สายเทคนิค และสายอาชีพศึกษา</p> <p>4. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียน 2 ปี เมื่อจบจะสอบข้อสอบระดับชาติ คือ The Malaysian Certificate of Examination ซึ่งเทียบเท่าข้อสอบ O-Level Cambridge University Examinations</p> <p>5. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ มีข้อสอบ The Vocational Malaysian Certificate of Examination เทียบเท่ากับข้อสอบประกาศนียบัตรมาเลเซีย</p> <p>6. กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดพิมพ์เขียว เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่สากล เรียกว่า Malaysia Education Blueprint 2013-2025 มียุทธศาสตร์ 11 ประการ เพื่อปฏิรูปการศึกษาภายใน 13 ปี แบ่งเป็น 3 ระยะ (Three Waves) ระยะที่ 1 ปี 2013-2015 ช่วงเปลี่ยนผ่าน, ระยะที่ 2 ปี 2016-2020 ช่วงเร่งการปรับปรุง, ระยะที่ 3 2021-2025 ระยะก้าวต่อไปสู่ความเป็นเลิศโดยมุ่งผลการสอบ PISA และ TIMSS</p>

ที่มา: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานผลการศึกษารพัฒนา
มาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ (กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2559), 147.

การเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาแห่งชาติของประเทศต่าง ๆ ที่เป็นกรณีศึกษา 10 ประเทศ แสดงว่า ทุกประเทศมุ่งพัฒนามาตรฐาน การศึกษาให้สูงขึ้น โดยเทียบเคียงกับผลการสอบวัดความรู้และทักษะการอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ขององค์การความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) และสมัชชานานาชาติเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา (IEA) หรือ ข้อสอบ PISA และ TIMSS โดยการปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาก่อนประถมศึกษา

ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ให้สอดคล้องกับแนวการสอบ PISA และ TIMSS ซึ่งให้ความสำคัญกับทักษะจำเป็นซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ คือ การอ่านและการเขียนภาษาประจำชาติ การคิดเลข และคณิตศาสตร์ ในระดับการศึกษาภาคบังคับ ส่วนในระดับหลังภาคบังคับก่อนอุดมศึกษา (มัธยมศึกษาตอนปลาย) จะมุ่งพัฒนามาตรฐานด้านวิทยาศาสตร์ศึกษาด้วย และบางประเทศกำลังพัฒนามาตรฐานด้านคอมพิวเตอร์และสารสนเทศศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายด้วย เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา⁶⁵

รูปแบบและแนวทางการประเมินการศึกษาของต่างประเทศ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เปิดโมเดลแบบการประเมินการศึกษาของ 4 ประเทศได้แก่ ญี่ปุ่น สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกาและนิวซีแลนด์ ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ในยุคที่มีการปฏิรูปการศึกษาในหลายมิติไม่ว่าจะเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนการบริหารจัดการของสถานศึกษารวมทั้งการประเมินคุณภาพการศึกษาอีกทั้งยังต้องเผชิญกับความท้าทายด้านการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติกับสถานการณ์โลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วสมศ. จึงศึกษารูปแบบและแนวทางการประเมินการศึกษาของนานาชาติจากประเทศชั้นนำด้านการศึกษาของโลก ได้แก่ ญี่ปุ่นสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกาและนิวซีแลนด์ทั้งนี้จากผลการศึกษาพบว่ากรอบการดำเนินงานในการประเมินคุณภาพการศึกษาของทั้ง 4 ประเทศล้วนมีความแตกต่างตามบริบทของประเทศ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1. ประเทศญี่ปุ่น เป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางด้านการศึกษาในระดับสูงโดยได้รับการจัดอันดับให้เป็นประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาระดับ 2 ของโลก โดยระบบการศึกษาของญี่ปุ่นได้รับต้นแบบมาจากระบบการศึกษาของหลายประเทศอาทิประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศสและสหรัฐอเมริกา ซึ่งจากการศึกษาพบว่าระบบการจัดการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นแบ่งได้ 3 ระดับ ได้แก่ ระดับที่ 1 คือ การศึกษาปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องจัดทำรายงานประเมินตนเองเสนอต่อกระทรวงการศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Ministry of Education, Culture, Sports, Science and Technology หรือ MEXT) โดยพิจารณาจากเอกสารรายงานของสถานศึกษา และการเข้าตรวจประเมินเพื่อยืนยันผลการประเมินตนเอง ระดับที่ 2 อาชีวศึกษาการจัดการอาชีวศึกษาอยู่ภายใต้การกำกับของ 2 หน่วยงาน ได้แก่ MEXT และกระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการโดยมีการประเมินทั้งในระดับสถาบันและระดับหลักสูตร

⁶⁵เรื่องเดียวกัน, 147-148

และระดับที่ 3 คืออุดมศึกษา ได้แก่วิทยาลัยสถาบัน และมหาวิทยาลัย การศึกษาระดับนี้อยู่ภายใต้การกำกับของ MEXT โดยมีการประเมินทั้งในระดับสถาบันและระดับหลักสูตรอย่างไรก็ตาม การประเมินคุณภาพภายนอกของประเทศญี่ปุ่นด้านการอาชีวศึกษาและระดับอุดมศึกษากำหนดให้สถานศึกษาต้องได้รับการประเมินภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบ 7 ปีแต่ถ้าเป็นระดับหลักสูตรวิชาชีพจะได้รับการประเมินอย่างน้อย 1 ครั้งในรอบ 5 ปีแต่ถ้าหากไม่มีการประเมินหรือเงื่อนไขอาจจะต้องได้รับการประเมินที่ถี่ขึ้นรวมถึงอายุการรับรองมาตรฐานสั้นลง

2. ประเทศสิงคโปร์ มีคุณภาพการศึกษาอยู่ที่อันดับ 3 ของโลก และอันดับที่ 1 ในอาเซียน โดยรัฐบาลสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการศึกษามากโดยถือว่าประชาชนเป็นทรัพยากรที่สำคัญของประเทศ การเรียนการสอนในสิงคโปร์จะเน้นความสะอาด เรียนจากความเป็นจริง และสิ่งที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในโลกยุคใหม่ 4 ด้าน คือเทคโนโลยีคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และภาษา โดยระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสิงคโปร์แบ่งออกได้ 3 ระดับการศึกษา คือ

2.1 การศึกษาปฐมวัย มีระบบรับรองมาตรฐานเรียกว่า Singapore Pre-School Accreditation Framework (SPARK) ที่อยู่ภายใต้กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งระบบนี้สะท้อนให้เห็นถึงหลักสูตร วิธีการสอน สุขภาพ ความสะอาดและความปลอดภัยและการรับรองมีอายุเพียง 3 ปีเท่านั้น

2.2 การศึกษาขั้นพื้นฐาน (ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา) โดยใช้ระบบที่เรียกว่า School Excellence Model (SEM) หรือต้นแบบการประเมินความเป็นเลิศของโรงเรียนในด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอนแบบองค์รวม ที่นำแบบอย่างมาจากประเทศอังกฤษ ประกอบด้วย การประเมินตนเองและการประเมินภายนอกด้วยคณะผู้ตรวจสอบจากกระทรวงศึกษาธิการเข้าไปตรวจสอบโรงเรียนที่คัดเลือกมาซึ่งระบบ SEM มีเกณฑ์ประเมิน 9 ข้อ เช่น ความเป็นผู้นำ การวางแผนกลยุทธ์ความสามารถ และคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวจะสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นผู้นำของผู้บริหารว่าจัดการบริหารอย่างไรให้สามารถได้ผลผลิตตามแผนที่วางไว้และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร

2.3 อนุปริญาและสายอาชีพ ใช้ระบบ Edu Trust เป็นระบบการรับรองมาตรฐานแบบสมัครใจ ที่ให้การรับรองมาตรฐานโดยสภาการศึกษา ซึ่งเป็นภาคเอกชน มีการประเมินด้านการบริหารจัดการ และการให้บริการแก่นักศึกษา อย่างไรก็ตาม สถาบันการศึกษาภาคเอกชนต้องผ่านการรับรองก่อนเปิดการเรียนการสอน เพราะเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการรับสมัครนักศึกษาต่างชาติให้นักศึกษาได้รับใบรับรองคุณสมบัติที่ถูกต้องก่อนที่จะเข้ามาเรียนในสิงคโปร์

3. ประเทศสหรัฐอเมริกา นับเป็นประเทศใหญ่อีกประเทศหนึ่งที่มีระบบการศึกษาที่ค่อนข้างซับซ้อนและหลากหลายมีการกระจายการกำกับดูแลออกไปขึ้นอยู่กับมลรัฐนั้นๆ

แต่สหรัฐอเมริกาที่ยังมีระบบการจัดการศึกษาที่ดีเพื่อให้การศึกษาของทั้งประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเห็นได้จากคุณภาพการศึกษาของสหรัฐอเมริกาปัจจุบันอยู่ในลำดับที่ 14 ของโลก ซึ่งขั้นตอนการประเมินและรูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับหลักๆ คือ

3.1 การศึกษาปฐมวัย ซึ่งมีองค์กรหลักของประเทศ ชื่อว่า NAEYC-National Association for the Education of Young Children ที่ทำหน้าที่ดูแลมาตรฐานและการรับรองคุณภาพทั้งในส่วนของการศึกษาและครูผู้สอน โดยรายละเอียดของมาตรฐานคุณภาพการดูแลเลี้ยงดูและให้การศึกษาจะกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติต่อเด็กเล็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 8 ปีไว้เป็นข้อๆ อย่างชัดเจน

3.2 ประถมศึกษา-มัธยมศึกษา ถ้าเป็นโรงเรียนของรัฐบาลมาตรฐานการเรียนการสอนภายใต้การดูแลของรัฐบาลแต่ละมลรัฐ ซึ่งจะเรียกว่า “Common Core Standards” มาตรฐานดังกล่าวระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาทุกรายวิชาที่ BROOD WAY WALL STREET นักเรียนควรได้รับการประเมินระดับนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การประเมินผลระยะยาว และการประเมินหลัก ซึ่งจะเน้นดูจากผลสัมฤทธิ์การศึกษาในวิชาคณิตศาสตร์และการอ่านของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งทำการประเมินในรายวิชาตามตารางกำหนดการของ หน่วยงานหลักชื่อว่า The National Assessment of Educational Progress (NAEP) ในส่วนของโรงเรียนเอกชน จะทำการประเมินคุณภาพจากองค์กรภายนอกซึ่งเป็นองค์กรกลางระดับประเทศ เช่น National Council for Private School Accreditation (NCPSA)

3.3 อุดมศึกษา จะเป็นการประเมินโดยหน่วยงาน/องค์กรภายนอกที่ได้รับการรับรองจากรัฐบาลกลาง (Federal Government) โดยมีองค์กรของรัฐบาลกลางทำหน้าที่ในการกำกับ คือ CHEA (The Council for Higher Education Accreditation) มีรูปแบบการประเมินที่หลากหลาย และเป็นการประเมินตามบริบทของสถานศึกษา หลักสูตร หรือสาขาวิชาวิธีการและเกณฑ์การประเมินจะมีทั้งแบบเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ โดยจะประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นหลัก

4. ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศนิวซีแลนด์เคยเป็นอาณานิคมของอังกฤษมาก่อนจึงได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมและระบบการศึกษาแบบอังกฤษมาใช้จนถึงปัจจุบัน ทำให้นิวซีแลนด์เป็นประเทศหนึ่งที่มีการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับทั่วโลกโดยติดอันดับที่ 16 ของโลกซึ่งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาสามารถแบ่งได้ 2 ระดับ คือ

4.1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานประเมินคุณภาพการศึกษา Education Review Office (ERO) เป็นหน่วยงานของรัฐที่ประเมินและรายงานมาตรฐานการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จะตรวจสอบศูนย์พัฒนาเด็กและโรงเรียนเป็น

ประจำทุกๆ 3 ปี หากพบว่าการดำเนินงานสถานศึกษายังต้องปรับปรุงและมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของเด็กก็จะเข้าไปประเมินถี่ขึ้น

4.2 อุดมศึกษาสำนักงานรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาของนิวซีแลนด์ New Zealand Qualifications Authority (NZQA) เป็นหน่วยงานที่กำหนดมาตรฐานและคุณลักษณะของผู้จบการศึกษาทุกระดับการศึกษาและเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตนเองในการรักษาและปรับปรุงคุณภาพประเมินผลลัพธ์ที่ผู้เรียนจะได้รับ ซึ่งเครื่องมือการประเมินตนเองเน้นการระบุและการตอบสนองตามความต้องการของผู้เรียนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการและแนวปฏิบัติของสถาบันที่สถานศึกษาจัดการประเมินตนเอง จากการศึกษารูปแบบการประเมินคุณภาพการศึกษาจากประเทศชั้นนำของโลกด้านการศึกษาดังกล่าว มีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสมและบริบทของประเทศ ดังนั้น ในส่วนของประเทศไทย ปัจจุบัน สมศ. กำลังดำเนินงานวางแผนรูปแบบวิธีการประเมินคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทประเทศไทย และให้ตอบสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล เพื่อให้ได้รูปแบบการประเมินคุณภาพใหม่ที่จะสามารถเป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานการศึกษาที่มีความสมบูรณ์ขึ้น รวมถึงยังสามารถเป็นเครื่องมือในการสะท้อนสถานการณ์การศึกษาของประเทศไทยได้อย่างแท้จริงซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าวจะสามารถเป็นตัวกำหนดทิศทางและนโยบายการพัฒนาการศึกษาของประเทศได้ ทั้งนี้ในอนาคตอันใกล้คาดว่าจะประเทศไทยจะได้รูปแบบวิธีการประเมินที่มีคุณภาพสูงสุดตั้งแต่ที่เคยมีมา⁶⁶

ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

สภาพทั่วไป

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง เป็นหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ ควบคุม กำกับ ดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ประชากรวัยเรียน ครอบคลุมใน 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองอ่างทอง อำเภอไชโย อำเภอป่าโมก อำเภอโพธิ์ทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ อำเภอสามโก้ และอำเภอแสวงหา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

⁶⁶ ญัตติฐานฎาณี จันทพลาบูรณ์ พัทธณีย์ คำหนัก และกมลสิริ บุรณะศิริ, **จุลสาร สมศ.** (กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2559), 5-8.

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอค่ายบางระจัน อำเภอพรหมบุรี และอำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอผักไห่ และอำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอบางปะหัน อำเภอมหาราช และอำเภอบ้านแพรก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอศรีประจันต์ อำเภอสามชุกและอำเภอเดิมบางนางบวช จังหวัดสุพรรณบุรี

สถานที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ตั้งอยู่บริเวณโรงเรียนอนุบาลวัดอ่างทอง ถนนเทศบาล 4 ตำบลบางแก้ว อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง รหัสไปรษณีย์ 14000 โทร 035-611371, 035-611995 และ 035-612191 โทรสาร 035-611092 website : www.atg.go.th

ข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีโรงเรียนสังกัดจำนวน 142 โรงเรียนมีนักเรียน 18,208 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา 1,441 คน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนนักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาจำแนกตามอำเภอ

ลำดับ ที่	อำเภอ	โรงเรียน	ห้องเรียน	นักเรียน	จำนวนบุคลากรในสถานศึกษา					รวมจำนวน บุคลากรใน สถานศึกษา
					ผู้บริหาร	ครูผู้สอน	พนักงาน ราชการ	ลูกจ้าง ประจำ	อัตรา จ้าง ชั่วคราว	
1	เมือง อ่างทอง	21	242	4,283	21	211	6	9	45	292
2	ไชโย	15	134	1,600	10	98	2	4	23	137
3	ป่าโมก	9	80	977	7	52	1	4	19	83
4	โพธิ์ทอง	32	298	3,263	19	184	13	13	49	278
5	วิเศษชัยชาญ	35	331	4,535	27	230	9	12	59	337
6	สามโก้	10	87	953	8	66	1	1	22	98
7	แสวงหา	20	192	2,597	18	153	8	5	32	216
รวม	7	142	1,364	18,208	110	994	40	48	249	1,441

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง, รายงานประจำปี 2565,
(อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565), 7.

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

พิมพ์รักษ์ สามคุ่มพิมพ์ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า 1) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของ

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01⁶⁷

อุ้นทยา ผาผง ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่า 1) ระดับปัจจัยทางการบริหารอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ปัจจัยทางการบริหารด้านวัฒนธรรมองค์กร ปัจจัยทางการบริหารด้านลักษณะบุคลากร และปัจจัยทางการบริหารด้านโครงสร้างองค์กร ตามลำดับ และระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางการบริหารกับระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม และความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในและการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุมทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านภาวะผู้นำ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านลักษณะของบุคลากร ด้านแรงจูงใจ และด้านการทำงานเป็นทีม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ร้อยละ 67.90 และตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ระดับการดำเนินงานประเมินคุณภาพภายนอกครอบคลุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านลักษณะของบุคลากร และด้านภาวะผู้นำ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ร้อยละ 55.40⁶⁸

⁶⁷พิมพ์รักษ์ สามคุ้มพิมพ์, “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), บทคัดย่อ.

⁶⁸อุ้นทยา ผาผง , “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2556), บทคัดย่อ.

ธงชัย นนทสันต์ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า 1) สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านมาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย ด้านมาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร ด้านมาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ด้านมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ด้านมาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ และด้านมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ปัญหาการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับน้อยทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านมาตรฐานที่ 14 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านมาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรม มีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารจัดการศึกษา ด้านมาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง ระบบการบริหารงาน และพัฒนาองค์กรอย่างเป็นระบบครบวงจร ด้านมาตรฐานที่ 15 สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย ด้านมาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ ด้านมาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการบริหารและจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมาตรฐานที่ 16 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มศักยภาพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ สถานศึกษาขนาดกลาง มีสภาพการปฏิบัติมากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก 4) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประเมินศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ⁶⁹

ปวีณ กล้ารบ ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่า 1) ศักยภาพของผู้บริหารในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นความรู้ความสามารถของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 อยู่ในมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁷⁰

แพรวดาว สนองฝัน ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 พบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการสร้างทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุดและมีความเห็นสอดคล้องกันอันดับแรก คือ ทักษะด้านการสร้าง

⁶⁹ธงชัย นนทสันต์, “การบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1” (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2557), บทคัดย่อ.

⁷⁰ปวีณ กล้ารบ, “ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3” (นิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557), บทคัดย่อ.

ทีมงาน ส่วนแนวโน้มเป็นไปได้มากและมีความเห็นสอดคล้องกันอันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ⁷¹

ศศิตา เพลินจิต ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อผู้อื่นได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน⁷²

แสงจันทร์ ม่วงจันทร์ อธิระ ภูติ และคมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า 1) ความพร้อมรับการประเมินภายนอกรอบสาม ทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก 2) โรงเรียนขนาดเล็กที่ผ่านและไม่ผ่านการรับรองคุณภาพภายนอกรอบสอง มีความพร้อมรับการประเมินภายนอกรอบสามไม่แตกต่างกัน 3) ด้านผลการจัดการศึกษา พบปัญหามากที่สุดคือ ผลสัมฤทธิ์จากการทดสอบระดับชาติค่าเฉลี่ยต่ำ แก้ปัญหาโดย จัดสอนทบทวนแบบเข้ม ด้านการบริหารจัดการศึกษา พบปัญหามากที่สุดคือ งบประมาณบริหารจัดการไม่เพียงพอ แก้ปัญหาโดยจัดทอดผ้าป่าการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบปัญหา

⁷¹แพรวดาว สอนองฝัน, “ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557), บทคัดย่อ.

⁷²ศศิตา เพลินจิต, “ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2557), บทคัดย่อ.

มากที่สุด คือ ครูไม่ครบชั้น แก้ปัญหาโดยการจ้างครูพิเศษ ด้านการประกันคุณภาพภายใน พบปัญหามากที่สุดคือ ครูไม่เข้าใจเกณฑ์การประเมิน แก้ปัญหาโดยศึกษาคู่มือจากโรงเรียนที่ผ่านประเมินแล้ว⁷³

จตุพร ชินะใจ ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขนาดเล็ก อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การวิเคราะห์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขนาดเล็กใน อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ในข้อมูลที่ปรากฏตามเอกสารผลการรายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ด้านคะแนนเฉพาะในตัวบ่งชี้ที่ 8 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับคุณภาพพอใช้ ด้านจุดเด่นพบว่า มีสถานศึกษาส่วนน้อยที่จัดให้มีการพัฒนาตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาพุทธศักราช 2553 ด้านจุดด้อยหรือจุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะพบว่าส่วนใหญ่ขาดการบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพ ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการพัฒนา วางแผน และจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้ชัดเจน โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ระบบสารสนเทศเข้ามามีส่วนช่วย และจัดเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน และครอบคลุมการดำเนินงานตามแผนงานที่วางไว้ ผลการศึกษาแนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขนาดเล็ก อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ นั้น มีความสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรอบสี่ การตรวจสอบความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด⁷⁴

ดวงกมล กลิ่นดี ได้ศึกษาเรื่องสุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า 1) สุขภาพองค์การของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับความเข้มข้นลดจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมุ่งเน้นเป้าหมาย ความเป็นอิสระ ความเพียงพอในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา การใช้อำนาจที่เป้นธรรม ขวัญกำลังใจ

⁷³แสงจันทร์ ม่วงจันทร์ อีระ ภูดี และคมสันที ขจรปัญญาไพศาล, “การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1,” วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ 1, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2557): 100-101.

⁷⁴จตุพร ชินะใจ, “แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขนาดเล็ก อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่” (การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา (การบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2558), บทคัดย่อ.

การสร้างนวัตกรรม ความสามัคคี การปรับตัวและการใช้ทรัพยากรมนุษย์ 2) มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายดานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ อัตลักษณ์ มาตรการส่งเสริมการจัดการศึกษา การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณภาพผู้เรียน 3) สุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบ ดังนี้ 1) สุขภาพองค์การด้านการปรับตัว การสร้างนวัตกรรม การมุ่งเน้นเป้าหมาย ความเป็นอิสระ และการใช้อำนาจที่เป็นธรรม ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาโดยรวม 2) สุขภาพองค์การด้านการปรับตัว การใช้ทรัพยากรมนุษย์ และการสร้างนวัตกรรม ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียน 3) สุขภาพองค์การด้านการปรับตัว ความเป็นอิสระ การสร้างนวัตกรรม การใช้ทรัพยากรมนุษย์ และการมุ่งเน้นเป้าหมาย ส่งผล ต่อมาตรฐานการศึกษาด้านการจัดการศึกษา 4) สุขภาพองค์การด้านการสร้างนวัตกรรม การปรับตัว การมุ่งเน้นเป้าหมาย และขวัญกำลังใจ ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 5) สุขภาพองค์การด้านการปรับตัว การมุ่งเน้นเป้าหมาย ความเป็นอิสระ การสร้างนวัตกรรม และการใช้อำนาจที่เป็นธรรม ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาด้านอัตลักษณ์ และ 6) สุขภาพองค์การด้านการ สร้างนวัตกรรม ความเพียงพอในการสื่อสาร การปรับตัวและการใช้ทรัพยากรมนุษย์ ส่งผลต่อ มาตรฐานการศึกษาด้านมาตรการส่งเสริม⁷⁵

พิพัฒน์ กล้าผจญ ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูกลุ่มเครือข่ายทัพบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูกลุ่มเครือข่ายทัพบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ คุณลักษณะด้านการพัฒนาผู้ร่วมงานด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการเรียนการสอน และด้านการทำงานเป็นทีม 2) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูกลุ่มเครือข่ายทัพบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการตอบสนองความต้องการของบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูกลุ่มเครือข่ายทัพบ

⁷⁵ดวงกมล กลิ่นดี, “สุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558), บทคัดย่อ.

บดีนทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁷⁶

ไกรสร เจียมทอง ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) แนวการพัฒนาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาด้านภาษาเพื่อการสื่อสารและเทคโนโลยี⁷⁷

คนึงนิตย์ กิจวารี ได้ศึกษาเรื่องคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านความซื่อสัตย์และคุณธรรม ด้านความมุ่งมั่นและพากเพียร มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการสร้างเครือข่ายชุมชน ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ และด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี มีคุณลักษณะอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาต่างกันมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมรายด้าน และรายข้อไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ข้อ 3 ในด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ คือ มีความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ไปสู่การสร้างและพัฒนานวัตกรรม และข้อ 4 ในด้านการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี คือ มีความสามารถนำประชาชน/ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและรับรู้ในการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดต่างกันมีคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยรวมรายด้าน และรายข้อไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ข้อ 3 ใน

⁷⁶พิพัฒน์ กล้าผจญ, “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูกลุ่มเครือข่ายที่พบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558), บทคัดย่อ.

⁷⁷ไกรสร เจียมทอง, “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2561), บทคัดย่อ.

ด้านการเป็นนักคิดวิเคราะห์ และคิดสร้างสรรค์ คือ มีความสามารถในการนำความคิดที่สร้างสรรค์ไปสู่การสร้างและพัฒนานวัตกรรม และข้อ 7 ในด้านการมีวิสัยทัศน์ คือ มีผลสำเร็จของงานบริหารสถานศึกษาเป็นที่ประจักษ์ เช่น ได้รับเกียรติบัตรผู้บริหารดีเด่น สถานศึกษาต้นแบบ ฯลฯ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁷⁸

ปัทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า 1) ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้แก่ การวัดประเมินผลการเรียน รองลงมาคือการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดการส่งเสริมความรู้ และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .835$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 4) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล และทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ รวมกันทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนได้ร้อยละ 73.30 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้ $Z' = .351x_4 + .397x_5 + .222x_1$ ⁷⁹

มณฑาทิพย์ นามนุ ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 พบว่า ทักษะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 2 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

⁷⁸ คณินันต์ย์ กิจวิธิต์, “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1,” วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า 5, 1 (มกราคม 2561): 33.

⁷⁹ ปัทมพร พงษ์เพชร, “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, 2561), บทคัดย่อ.

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและ ประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁸⁰

ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า 1) ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา และต่ำสุด ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ ด้านพัฒนาคนอื่นให้เป็นผู้นำอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านปรับปรุงผลลัพธ์ของนักเรียนทุกคน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ทั้งโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน⁸¹

รัตนา เหลืองงาม ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 4) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนอธิบายเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานดังนี้ $\hat{Y} = .982 + .837 * X$ และ $\hat{Z}_y = .820 * Z_x$ ตามลำดับ ดังนั้น

⁸⁰มณฑาทิพย์ นามนุ, “ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2561), บทคัดย่อ.

⁸¹ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย, “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1” (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก, 2561), บทคัดย่อ.

ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำในตนเองโดยยึดหลักการครองตน ครองคน และครองงานในการบริหารงานเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง⁸²

สมบัติ คชสิทธิ์และคณะ ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ พบว่า 1. การนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่าหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับ/ประเภทการศึกษา มีการกำหนดและประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาและมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง 2. ผลการศึกษาระบบ กลไกการนำมาตราฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติของต่างประเทศ 8 ประเทศคือ สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ฟินแลนด์ แคนาดา ออสเตรเลีย เยอรมนี โปรตุเกสและเม็กซิโกนั้น พบว่า 1) ทุกประเทศมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน 2) มีนโยบายส่งเสริมการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและประเมินผลที่ชัดเจน 3) มีระบบการกำกับติดตามที่เข้มแข็ง และ 4) ระบบการพัฒนาครูมีคุณภาพสูง เน้นการพัฒนาครูให้มีคุณภาพในด้านเทคนิคและกลวิธีในการสอน และการคัดเลือกครูด้วยเกณฑ์คุณภาพสูง 3. แนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ มี 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม และช่วงที่ 2 ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบงาน⁸³

อดุลย์พร ชุ่มชวย และคณะ ได้ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($X = 4.67$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ($X = 4.71$) รองลงมา คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ ($X = 4.70$) ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง ($X = 4.66$) และด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและ

⁸²รัตนา เหลืองงาม, “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2562), บทคัดย่อ.

⁸³สมบัติ คชสิทธิ์และคณะ, “แนวทางการนำมาตราฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ” วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ 13, 3 (กันยายน – ธันวาคม, 2562): 192.

รับผิดชอบเชื่อถือได้ ($X = 4.65$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ($X = 4.64$) 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ครูที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การบริหารงานของผู้บริหาร ต่างกัน เห็นว่าทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ไม่แตกต่างกัน แต่ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างเห็นวาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05⁸⁴

งานวิจัยต่างประเทศ

แมคคอลลัม (McCollum) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียน: การประเมินเกี่ยวกับความรู้และทักษะสำหรับการเป็นผู้นำโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ พบว่าการเป็นผู้นำของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญสามประการ ได้แก่ ความรู้ที่ทันสมัย ทักษะที่สัมพันธ์กันและการจัดการที่ดี⁸⁵

ฮินริช (Hinrichs) ได้ศึกษาเรื่อง ความเป็นผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีทักษะผู้นำทางโครงสร้างจากภายใน พบว่า การศึกษากำลังประสบกับวิกฤตการณ์ครั้งร้ายแรงด้วยข้อเรียกร้องและข้อจำกัดมากมายทางกฎหมาย No Child Left Behind (NCLB) ควบคู่ไปกับความไม่พอใจในการศึกษาของประชาชนโดยทั่วไป ในขณะที่สังคมและหน่วยงานต่างๆ พบความผิดปกติเกี่ยวกับรูปแบบการศึกษาในปัจจุบัน ความเป็นผู้นำของโรงเรียนจึงตกอยู่ภายใต้การปิดล้อมและตกอยู่ในอันตรายจากความล้มเหลวไปด้วย การร่วมกันทำงานที่เข้มแข็งและความมุ่งมั่นของนักการศึกษาใน

⁸⁴อดุลย์พร ชุ่มช่วย และคณะ, “ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง,” วารสาร ศึกษาศาสตร์ มจร 7, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม, 2562): 175.

⁸⁵Daniel L. McCollum, *School Administrator Efficacy: Assessment of Beliefs About Knowledge and Skills for Successful School Leadership*, accessed November, 14, 2020 Available from [https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660\(07\)10008-1/full/html](https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660(07)10008-1/full/html)

การสร้างความปลอดภัย โรงเรียนต้องการนักการศึกษาที่แข็งแกร่งและดีที่สุด ผู้นำที่มีความกล้า: ผู้นำที่มาจากความต้องการภายใน⁸⁶

โอมเมอร์และอาร์กอน (Omur and Argon) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับ ทักษะการจัดการนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียนและกลไกการเรียนรู้ขององค์กร พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับกลไกการเรียนรู้ในองค์กรของโรงเรียนและทักษะการจัดการนวัตกรรมของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลางโดยรวมและในมิติย่อย และความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับกลไกการเรียนรู้ขององค์กรและทักษะการจัดการนวัตกรรมของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ระดับสูงในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญ⁸⁷

เอลเบซและอด้า (Albez and Ada) ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การศึกษาได้ข้อสรุปว่าทักษะของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่ยังดำเนินการไม่เพียงพอ⁸⁸

จัสติน (Justice) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของผู้บริหารกับบรรยากาศโรงเรียน การเรียนรู้อันชาญฉลาดของนักเรียน และการดูแลรักษาครู พบว่า ทักษะด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศภายในโรงเรียน ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสองอย่าง que แสดงอย่างมีนัยสำคัญ โดยวัดจากความสัมพันธ์กับบรรยากาศคือ ความไว้วางใจและการแก้ปัญหา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่สำคัญไม่ได้ทำนายการหมุนเวียน

⁸⁶Joe Ann_Hinrichs, **School Leadership in the 21st Century will Require Constructivist Leadership Skills**, accessed January, 22, 2021 Available from [https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660\(07\)10014-7/full/html](https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660(07)10014-7/full/html)

⁸⁷Yunus Emre Omur and Turkan Argon, **Teacher Opinions on the Innovation Management Skills of School Administrators and Organizational Learning Mechanisms**, accessed January, 22, 2021 Available from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1149131.pdf>

⁸⁸Canan Albez and Sükrü Ada, **School Administrators Skills in Organizing the Parent Participation Studies**, accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=+skills+of+administrators&id=EJ1139107>

ของครูในการวิจัยทางสถิติ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่รวบรวมจากการสัมภาษณ์ครูพบว่าขวัญกำลังใจและการรักษาครูขึ้นอยู่กับทักษะของผู้นำโรงเรียน⁸⁹

โซซิโบและโนมโลโม (Sosibo and Nomlomo) ได้ศึกษา เรื่องแนวคิดของครูเกี่ยวกับมาตรฐานในการศึกษาขั้นพื้นฐานและการฝึกอบรมของแอฟริกาใต้: กรณีศึกษา สรุปได้ว่า การขาดความชัดเจนในการกำหนดมาตรฐานสำหรับครู มีผลเสียต่อการปฏิบัติในชั้นเรียนของพวกเขา เนื่องจากพวกเขาทำงานในสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่หลากหลาย⁹⁰

แซดเลอร์ (Sadler) ได้ศึกษาเรื่อง มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประกันคุณภาพ กระบวนการประกันคุณภาพถูกนำไปใช้กับหลาย ๆ ด้านของการศึกษาระดับอุดมศึกษารวมทั้ง การสอน การเรียนรู้และการประเมิน การประกันคุณภาพจำเป็นต้องมีการพิจารณาหลักการพื้นฐานอย่างละเอียดถี่ถ้วน วิธีการทั่วไป แต่ไม่เพียงพอคือการระบุและส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีแนวโน้มที่จะปรับปรุงผลการเรียนรู้ มีเพียงการกำกับ "การประกันคุณภาพ" โดยไม่ได้กำหนดประสิทธิภาพ ส่วนหนึ่งของปัญหาคือ กรณีของการประกันคุณภาพส่วนใหญ่ถือเป็นเรื่องที่ชัดเจนในตัวเอง โดยปกติการประกันคุณภาพได้รับการพัฒนาในระดับอุดมศึกษา แม้ว่ากระบวนการภายนอกจะไม่ได้ถ่ายโอนไปยังการศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยตรง แต่หลักการพื้นฐานของพวกเขาก็นำเสนอมุมมองและคำแนะนำสำหรับการรับรองคุณภาพการประกันคุณภาพและปรับปรุงการประเมินและการให้คะแนน การประกันคุณภาพควรมีพื้นฐานมาจากมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เชื่อถือได้และมีการกำหนดอย่างเหมาะสมซึ่งนำไปใช้กับผลงานและผลการเรียนของนักเรียน⁹¹

⁸⁹Marsha Justice, **The Relationship between Administrator Interpersonal Skills and School Climate, Student Learning, and Teacher Retention**, accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=+skills+of+administrators&pg=3&id=ED587725>

⁹⁰Lungi Sosibo and Vuyokazi Nomlomo, **Teachers' Conceptions of Standards in South African Basic Education and Training: A Case Study**, accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=Basic+education+standards&pg=2&id=EJ1037240>

⁹¹Royce Sadler D., **Academic Achievement Standards and Quality Assurance**, accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=Educational+quality+assessment+standards&id=EJ1156829>

อเดเกไมล์ (Adegbemile) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถของผู้บริหารที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียนในประเทศไนจีเรียให้มีประสิทธิภาพ โดยในการศึกษาครั้งนี้เป็นการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนการสอน ทักษะด้านการจัดการบุคลากร และทักษะด้านการจัดการงบประมาณ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทั้ง 3 ด้านมีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารในการใช้พัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยในทักษะด้านการเรียนการสอนนั้น ประกอบด้วย การทำงานร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อจะได้มีจุดประสงค์ในการทำงานร่วมกัน มีวิสัยทัศน์ในการสร้างแผนการสอน มีกิจกรรมสำหรับการเรียนการสอน มีการประเมินแผนการเรียนการสอน และประเมินครู เพื่อนำไปพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ๆ สำหรับทักษะการพัฒนาบุคลากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ลักษณะความเป็นผู้นำที่กระตุ้นความสนใจของบุคลากร มีความสนใจในการให้ความช่วยเหลือและสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร⁹²

อีรอสแกน (Erozkan) ได้ศึกษาเรื่อง ผลของทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลและทักษะการแก้ปัญหาทางสังคมด้วยความสามารถของตน พบว่า ทักษะการสื่อสารมีบทบาทสำคัญมากในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสารเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้นเมื่อการส่งข้อความเดียวกันกับที่ได้รับ ความเข้าใจในความต้องการและความเข้าใจในข้อความจากทั้งผู้ส่งและผู้รับมีส่วนร่วมช่วยในการสื่อสาร การแก้ปัญหาที่เหมาะสม ทำได้โดยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพซึ่งใช้ได้กับปัญหาทั่วไป ปัญหาของผู้คนจะต้องแก้ออกมาในเครือข่ายการสื่อสารระหว่างบุคคลและการแก้ปัญหาต้องมีการใช้ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนที่ควรให้ความสนใจกับปัญหาของผู้อื่น และใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ยอมรับ และพร้อมที่จะเริ่มต้นการสื่อสารที่ดี บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการสื่อสารโดยทั่วไปจะมีความมั่นใจในตนเอง มีความเคารพและเปิดกว้างทางการสื่อสารร่วมกับผู้อื่น บุคคลที่ขาดความมั่นใจ จะเกิดความกลัว และประสบปัญหาในการสื่อสาร⁹³

⁹²Oluwadare Adegbemile, “Principals’ Competency Needs for Effective Schools’ Administration in Nigeria,” *Journal of Education and Practice* 2, 4 (2011): 17-18.

⁹³Atilgan Erozkan, “The Effect of Communication Skills and Interpersonal Problem Solving on Social Self-Efficacy,” *Education Sciences Theory & Practice* 13, 2 (Spring 2013): 742.

สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ต่างๆ จากตำรา เอกสารวิชาการ วารสาร รายงานการวิจัย สรุปได้ว่า การที่ผู้บริหารจะบริหารจัดการสถานศึกษาในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ให้ประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องประกอบด้วยทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามแนวความคิดของ ฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ประกอบด้วย 10 ทักษะ ได้แก่ 1) ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership) 2) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance) 3) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations) 4) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management) 5) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development) 6) ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Instructional Management) 7) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management) 8) ทักษะการพัฒนาบุคลากร (Staff Development) 9) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning) 10) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership) และในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานในสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยใช้โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัยดังมีรายละเอียด ต่อไปนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบและบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดของขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย เป็นการเตรียมโครงการอย่างเป็นระบบ โดยศึกษาข้อมูล สภาพปัญหา วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ หลักการแนวคิด ทฤษฎี จากตำรา เอกสารทางวิชาการ วารสาร เว็บไซต์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาจัดทำโครงร่างงานวิจัย รับข้อเสนอแนะของกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง และขออนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยทำการจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ จากนั้นนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาตรวจสอบความถูกต้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผล การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำรายงานผลการวิจัย นำเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชาการ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับ

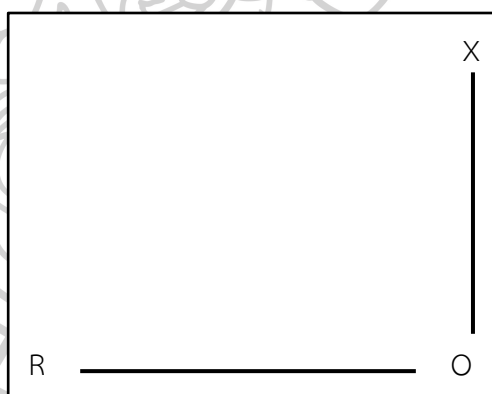
สมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรและขออนุมัติ
จบการศึกษาต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
ผู้วิจัยจึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งประกอบด้วยแผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่างและการ
เลือกตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ การ
เก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย
ลักษณะกลุ่มประชากรเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, nonexperimental
case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

R	หมายถึง	ตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่ม
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อ่างทอง จำนวนทั้งสิ้น 142 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทองจำนวน 108 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัย กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางประมาณการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)⁹⁴ และใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified random sampling) จำแนกตามอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน ครูจำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 216 คน

ตารางที่ 10 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง					
อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล		
			ผู้อำนวยการหรือรักษาการ	ครู	รวม
อำเภอเมืองอ่างทอง	21	16	16	16	32
อำเภอไชโย	15	11	11	11	22
อำเภอป่าโมก	9	8	8	8	16
อำเภอโพธิ์ทอง	33	25	25	25	50
อำเภอวิเศษชัยชาญ	35	26	26	26	52
อำเภอสามโก้	10	8	8	8	16
อำเภอแสวงหา	19	14	14	14	28
รวม	142	108	108	108	216

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้น และตัวแปรตามซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

⁹⁴Robert V. Krejcie, and Daryle W. Morgan, “Determining Sample Size for Research Activities,” *Journal for Educational and Psychological Measurement*, 3 (November 1970): 608.

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรต้น (X_{tot}) เป็นตัวแปรทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามแนวความคิดของฮอยล์ อิงลิชและสเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) ประกอบด้วย 10 ด้าน คือ

2.1 ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership: X_1) หมายถึง การสร้างและสื่อสารวิสัยทัศน์กับเขตพื้นที่และโรงเรียน การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของนักเรียน และบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมชุมชน ดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อมของโรงเรียน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การพัฒนาแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มอบอำนาจให้ผู้อื่นเพื่อยกระดับผลงานให้สูงขึ้น จัดสรรงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของเขตพื้นที่หรือโรงเรียน

2.2 ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance: X_2) หมายถึง ความเข้าใจระบบการปกครองของโรงเรียนในระบอบประชาธิปไตย พื้นฐานสังคมและวัฒนธรรมในการกำหนดนโยบายและการกำกับดูแล การดำเนินตามขั้นตอนที่มีประสิทธิภาพคณะผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียน การกำหนดและร่างนโยบาย แสดงให้เห็นถึงทักษะการแก้ไขความขัดแย้งและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่างกัน สร้างความร่วมมือในการทำงานเพื่อโรงเรียน

2.3 ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations: X_3) หมายถึง มีการแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ ต่อชุมชนและสื่อมวลชน โดยการเขียนและการพูดที่มีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงทักษะการเป็นผู้นำกลุ่ม เชิญชวนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อนักเรียน การมีส่วนร่วมในความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนและโรงเรียน สร้างความสามัคคีในโรงเรียน มีการพัฒนาทักษะในการให้ความร่วมมือ การให้บริการเยาวชนและครอบครัวโดยบูรณาการให้เข้ากับโครงการของโรงเรียน และส่งเสริมการสื่อสารอย่างต่อเนื่องกับตัวแทนของกลุ่มชุมชนที่หลากหลาย

2.4 ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (Organizational Management: X_4) หมายถึง มีการรวบรวม วิเคราะห์และใช้ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ การมอบหมายความรับผิดชอบในการตัดสินใจ การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎเกณฑ์ของโรงเรียน มีการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการวางแผนและการบริหารจัดการทางการเงิน การกำหนดขั้นตอนสำหรับการวางแผนงบประมาณ การบัญชีและการตรวจสอบบัญชี การจัดการโปรแกรมเสริม การจัดทำแผนการบำรุงรักษา ดูแล อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ และระบบต่างๆ ในโรงเรียน การประยุกต์ใช้หลักการบริหารคุณภาพอย่างเหมาะสม การนำแนวทางระบบมาตรฐานตรวจสอบส่วนประกอบทั้งหมด (ระบบย่อย) ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2.5 ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Planning and Development: X₅) หมายถึง การพัฒนาและออกแบบหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน การสร้างหลักสูตรและแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม มีการประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งปัจจุบันและอนาคต แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น การออกแบบการประเมินและการปรับปรุงหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรขั้นพื้นฐาน การสร้างหลักสูตรให้อยู่บนพื้นฐานของการวิจัย การประยุกต์ใช้ทฤษฎี ข้อมูลที่เคยปฏิบัติมา สอดคล้องกับการเรียนรู้ที่สังคมคาดหวัง และนโยบายของรัฐบาล การใช้เทคโนโลยี โทรคมนาคมและระบบสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการให้บริการหลักสูตร

2.6 ทักษะการจัดการเรียนรู้ (Instructional Management: X₆) หมายถึง การพัฒนาปรับปรุงและควบคุมกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจบทบาทของแรงจูงใจในกระบวนการเรียนการสอน ส่งเสริมการจัดการชั้นเรียนที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาการเรียน การวิเคราะห์และจัดแหล่งเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การใช้กลยุทธ์การเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยรูปแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย การติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การติดตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและรายงานข้อมูลอย่างเป็นระบบ

2.7 ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (Staff Evaluation and Personnel Management: X₇) หมายถึง การใช้รูปแบบและกระบวนการประเมินบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาการสรรหาบุคลากร การคัดเลือก การพัฒนา และขั้นตอนกระบวนการส่งเสริมการทำความเข้าใจประเด็นทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล ดำเนินการตรวจสอบทรัพยากรบุคคลในเขตพื้นที่หรือโรงเรียน

2.8 ทักษะการพัฒนาบุคลากร (Staff Development: X₈) หมายถึง การจัดทำแผนพัฒนาคุณลักษณะของบุคลากร การประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาบุคลากร การใช้กลยุทธ์การบริหารบุคลากรที่มุ่งเน้นในอนาคต การประเมินรายบุคคลเกี่ยวกับแหล่งที่มาของความเครียดและวิธีการพัฒนาเพื่อลดความเครียด แสดงให้เห็นถึงความรู้เกี่ยวกับการบริการนักเรียนบุคลากรด้วยโปรแกรมเฉพาะ การดูแลสุขภาพ ขวัญและกำลังใจ และการฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม

2.9 ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (Educational Research, Evaluation, and Planning: X₉) หมายถึง มีการวิจัย การนิยาม ปัญหาและคุณค่า การใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลาย มีการเลือกวิธีการรวบรวม การวิเคราะห์และการ

ตีความข้อมูลที่เหมาะสม การใช้สถิติเชิงพรรณนาและเชิงอนุมาน การใช้แบบแผนการวิจัยและมาตรฐานการวิจัยเพื่อประเมินการศึกษา มีส่วนร่วมในการวางแผนในอนาคต

2.10 ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership: X_{10}) หมายถึง การแสดงให้เห็นถึงจริยธรรม ความซื่อสัตย์ การสร้างแบบจำลองมาตรฐานทางศีลธรรมและจริยธรรมที่เป็นที่ยอมรับในการปฏิสัมพันธ์ เข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมและชาติพันธุ์ และการดำเนินกลยุทธ์เพื่อส่งเสริมการเคารพความหลากหลาย

3. ตัวแปรตาม (Y_{tot}) เป็นตัวแปรการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ดังนี้

3.1 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน (Y_1) หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ติดตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

3.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$) หมายถึง ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดจำแนกแยกแยะใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล การรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตัวเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิด โครงการ โครงการงานชิ้นงาน ผลิตภัณฑ์ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งมีความก้าวหน้าในผลการทดสอบระดับชาติหรือผลการทดสอบอื่น ๆ และมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดี พร้อมทั้งจะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น การทำงานหรืองานอาชีพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

3.1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$) หมายถึง ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด โดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม มีความภูมิใจในท้องถิ่น เห็นคุณค่าของความเป็นไทย มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยรวมทั้งภูมิปัญญาไทย ยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี และมี

การรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มีความขัดแย้งกับผู้อื่น

3.2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y₂) หมายถึง การจัดระบบ บริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน สามารถดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาในทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดำเนินการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการเรียนรู้รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

3.2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน (Y_{2.1}) หมายถึง สถานศึกษากำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

3.2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา (Y_{2.2}) หมายถึง สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องมีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา

3.2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย (Y_{2.3}) หมายถึง สถานศึกษาบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย หมายรวมถึง การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควรวรรวม หรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย

3.2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ (Y_{2.4}) หมายถึง สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ (Y_{2.5}) หมายถึง สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย

3.2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ (Y_{2.6}) หมายถึง สถานศึกษาจัดระบบการจัดการ การพัฒนาและการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา

3.3 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y₃) หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ครูรู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำผลที่ได้มาให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

3.3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (Y_{3.1}) หมายถึง จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง มีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริงมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปลงความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการชีวิตได้

3.3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Y_{3.2}) หมายถึง มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย

3.3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก (Y_{3.3}) หมายถึง ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน (Y_{3.4}) หมายถึง มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อีก

3.3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Y_{3.5}) หมายถึง ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้แลประสบการณ์รวมทั้งให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) ตำแหน่งปัจจุบัน และ 5) ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 (X_{tot}) ตามแนวคิดฮอล์อิงลิช และสเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน (Y_{tot}) โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, s Five Rating Scale)⁹⁵ และกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของแต่ละระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด มีน้ำหนักเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก มีน้ำหนักเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง มีน้ำหนักเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อย มีน้ำหนักเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีน้ำหนักเท่ากับ 1 คะแนน

⁹⁵Rensis Likert, *New Pattern of Management* (New York: McGraw-Hill Book Company, 1961), 74.

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยการรับคำปรึกษาและแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและการปรับปรุงพัฒนา

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ส่วนวนภาษาตลอดจนเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์และนิยามตัวแปร โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-Objective congruence) ได้ผลการวิเคราะห์ค่า IOC ระหว่าง 0.6-1.0

ขั้นที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) โรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 15 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงละ 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาราชการแทน และครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง รวมทั้งสิ้น 30 ฉบับ

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา คำนวณ และวิเคราะห์หาความเที่ยง (reliability) โดยพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)⁹⁶ ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .996

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำแบบสอบถามไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 108 โรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างราบรื่น และถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือเรียนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยให้แต่ละโรงเรียนส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยจะเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในโรงเรียนบางแห่ง

⁹⁶Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 4th ed. (New York: Harper & Row Publishers, 1984), 160-161.

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
2. จัดระบบข้อมูลเพื่อลงรหัส
3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %)

2. การวิเคราะห์ระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 และการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)⁹⁷ มีรายละเอียดดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 – 5.00 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/ การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 – 4.49 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/ การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 – 3.49 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/ การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 – 2.49 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/ การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 – 1.49 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21/ การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

⁹⁷John W. Best, **Research in Education** (New Jersey: Prentice-Hall Inc.,1970), 190.

อ้างอิง สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) (Pearson's product-moment correlation coefficient) โดยใช้เกณฑ์พิจารณาค่าความสัมพันธ์⁹⁸ ดังนี้

0.71 – 1 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีค่าความสัมพันธ์ระดับสูง

0.30 – 0.70 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีค่าความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

0 – 0.29 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีค่าความสัมพันธ์ระดับต่ำ

สรุป

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 108 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรักษาการแทนจำนวน 1 คน และครูจำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 216 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Definition: S.D.) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient correlation)

⁹⁸ศิริชัย กาญจนวาสิ, ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์, และดิเรก ศรีสุโข, การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551), 70.

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 108 โรงเรียน ได้รับแบบสอบถามคืนกลับมา จำนวน 108 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อได้ข้อมูลจากแบบสอบถามนำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้อำนวยการหรือรักษาราชการแทน และครู รวมทั้งสิ้น 216 คน จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยหาค่าความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %) ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

ข้อ	สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เพศ		
	1. ชาย	56	25.93
	2. หญิง	160	74.07
	รวม	216	100.00
2	อายุ		
	1. อายุ 21-30 ปี	66	30.56
	2. อายุ 31-40 ปี	71	32.87
	3. อายุ 41-50 ปี	42	19.44
	4. อายุ 51-60 ปี	37	17.13
	รวม	216	100.00
3	ระดับการศึกษาสูงสุด		
	1. ปริญญาตรี	48	22.22
	2. ปริญญาโท	159	73.61
	3. ปริญญาเอก	9	4.17
	รวม	216	100.00
4	ตำแหน่งปัจจุบัน		
	1. ผู้อำนวยการหรือรักษาราชการแทน	108	50.00
	2. ครู	108	50.00
	รวม	216	100.00
5	ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน		
	1. น้อยกว่า 5 ปี	73	33.80
	2. 6 - 10 ปี	34	15.74
	3. 11 - 15 ปี	40	18.52
	4. 16 - 20 ปี	27	12.50
	5. 21 - 25 ปี	10	4.63
	6. 26 - 30 ปี	13	6.02
	7. มากกว่า 30 ปี	19	8.79
	รวม	216	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 74.07 รองลงมาเป็นเพศชายจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 ช่วงอายุ 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 32.87 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 19.44 น้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 17.13 ส่วนระดับการศึกษาสูงสุดมากที่สุด คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 73.61 รองลงมา คือ ระดับปริญญาตรี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 น้อยที่สุดระดับปริญญาเอก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 ตำแหน่งปัจจุบันมีผู้ให้ข้อมูลเท่ากัน คือ ผู้อำนวยการหรือรักษาราชการแทน และครู จำนวนตำแหน่งละ 108 คน คิดเป็นร้อยละ 50 สำหรับประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันมากที่สุดคือช่วงน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 33.80 รองลงมา คือ ช่วง 11 - 15 ปี จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 18.52 รองลงมา คือ 6 - 10 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 15.74 รองลงมา คือ ช่วง 16 - 20 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 รองลงมา คือ มากกว่า 30 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 8.79 รองลงมา คือ ช่วง 26 - 30 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.02 น้อยที่สุด คือ ช่วง 21 - 25 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 4.63

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง

ในการวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) จากกลุ่มตัวอย่าง 108 โรงเรียน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของของเบสท์ (Best) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดในตารางที่ 12 ถึงตารางที่ 22

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=108)

ด้าน	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 (X_{tot})	\bar{x}	SD	ระดับ
1	ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1)	4.09	0.54	มาก
2	ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2)	4.29	0.50	มาก
3	ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3)	4.24	0.49	มาก
4	ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4)	4.33	0.57	มาก
5	ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5)	4.27	0.64	มาก
6	ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6)	4.25	0.53	มาก
7	ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7)	4.28	0.53	มาก
8	ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8)	4.23	0.57	มาก
9	ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9)	4.07	0.65	มาก
10	ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10})	4.21	0.60	มาก
โดยภาพรวม (X_{tot})		4.23	0.50	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่าทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.23, SD =0.50) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ทักษะการบริหารจัดการองค์กรมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด (\bar{x} =4.33, SD =0.57) รองลงมา คือ ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (\bar{x} =4.29, SD =0.50) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (\bar{x} =4.28, SD =0.53) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (\bar{x} =4.27, SD =0.64) ทักษะการจัดการเรียนรู้ (\bar{x} =4.25, SD =0.53) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (\bar{x} =4.24, SD =0.49) ทักษะการพัฒนาบุคลากร (\bar{x} =4.23, SD =0.57) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (\bar{x} =4.21, SD =0.60) ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (\bar{x} =4.09, SD =0.54) และทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ (\bar{x} =4.07, SD =0.65) และเมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.65 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

เมื่อวิเคราะห์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง ในแต่ละด้านเป็นรายข้อจะได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 13 ถึงตารางที่ 23
ตารางที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
ด้านทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารมีการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในอนาคตของ โรงเรียนร่วมกับครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.10	0.60	มาก
2	ผู้บริหารมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่ และผู้ มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับรู้ร่วมกัน	4.04	0.65	มาก
3	ผู้บริหารมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของนักเรียนและ บุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมชุมชน	3.89	0.75	มาก
4	ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและ บุคลากรในโรงเรียน	4.15	0.71	มาก
5	ผู้บริหารมีการดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดย พิจารณาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำมาใช้ในการ พัฒนาแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	4.16	0.62	มาก
6	ผู้บริหารมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนำผล มาใช้ในการการพัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.11	0.61	มาก
7	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ให้สอดคล้อง กับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน	4.15	0.66	มาก
ภาพรวม (X_1)		4.09	0.54	มาก

จากตารางที่ 13 ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$,
SD=0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจาก
มากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารมีการดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยพิจารณาจุดอ่อน
จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน
มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.16$, SD=0.62) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ
บุคลากรและอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน ($\bar{X}=4.15$,
SD=0.66) ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน
($\bar{X}=4.15$, SD=0.71) ผู้บริหารมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนำผลมาใช้ใน

การการพัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน ($\bar{X}=4.11$, $SD=0.61$) ผู้บริหารมีการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในอนาคตของโรงเรียนร่วมกับครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}=4.10$, $SD=0.60$) ผู้บริหารมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับรู้ร่วมกัน ($\bar{X}=4.04$, $SD=0.65$) และผู้บริหารมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของนักเรียนและบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมชุมชนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=3.89$, $SD=0.75$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54 - 0.75 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารมีความเข้าใจระบบโรงเรียนในระบบประชาธิปไตย	4.30	0.50	มาก
2	ผู้บริหารมีการอธิบายกระบวนการการทำงานที่มีประสิทธิภาพให้กับหัวหน้างาน และทีมงานในโรงเรียน	4.25	0.67	มาก
3	ผู้บริหารมีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่นักเรียน	4.27	0.65	มาก
4	ผู้บริหารมีการแก้ไขความขัดแย้งในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง	4.24	0.73	มาก
5	ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง	4.40	0.57	มาก
6	ผู้บริหารมีนโยบายการก่อตั้งการให้บริการและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.31	0.69	มาก
7	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร วิสัยทัศน์ พันธกิจ สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.25	0.67	มาก
ภาพรวม (X_2)		4.29	0.50	มาก

จากตารางที่ 14 ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อโดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่างมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.57$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมี

นโยบายการก่อตั้งการให้บริการและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.69$) ผู้บริหารมีความเข้าใจระบบโรงเรียนในระบอบประชาธิปไตย ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.50$) ผู้บริหารมีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้นักเรียน ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.65$) ผู้บริหารมีการอธิบายกระบวนการการทำงานที่มีประสิทธิภาพให้กับหัวหน้างาน และทีมงานในโรงเรียน ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.67$) ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร วิสัยทัศน์ พันธกิจ สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.67$) และผู้บริหารมีการแก้ไขความขัดแย้งในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่างมีค่ามัธยเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.73$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อยู่ระหว่าง 0.50 - 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 15 ค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.28	0.68	มาก
2	ผู้บริหารสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบได้อย่างชัดเจน	4.47	0.69	มาก
3	ผู้บริหารมีการสร้างสัญลักษณ์หรือคิพจน์ประจำโรงเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน	4.17	0.58	มาก
4	ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนอย่างชัดเจนด้วยภาษาที่เข้าใจได้ง่ายทำให้ครูทุกคนเข้าใจได้ถูกต้อง	4.24	0.57	มาก
5	ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน	4.12	0.77	มาก
6	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน	4.08	0.68	มาก
7	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร	4.29	0.60	มาก
8	ผู้บริหารจัดให้มีการแนะแนว และมีระบบดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนที่โดยบูรณาการทุกภาคส่วน อันได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ เอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคมร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกับชุมชน	4.31	0.57	มาก
ภาพรวม (X_3)		4.24	0.49	มาก

จากตารางที่ 15 ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบได้อย่างชัดเจนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.47$, $SD=0.69$) รองลงมา คือ ผู้บริหารจัดให้มีการแนะแนว และมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่โดยบูรณาการทุกภาคส่วน อันได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ เอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคมร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกับชุมชน ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.57$) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.60$) ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.68$) ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนอย่างชัดเจนด้วยภาษาที่เข้าใจได้ง่ายทำให้ครูทุกคนเข้าใจได้ถูกต้อง ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.57$) ผู้บริหารมีการสร้างสัญลักษณ์หรือคติพจน์ประจำโรงเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน ($\bar{X}=4.17$, $SD=0.58$) ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.77$) และผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ร่วมกันมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.08$, $SD=0.68$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.49 - 0.77 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	เมื่อมีข้อขัดแย้งในโรงเรียนผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง โดยการวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุและตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน	4.30	0.64	มาก
2	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ของโรงเรียน รวมทั้งใช้ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานของโรงเรียน	4.48	0.63	มาก
3	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนทางการเงิน กำหนดขั้นตอนสำหรับการวางแผนงบประมาณ การบัญชีและการตรวจสอบบัญชี	4.31	0.69	มาก

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) (ต่อ)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_4)	\bar{X}	SD	ระดับ
4	ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงาน เช่น การจัดทำแผนการบำรุงรักษา ดูแล อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ และระบบต่างๆ ในโรงเรียน	4.21	0.67	มาก
5	ผู้บริหารมีการนำหลักการบริหารคุณภาพ เช่น หลักการ PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย เช่น ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านงานทั่วไป	4.34	0.73	มาก
ภาพรวม (X_4)		4.33	0.57	มาก

จากตารางที่ 16 ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X}=4.33$, $SD=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและกฎเกณฑ์ของโรงเรียน รวมทั้งใช้ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานของโรงเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.48$, $SD=0.63$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการนำหลักการบริหารคุณภาพ เช่น หลักการ PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย เช่น ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านงานทั่วไป ($\bar{X}=4.34$, $SD=0.73$) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนทางการเงิน กำหนดขั้นตอนสำหรับการวางแผนงบประมาณ การบัญชีและการตรวจสอบบัญชี ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.69$) เมื่อมีข้อขัดแย้งในโรงเรียนผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง โดยการวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุและตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.64$) และผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงาน เช่น การจัดทำแผนการบำรุงรักษา ดูแล อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ และระบบต่างๆ ในโรงเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.67$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.57 - 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 17 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารดำเนินการพัฒนาและออกแบบหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน	4.20	0.69	มาก
2	ผู้บริหารมอบหมายให้คณะครูมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง	4.34	0.67	มาก
3	ผู้บริหารมอบหมายให้คณะครูมีการออกแบบระบบตรวจสอบหลักสูตรที่เอื้ออำนวยต่อครูผู้สอนให้สามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย	4.31	0.73	มาก
4	ผู้บริหารมีการดำเนินการเลือกกิจกรรมหรือหัวข้อหลักสูตรที่เป็นที่สนใจของชุมชนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยนำผลมาใช้หรือบูรณาการในการวางแผนหรือปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน	4.23	0.67	มาก
ภาพรวม (X_5)		4.27	0.64	มาก

จากตารางที่ 17 ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารมอบหมายให้คณะครูมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติได้จริงมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$, $SD=0.67$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมอบหมายให้คณะครูมีการออกแบบระบบตรวจสอบหลักสูตรที่เอื้ออำนวยต่อครูผู้สอนให้สามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.73$) ผู้บริหารมีการดำเนินการเลือกกิจกรรมหรือหัวข้อหลักสูตรที่เป็นที่สนใจของชุมชนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยนำผลมาใช้หรือบูรณาการในการวางแผนหรือปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.67$) และผู้บริหารดำเนินการพัฒนาและออกแบบหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.20$, $SD=0.69$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.64 - 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6)	\bar{x}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารมีการพัฒนาแผนงานการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน	4.23	0.80	มาก
2	ผู้บริหารมีการจัดประชุมโดยเชิญผู้นำชุมชนมาเข้าร่วมวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.27	0.68	มาก
3	ผู้บริหารมีการจัดการประชุมครูเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจการเรียน	4.30	0.61	มาก
4	ผู้บริหารจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ วิธีสอนในห้องเรียน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคการสอน โดยมีเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.24	0.54	มาก
5	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำผลไปวางแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักสูตร	4.16	0.66	มาก
6	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามตัวชี้วัดการเรียนรู้	4.28	0.56	มาก
ภาพรวม (X_6)		4.25	0.53	มาก

จากตารางที่ 18 ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (\bar{x} =4.25, SD=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารมีการจัดการประชุมครูเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจการเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด (\bar{x} =4.30, SD=0.61) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามตัวชี้วัดการเรียนรู้ (\bar{x} =4.28, SD=0.56) ผู้บริหารมีการจัดประชุมโดยเชิญผู้นำชุมชนมาเข้าร่วมวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (\bar{x} =4.27, SD=0.68) ผู้บริหารจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ วิธีสอนในห้องเรียน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคการสอน โดยมีเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (\bar{x} =4.24, SD=0.54) ผู้บริหารมีการพัฒนาแผนงานการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนา

ครูในการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.80$) และผู้บริหารมีการวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำผลไปวางแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักสูตรมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.16$, $SD=0.66$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53 - 0.80 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารใช้รูปแบบและกระบวนการประเมินบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ	4.22	0.57	มาก
2	ผู้บริหารมีการทบทวนแผนประเมินโรงเรียน	4.28	0.56	มาก
3	ผู้บริหารสร้างแบบสำรวจครูและบุคลากรเกี่ยวกับแผนการประเมินที่ใช้ในปัจจุบัน	4.18	0.67	มาก
4	ผู้บริหารพัฒนาระบบการสรรหาบุคลากร การคัดเลือก และขั้นตอนกระบวนการส่งเสริม	4.31	0.61	มาก
5	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.39	0.53	มาก
ภาพรวม (X_7)		4.28	0.53	มาก

จากตารางที่ 19 ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.39$, $SD=0.53$) รองลงมา คือ ผู้บริหารพัฒนาระบบการสรรหาบุคลากร การคัดเลือก และขั้นตอนกระบวนการส่งเสริม ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.61$) ผู้บริหารมีการทบทวนแผนประเมินโรงเรียน ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.56$) ผู้บริหารใช้รูปแบบและกระบวนการประเมินบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.22$, $SD=0.57$) และผู้บริหารสร้างแบบสำรวจครูและบุคลากรเกี่ยวกับแผนการประเมินที่ใช้ในปัจจุบันมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.18$, $SD=0.67$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53 - 0.67 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณลักษณะ ทักษะที่จำเป็นของบุคลากรและการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาครูและบุคลากร	4.34	0.61	มาก
2	ผู้บริหารจัดประชุมบุคลากรเพื่อพัฒนาและมีการสอบถามถึงความต้องการในด้านที่ครูสนใจจะพัฒนาตนเอง	4.22	0.69	มาก
3	ผู้บริหารมีการพัฒนาแผนในการลดความเครียดและเพิ่มความสุข	4.27	0.64	มาก
4	ผู้บริหารมีการพัฒนาด้านสุขภาพ ขวัญและกำลังใจ	4.28	0.60	มาก
5	ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความเป็นทีมเพื่อฝึกกระบวนการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้เป็นระบบ	4.12	0.70	มาก
6	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ทีมของตนเองและหาหลักการสำหรับการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จไปในทิศทางที่ตั้งไว้	4.18	0.64	มาก
ภาพรวม (X_8)		4.23	0.57	มาก

จากตารางที่ 20 ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, $SD=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณลักษณะ ทักษะที่จำเป็นของบุคลากรและการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาครูและบุคลากรมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$, $SD=0.61$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาด้านสุขภาพ ขวัญและกำลังใจ ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.60$) ผู้บริหารมีการพัฒนาแผนในการลดความเครียดและเพิ่มความสุข ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.64$) ผู้บริหารจัดประชุมบุคลากรเพื่อพัฒนาและมีการสอบถามถึงความต้องการในด้านที่ครูสนใจจะพัฒนาตนเอง ($\bar{X}=4.22$, $SD=0.69$) ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ทีมของตนเองและหาหลักการสำหรับการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จไปในทิศทางที่ตั้งไว้ ($\bar{X}=4.18$, $SD=0.64$) และผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความเป็นทีมเพื่อฝึกกระบวนการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้เป็นระบบมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.12$, $SD=0.70$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.57 - 0.70 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9)

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารมีการใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลายโดย ค้นคว้าหาข้อมูลศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4.04	0.81	มาก
2	ผู้บริหารมีการเลือกวิธีการรวบรวม การวิเคราะห์และการตีความข้อมูล ที่เหมาะสม	4.01	0.69	มาก
3	ผู้บริหารมีการใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการ ประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษา	4.14	0.66	มาก
4	ผู้บริหารมีการใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ในอนาคต	4.10	0.74	มาก
ภาพรวม (X_9)		4.07	0.65	มาก

จากตารางที่ 21 ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, $SD=0.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารมีการใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษามีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.14$, $SD=0.66$) รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในอนาคต ($\bar{X}=4.10$, $SD=0.74$) ผู้บริหารมีการใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลายโดยค้นคว้าหาข้อมูลศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=4.04$, $SD=0.81$) และผู้บริหารมีการเลือกวิธีการรวบรวม การวิเคราะห์และการตีความข้อมูลที่เหมาะสมมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.01$, $SD=0.69$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.65 - 0.81 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 22 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21
ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10})

(n=108)

ข้อ	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10})	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของการมีค่านิยมและจริยธรรมอันเหมาะสมให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักในเรื่องของค่านิยมและจริยธรรม	4.20	0.66	มาก
2	ผู้บริหารมีการสอบถามครู บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจตนเอง	4.17	0.75	มาก
3	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	4.34	0.67	มาก
4	ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ	4.13	0.71	มาก
ภาพรวม (X_{10})		4.21	0.60	มาก

จากตารางที่ 22 ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10}) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.34$, $SD=0.67$) รองลงมา คือ ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของการมีค่านิยมและจริยธรรมอันเหมาะสมให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักในเรื่องของค่านิยมและจริยธรรม ($\bar{X}=4.20$, $SD=0.66$) ผู้บริหารมีการสอบถามครู บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจตนเอง ($\bar{X}=4.17$, $SD=0.75$) และผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ส่งเสริมความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.13$, $SD=0.71$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.60 - 0.75 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ในการวิเคราะห์การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: SD) จากกลุ่มตัวอย่าง 108 โรงเรียนนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของของเบสท์ (Best) ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 23 ถึงตารางที่ 39

ตารางที่ 23 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนในภาพรวม

(n=108)

ด้าน	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน (Y_{tot})	\bar{X}	SD	ระดับ
1	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	4.19	0.49	มาก
2	มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)	4.24	0.51	มาก
3	มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)	4.25	0.55	มาก
โดยภาพรวม (Y_{tot})		4.24	0.51	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$,
SD=0.51) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลข
คณิตจากมากไปน้อยดังนี้ การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น
ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.25$, SD=0.55) รองลงมา คือ การปฏิบัติตาม
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X}=4.24$, SD=0.51) และการปฏิบัติตาม
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X}=4.19$, SD=0.49) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่
ระหว่าง 0.49 - 0.55 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปใน
ทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 24 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1) ในภาพรวม

(n=108)

ด้าน	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1)	\bar{X}	SD	ระดับ
1.1	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ($Y_{1.1}$)	4.13	0.52	มาก
1.2	คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$)	4.25	0.54	มาก
ภาพรวม (Y_1)		4.19	0.49	มาก

จากตารางที่ 24 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$, $SD=0.49$) เมื่อพิจารณารายชื่อของการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.54$) และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.13$, $SD=0.52$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.49 - 0.54 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 25 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	4.10	0.59	มาก
2	นักเรียนมีความสามารถในการคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น	3.92	0.73	มาก
3	นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา	4.03	0.66	มาก
4	นักเรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	4.06	0.63	มาก
5	นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	0.48	มาก
6	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.16	0.57	มาก
7	นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีในการศึกษาต่อ	4.22	0.57	มาก
8	นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	4.28	0.49	มาก
ภาพรวม ($Y_{1.1}$)		4.13	0.52	มาก

จากตารางที่ 25 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$, $SD=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและ

เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.49$) รองลงมา คือ นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.48$) นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีในการศึกษาต่อ ($\bar{X}=4.22$, $SD=0.57$) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.16$, $SD=0.57$) นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น ($\bar{X}=4.10$, $SD=0.59$) นักเรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร ($\bar{X}=4.06$, $SD=0.63$) นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.03$, $SD=0.66$) และนักเรียนมีความสามารถในการคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=3.92$, $SD=0.73$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.52 - 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 26 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา	4.21	0.63	มาก
2	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด	4.21	0.73	มาก
3	นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.21	0.63	มาก
4	นักเรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทย	4.31	0.57	มาก
5	นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย	4.24	0.66	มาก
6	นักเรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	4.27	0.61	มาก
7	นักเรียนมีน้ำหนักร่างกายสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อบายมุขและปัญหาต่างๆ	4.26	0.55	มาก
8	นักเรียนแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข	4.26	0.55	มาก
ภาพรวม ($Y_{1.2}$)		4.25	0.54	มาก

จากตารางที่ 26 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ นักเรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.57$) รองลงมา คือ นักเรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.61$) นักเรียนมีน้ำหนักร่างกายสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อดบวญและปัญหาต่างๆ ($\bar{X}=4.26$, $SD=0.55$) นักเรียนแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.26$, $SD=0.55$) นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.66$) นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.63$) นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.63$) และนักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษากำหนด มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.73$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54 - 0.73 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 27 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) ในภาพรวม

(n=108)

ด้าน	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2)	\bar{X}	SD	ระดับ
2.1	มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$)	4.24	0.52	มาก
2.2	มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$)	4.24	0.54	มาก
2.3	ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ($Y_{2.3}$)	4.18	0.62	มาก
2.4	พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($Y_{2.4}$)	4.33	0.57	มาก
2.5	จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.5}$)	4.21	0.55	มาก
2.6	จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.6}$)	4.25	0.53	มาก
	ภาพรวม (Y_2)	4.24	0.51	มาก

จากตารางที่ 27 พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.51$) เมื่อพิจารณารายข้อของการปฏิบัติตาม มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลข คณิตจากมากไปน้อยดังนี้ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพมีค่ามัชฌิมเลขคณิต มากที่สุด ($\bar{X}=4.33$, $SD=0.57$) รองลงมา คือ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.53$) เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.52$) มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.54$) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.55$) และดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุก กลุ่มเป้าหมายน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.18$, $SD=0.62$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ ระหว่าง 0.51 - 0.62 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปใน ทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 28 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษากำหนดการดำเนินการ (ตามมาตรฐานการศึกษา) และกำหนด เป้าหมายอย่างชัดเจน	4.29	0.46	มาก
2	สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์สอดคล้องกับมาตรฐานอย่างชัดเจนสถานศึกษา กำหนดพันธกิจสอดคล้องกับวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน	4.15	0.71	มาก
3	สถานศึกษากำหนดเป้าประสงค์สอดคล้องกับพันธกิจ ที่กำหนดไว้ตรงกับ วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ	4.36	0.48	มาก
4	สถานศึกษามีเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาสอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน	4.24	0.64	มาก

ตารางที่ 28 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 1 มีเป้าหมาย
 วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$) (ต่อ)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
5	สถานศึกษามีการทำงานของแต่ละฝ่ายขององค์กรเป็นไปในทางที่ส่งเสริมให้ เกิดผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ	4.19	0.61	มาก
6	สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่ วางไว้หรือไม่ มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องแก้ไขหรือไม่	4.21	0.62	มาก
ภาพรวม ($Y_{2.1}$)		4.24	0.52	มาก

จากตารางที่ 28 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 1 มีเป้าหมาย
 วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$,
 $SD=0.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย
 ดังนี้ สถานศึกษากำหนดเป้าประสงค์สอดคล้องกับพันธกิจ ที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของ
 แผนการศึกษาชาติมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.36$, $SD=0.48$) รองลงมา คือ สถานศึกษา
 กำหนดการดำเนินการ (ตามมาตรฐานการศึกษา) และกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.29$,
 $SD=0.46$) สถานศึกษามีเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการ
 ของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.64$) สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการ
 ปฏิบัติงานต่างๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องแก้ไขหรือไม่ ($\bar{X}=4.21$,
 $SD=0.62$) สถานศึกษามีการทำงานของแต่ละฝ่ายขององค์กรเป็นไปในทางที่ส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จ
 บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.19$, $SD=0.61$) และสถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์
 สอดคล้องกับมาตรฐานอย่างชัดเจนสถานศึกษากำหนดพันธกิจสอดคล้องกับวิสัยทัศน์อย่างชัดเจนมี
 ค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.15$, $SD=0.71$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.46 - 0.71 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
 สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 29 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 2 มีระบบ
 บริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$)	\bar{x}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องแก้ไขหรือไม่	4.15	0.71	มาก
2	สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องแก้ไขหรือไม่	4.33	0.51	มาก
3	สถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจพิจารณาจาก การให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา	4.29	0.46	มาก
4	สถานศึกษามีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระยะ 3 - 5 ปีมีการกำหนดการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์หรือแผนงานโครงการหลักในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.19	0.64	มาก
5	สถานศึกษามีระบบ/กลไก หรือแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.14	0.68	มาก
6	สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.25	0.59	มาก

ตารางที่ 29 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 2 มีระบบ
 บริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$) (ต่อ)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
7	สถานศึกษามีรายงานประจำปี หรือรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ในแต่ละปีที่สะท้อนความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.27	0.60	มาก
8	สถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบ	4.26	0.55	มาก
9	สถานศึกษามีระบบการนิเทศภายใน และนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา	4.25	0.64	มาก
10	สถานศึกษาให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา	4.26	0.59	มาก
ภาพรวม ($Y_{2.2}$)		4.24	0.54	มาก

จากตารางที่ 29 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 2 มีระบบบริหาร
 จัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.54$) เมื่อ
 พิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้
 สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่
 มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องแก้ไขหรือไม่ ค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.33$, $SD=0.51$) รองลงมา
 คือ สถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตาม
 บทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจพิจารณาจาก การให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา
 และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา
 ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.46$) สถานศึกษามีรายงานประจำปี หรือรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
 ในแต่ละปีที่สะท้อนความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายและมาตรฐาน
 การศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.60$) สถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากร
 ทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบ ($\bar{X}=4.26$, $SD=0.55$) สถานศึกษาให้
 บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อ
 ผลการจัดการศึกษา ($\bar{X}=4.26$, $SD=0.59$) สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ

ปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.59$) สถานศึกษามีระบบการนิเทศภายใน และนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.64$) สถานศึกษามีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระยะ 3 – 5 ปีมีการกำหนดการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์หรือแผนงานโครงการหลักในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.19$, $SD=0.64$) สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องแก้ไขหรือไม่ ($\bar{X}=4.15$, $SD=0.71$) และสถานศึกษามีระบบ/กลไก หรือแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.14$, $SD=0.68$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.54 - 0.71 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 30 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ($Y_{2.3}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ($Y_{2.3}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาได้ตรงกับความ ต้องการของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแหล่ง เรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดจนจัดระบบการ ดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	4.28	0.56	มาก
2	สถานศึกษามีแผนงานพัฒนาหลักสูตรรายวิชา เช่น กำหนดให้ครูวิเคราะห์ หลักสูตรรายวิชาโดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	4.19	0.70	มาก
3	สถานศึกษามีแผนงานพัฒนา ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศและส่งเสริม ผู้เรียนที่เป็นเด็กพิเศษ	4.12	0.72	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ พัฒนาเต็มด้วยศักยภาพ	4.14	0.68	มาก

ตารางที่ 30 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 3
 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุก
 กลุ่มเป้าหมาย (Y_{2.3}) (ต่อ)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย (Y _{2.3})	\bar{X}	SD	ระดับ
5	สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มี ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community)	4.30	0.57	มาก
6	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลสำเร็จของการบริหารการจัดการ สถานศึกษาทุกปี มีผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง	4.06	0.81	มาก
ภาพรวม (Y _{2.3})		4.18	0.62	มาก

จากตารางที่ 30 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 3 ดำเนินงาน
 พัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย (Y_{2.3})
 โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.18, SD=0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก
 ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมให้
 สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning
 Community) มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด (\bar{X} =4.30, SD=0.57) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการ
 จัดหลักสูตรสถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้
 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดจนจัดระบบ
 การดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (\bar{X} =4.28, SD=0.56)
 สถานศึกษามีแผนงานพัฒนาหลักสูตรรายวิชา เช่น กำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาโดยใช้
 มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (\bar{X} =4.19, SD=0.70) สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการ
 บริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มด้วยศักยภาพ (\bar{X} =4.14, SD=0.68) สถานศึกษามีแผนงาน
 พัฒนา ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศและส่งเสริมผู้เรียนที่เป็นเด็กพิเศษ (\bar{X} =4.12, SD=0.72) และ
 สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลสำเร็จของการบริหารการจัดการสถานศึกษาทุกปี มีผลการประเมิน
 ความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องมีค่ามัชฌิมเลข

คณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ (\bar{X} =4.06, SD=0.82) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.56 - 0.81 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 31 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 4 พัฒนา
ครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($Y_{2.4}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($Y_{2.4}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทาง วิชาชีพ	4.17	0.69	มาก
2	สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานและคุณภาพของครู ตามที่ องค์กรวิชาชีพครูกำหนดขึ้น รวมทั้งมาตรฐานและคุณภาพของครูที่หน่วยงาน และสถานศึกษากำหนดขึ้น	4.22	0.63	มาก
3	สถานศึกษามีแผนงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างชัดเจน	4.21	0.65	มาก
4	สถานศึกษาปฏิบัติการพัฒนาตามแผนงานที่กำหนด กำกับดูแลสนับสนุน ช่วยเหลือ ติดตามประเมินผลเป็นระยะ นำผลมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป	4.26	0.55	มาก
5	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเอง นำ ความรู้ที่ได้จากการประชุม/อบรม มาเผยแพร่ และมีการจัดให้มีชุมชนการ เรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	4.34	0.47	มาก
ภาพรวม ($Y_{2.4}$)		4.33	0.57	มาก

จากตารางที่ 31 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 4 พัฒนาครูและ
บุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($Y_{2.4}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.33, SD=0.57)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้
สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเอง นำความรู้ที่ได้จากการ
ประชุม/อบรม มาเผยแพร่ และมีการจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีค่ามัชฌิมเลขคณิต
มากที่สุด (\bar{X} =4.34, SD=0.47) รองลงมา คือ สถานศึกษาปฏิบัติการพัฒนาตามแผนงานที่กำหนด
กำกับดูแลสนับสนุน ช่วยเหลือ ติดตามประเมินผลเป็นระยะ นำผลมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป
(\bar{X} =4.26, SD=0.55) สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานและคุณภาพของครู ตามที่
องค์กรวิชาชีพครูกำหนดขึ้น รวมทั้งมาตรฐานและคุณภาพของครูที่หน่วยงานและสถานศึกษากำหนด

ขึ้น ($\bar{X}=4.22$, $SD=0.63$) สถานศึกษามีแผนงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.65$) และสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพมีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.17$, $SD=0.69$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.47 - 0.69 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 32 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 5 จัด
สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.5}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.5}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษามีการวางแผนและการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.15	0.68	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัย สะดวกในการทำงาน สะอาด ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้	4.14	0.71	มาก
3	สถานศึกษามีระบบ/กลไก หรือ แผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.16	0.63	มาก
4	สถานศึกษามีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนา	4.25	0.55	มาก
5	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานประจำปี หรือรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในแต่ละปีที่สะท้อน	4.24	0.54	มาก
6	สถานศึกษามีการประเมินความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพตามการวางแผนและการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.31	0.47	มาก
ภาพรวม ($Y_{2.5}$)		4.21	0.55	มาก

จากตารางที่ 32 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.5}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.21$, $SD=0.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการประเมินความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพตามการวางแผน

และการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษามีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.47$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนา ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.55$) สถานศึกษามีการจัดทำรายงานประจำปี หรือรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในแต่ละปีที่สะท้อน ($\bar{X}=4.24$, $SD=0.54$) สถานศึกษามีระบบ/กลไก หรือแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.16$, $SD=0.63$) สถานศึกษามีการวางแผนและการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.15$, $SD=0.68$) และสถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัย สะดวกในการทำงาน สะอาด ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.14$, $SD=0.71$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.47 - 0.71 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 33 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.6}$)
(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.6}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัดระบบ มีแผนการจัดการบริหารและจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและชัดเจน	4.30	0.57	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา	4.27	0.59	มาก
3	สถานศึกษามีคณะกรรมการงานเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถานศึกษา	4.20	0.62	มาก
4	สถานศึกษาการขับเคลื่อนกลไกงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาของคณะกรรมการงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา	4.28	0.56	มาก
5	สถานศึกษามีการดำเนินการงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา	4.17	0.66	มาก
6	สถานศึกษามีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.31	0.55	มาก
ภาพรวม ($Y_{2.6}$)		4.25	0.53	มาก

จากตารางที่ 33 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.6}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษามีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.55$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการจัดระบบมีแผนการจัดการบริหารและจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและชัดเจน ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.57$) สถานศึกษาการขับเคลื่อนกลไกงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาของคณะกรรมการงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.56$) สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.59$) สถานศึกษามีคณะกรรมการงานเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.20$, $SD=0.62$) และสถานศึกษามีการดำเนินงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษามีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุดตามลำดับ ($\bar{X}=4.17$, $SD=0.66$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.53 - 0.66 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 34 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) ในภาพรวม

(n=108)

ด้าน	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3)	\bar{X}	SD	ระดับ
3.1	จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($Y_{3.1}$)	4.30	0.50	มาก
3.2	ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($Y_{3.2}$)	4.20	0.56	มาก
3.3	มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$)	4.31	0.57	มาก
3.4	ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ($Y_{3.4}$)	4.20	0.66	มาก
3.5	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($Y_{3.5}$)	4.22	0.63	มาก
	ภาพรวม (Y_3)	4.25	0.55	มาก

จากตารางที่ 34 การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.55$) เมื่อพิจารณาราย ข้อของการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียน เชิงบวกมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.57$) รองลงมา คือ จัดการเรียนรู้ผ่าน กระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.50$) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.22$, $SD=0.63$) และตรวจสอบและ ประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียนน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.20$, $SD=0.66$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.66 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็น ของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 35 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ข้อ 1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($Y_{3.1}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($Y_{3.1}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้ผู้เรียน ได้รับกระบวนการคิด และนำไปปฏิบัติจริง	4.31	0.57	มาก
2	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ ด้วยตนเอง	4.39	0.49	มาก
3	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีผล การเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	4.19	0.67	มาก
4	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการสื่อสาร ถ่ายทอด นำเสนอองค์ความรู้	4.27	0.56	มาก
5	สถานศึกษามีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงและ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.21	0.65	มาก
6	สถานศึกษามีรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เฉพาะสำหรับนักเรียนที่มี ปัญหาทางการเรียน	4.33	0.47	มาก

ตารางที่ 35 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ข้อ 1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไป
 ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($Y_{3.1}$) (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($Y_{3.1}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
7	สถานศึกษามีรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีผลการ เรียนต่ำกว่าเกณฑ์	4.30	0.57	มาก
8	สถานศึกษามีโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มี ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	4.36	0.48	มาก
9	สถานศึกษามีรายงานและสรุปผลความสำเร็จของโครงการหรือความพึง พอใจต่อกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ กว่าเกณฑ์	4.32	0.57	มาก
	ภาพรวม ($Y_{3.1}$)	4.30	0.50	มาก

จากตารางที่ 35 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ข้อ 1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนิน
 ชีวิต ($Y_{3.1}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่
 ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้
 ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเองมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.39$, $SD=0.49$)
 รองลงมา คือ สถานศึกษามีโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีผลการเรียน
 ต่ำกว่าเกณฑ์ ($\bar{X}=4.36$, $SD=0.48$) สถานศึกษามีรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เฉพาะสำหรับ
 นักเรียนที่มีปัญหาทางด้านการศึกษา ($\bar{X}=4.33$, $SD=0.47$) สถานศึกษามีรายงานและสรุปผล
 ความสำเร็จของโครงการหรือความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหาให้นักเรียนที่มีผลการ
 เรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.57$) ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 กระตุ้นให้ผู้เรียนได้รับกระบวนการคิด และนำไปปฏิบัติจริง ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.57$) สถานศึกษามี
 รูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.57$)
 สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการสื่อสาร ถ่ายทอด นำเสนอองค์ความรู้ ($\bar{X}=4.27$, $SD=0.56$)
 สถานศึกษามีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

(\bar{X} =4.21, SD=0.65) และครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหานักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ (\bar{X} =4.19, SD=0.67) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.47 - 0.67 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 36 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อ 2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($Y_{3.2}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($Y_{3.2}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาทางด้านการจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการเรียน	4.21	0.68	มาก
2	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการนำสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.28	0.50	มาก
3	สถานศึกษามีคณะกรรมการงานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในระดับสถานศึกษา	4.15	0.69	มาก
4	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างสื่อ การใช้สื่อ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้	4.19	0.65	มาก
5	สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบงานทางด้านสื่อนวัตกรรม	4.14	0.70	มาก
6	สถานศึกษามีการจัดระบบการบริการ สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ	4.19	0.70	มาก
7	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศทางด้านสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้	4.26	0.68	มาก
8	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน ครู และผู้บริหารเป็นรายบุคคลถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน	4.16	0.71	มาก
9	สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.25	0.55	มาก
ภาพรวม ($Y_{3.2}$)		4.20	0.56	มาก

จากตารางที่ 36 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อ 2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($Y_{3.2}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.20, SD=0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการนำสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด

(\bar{X} =4.28, SD=0.50) รองลงมา คือ สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศทางด้านสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ (\bar{X} =4.26, SD=0.68) สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและ แหล่งเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน (\bar{X} =4.25, SD=0.55) สถานศึกษามีการจัด โครงสร้างหรือระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาทางด้าน การจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการเรียน (\bar{X} =4.21, SD=0.68) สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างสื่อ การใช้สื่อ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและ แหล่งเรียนรู้ (\bar{X} =4.19, SD=0.65) สถานศึกษามีการจัดระบบการบริการ สะดวกต่อการเข้าถึงและ การให้บริการ (\bar{X} =4.19, SD=0.70) สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน ครู และผู้บริหารเป็น รายบุคคลถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน (\bar{X} =4.16, SD=0.71) สถานศึกษามีคณะกรรมการงาน พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ระดับสถานศึกษา (\bar{X} =4.15, SD=0.69) และ สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบงานทางด้านสื่อ นวัตกรรมมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ (\bar{X} =4.14, SD=0.70) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.50 - 0.71 ลักษณะเช่นนี้ แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 37 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ ข้อ 3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
1	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ	4.34	0.58	มาก
2	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและการ จัดการเรียนรู้อเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.25	0.64	มาก
3	ครูมีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญด้วยกระบวนการ	4.32	0.67	มาก
4	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ จัดการเรียนการสอน	4.31	0.57	มาก
5	ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนและจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้การเรียน การสอนมีประสิทธิภาพผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข	4.36	0.67	มาก
6	ครูมีการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกสถานศึกษา	4.30	0.66	มาก

ตารางที่ 37 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ข้อ 3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$) (ต่อ)

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$)	\bar{X}	SD	ระดับ
7	ครูมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและกระบวนการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีงานวิจัยหรือผลงานหรือสื่อนวัตกรรม	4.28	0.60	มาก
ภาพรวม ($Y_{3.3}$)		4.31	0.57	มาก

จากตารางที่ 37 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ข้อ 3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$) โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$,
 $SD=0.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมาก
 ไปน้อยดังนี้ ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนและจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนการสอนมี
 ประสิทธิภาพผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.36$, $SD=0.67$)
 รองลงมา คือ ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.34$,
 $SD=0.58$) ครูมีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วย
 กระบวนการ ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.67$) ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมี
 ส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.57$) ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีภูมิ
 ปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.66$) ครูมีการศึกษา
 ค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมี
 งานวิจัยหรือผลงานหรือสื่อนวัตกรรม ($\bar{X}=4.28$, $SD=0.60$) และครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็น
 รายบุคคลและนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับ
 ความแตกต่างระหว่างบุคคลมีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.25$, $SD=0.64$) เมื่อ
 พิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.57 - 0.67 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของ
 ผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 38 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ข้อ 4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
 (Y_{3.4})

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน (Y _{3.4})	\bar{x}	SD	ระดับ
1	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ	4.26	0.65	มาก
2	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและ การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่าง บุคคล	4.19	0.70	มาก
3	ครูมีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญด้วยกระบวนการ	4.26	0.65	มาก
4	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การจัดการเรียนการสอน	4.11	0.76	มาก
ภาพรวม (Y _{3.4})		4.20	0.66	มาก

จากตารางที่ 38 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ข้อ 4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน (Y_{3.4}) โดยภาพรวมมี
 ค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.20$, $SD=0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดย
 เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดการเรียนการสอนที่
 มีประสิทธิภาพ ($\bar{x}=4.26$, $SD=0.65$) และครูมีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการ
 เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกระบวนการมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{x}=4.26$, $SD=0.65$)
 รองลงมา คือ ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและการจัดการ
 เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{x}=4.19$, $SD=0.70$) และครูมี
 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน
 มีค่ามัชฌิมเลขคณิตน้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{x}=4.11$, $SD=0.76$) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐานอยู่ระหว่าง 0.65 - 0.76 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม
 สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตารางที่ 39 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษา
 ชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ ข้อ 5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการ
 จัดการเรียนรู้ (Y_{3.5})

(n=108)

ข้อ	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาชั้นพื้นฐานในโรงเรียน มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุง และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Y _{3.5})	\bar{X}	SD	ระดับ
1	สถานศึกษาเสริมสร้างแนวคิดเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาและปรับปรุง การจัดการเรียนรู้ มุ่งการพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.16	0.69	มาก
2	ครูมีการนำผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	4.28	0.73	มาก
3	ครูมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์/วิจัย และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศไปใช้พัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.23	0.74	มาก
ภาพรวม (Y _{3.5})		4.22	0.63	มาก

จากตารางที่ 39 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 ข้อ 5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Y_{3.5})
 โดยภาพรวมมีค่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, SD=0.63) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก
 ทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ ครูมีการนำผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อ
 พัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ($\bar{X}=4.28$, SD=0.73) รองลงมา
 คือ ($\bar{X}=4.23$, SD=0.74) และสถานศึกษาเสริมสร้างแนวคิดเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาและ
 ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ มุ่งการพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องมีค่ามัชฌิมเลขคณิต
 น้อยที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X}=4.16$, SD=0.69) เมื่อพิจารณาจากส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง
 0.63 - 0.74 ลักษณะเช่นนี้แสดงว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient correlation) ดังรายละเอียดในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

(n=108)

ตัวแปร	มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของ ผู้เรียน (Y ₁)	คุณลักษณะ พึงประสงค์ของ ผู้เรียน (Y _{1.1})	มาตรฐานที่ 2 กระบวนการ บริหารและการ จัดการ (Y ₂)	มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และ พันธกิจที่ สอดคล้องกับ เป้าหมาย ที่กำหนด (Y _{2.1})	มีระบบบริหาร จัดการคุณภาพ ของ สถานศึกษา (Y _{2.2})	ดำเนินงาน พัฒนาวิชาการ ที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียนเป็นหลัก ตามหลักสูตร สถานศึกษา และยก ย่องผู้สอน (Y _{2.3})	พัฒนาครูและ บุคลากรให้ มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพ (Y _{2.4})	จัด สภาพแวดล้อม ทางกายภาพ และสิ่งอำนวยความสะดวก จัดการเรียน การสอน (Y _{2.5})	จัดระบบ เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อ สนับสนุนการ บริหารจัดการ และการจัดการ เรียนรู้ (Y _{2.6})	มาตรฐานที่ 3 กระบวนการ จัดการเรียน การสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็น สำคัญ (Y ₃)	จัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ คิดและปฏิบัติ จริง และมาจาก นำไปประยุกต์ใช้ ในองค์กร ชีวิต (Y _{3.1})	ใช้สื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ และ แหล่งเรียนรู้ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้ (Y _{3.2})	มีการจัดการ เรียนเชิงบวก (Y _{3.3})	ตรวจสอบและ ประเมินผู้เรียน อย่างเป็นระบบ และหลากหลาย พัฒนาผู้เรียน (Y _{3.4})	มีการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้และให้ ข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุง และพัฒนาการ จัดการเรียนรู้ (Y _{3.5})	Y _{tot}
ทักษะผู้นำวิสัยทัศน์ (X ₁)	.718**	.639**	.892**	.871**	.902**	.859**	.708**	.833**	.787**	.871**	.736**	.830**	.816**	.829**	.860**	.888**
ทักษะการกำหนดนโยบายและการ ปกครอง (X ₂)	.697**	.621**	.845**	.747**	.836**	.817**	.823**	.733**	.729**	.732**	.656**	.800**	.683**	.793**	.714**	.825**
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ ระหว่างครู (X ₃)	.586**	.540**	.745**	.694**	.748**	.682**	.691**	.615**	.711**	.682**	.618**	.778**	.653**	.695**	.680**	.741**
ทักษะการนำหลักการองค์กร (X ₄)	.656**	.632**	.804**	.649**	.692**	.735**	.656**	.716**	.671**	.819**	.671**	.719**	.533**	.681**	.603**	.758**
ทักษะการวางแผนและการพัฒนา หลักสูตร (X ₅)	.572**	.504**	.805**	.817**	.817**	.722**	.686**	.715**	.728**	.895**	.660**	.772**	.779**	.779**	.850**	.804**
ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X ₆)	.766**	.686**	.925**	.843**	.890**	.868**	.885**	.791**	.855**	.893**	.803**	.897**	.762**	.892**	.830**	.920**
ทักษะการประเมินผลและการบริหาร บุคลากร (X ₇)	.775**	.688**	.926**	.916**	.916**	.813**	.749**	.853**	.916**	.903**	.873**	.894**	.743**	.817**	.874**	.922**
ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X ₈)	.740**	.626**	.934**	.865**	.913**	.889**	.822**	.828**	.869**	.838**	.821**	.886**	.771**	.892**	.850**	.924**
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การ ประเมินผลและการวางแผน (X ₉)	.793**	.715**	.931**	.859**	.873**	.891**	.834**	.867**	.847**	.734**	.820**	.847**	.711**	.792**	.772**	.904**
ทักษะกำกับและจรรยาบรรณของ ผู้นำ (X ₁₀)	.727**	.624**	.776**	.741**	.771**	.759**	.559**	.769**	.714**	.651**	.716**	.700**	.600**	.731**	.675**	.778**
X _{tot}	.785**	.700**	.958**	.891**	.933**	.899**	.870**	.855**	.874**	.907**	.818**	.905**	.786**	.883**	.857**	.944**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 40 พบว่าทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 (X_{tot}) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_{tot}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy}=0.944^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 (X_{tot}) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง (Y_1-Y_3) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะที่คล้อยตามกันทุกด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงตามลำดับดังนี้ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) ($r=0.958^{**}$) มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) ($r=0.907^{**}$) และมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1) ($r=0.785^{**}$) นอกจากนี้ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 (X_{tot}) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ($Y_{1.1}-Y_{3.5}$) พบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะที่คล้อยตามกันทุกด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงตามลำดับดังนี้ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$) ($r = 0.933^{**}$) ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($Y_{3.2}$) ($r = 0.905^{**}$) ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย ($Y_{2.3}$) ($r = 0.899^{**}$) มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$) ($r = 0.891^{**}$) ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ($Y_{3.4}$) ($r = 0.883^{**}$) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.6}$) ($r = 0.874^{**}$) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($Y_{2.4}$) ($r = 0.870^{**}$) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($Y_{3.5}$) ($r = 0.857^{**}$) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.5}$) ($r = 0.855^{**}$) จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ($Y_{3.1}$) ($r = 0.818^{**}$) มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$) ($r = 0.786^{**}$) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$) ($r = 0.755^{**}$) และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$) ($r = 0.700^{**}$)

นอกจากนี้ยังพบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ยังมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวม (Y_{tot}) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ($X_1 - X_{10}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้อยตามกันทุกด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงตามลำดับดังนี้ ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8) ($r = 0.924^{**}$) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) ($r = 0.922^{**}$) ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6) ($r = 0.920^{**}$) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการ

วางแผน (X_9) ($r = 0.904^{**}$) ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) ($r = 0.888^{**}$) ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (X_2) ($r = 0.825^{**}$) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5) ($r = 0.824^{**}$) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10}) ($r = 0.778^{**}$) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) ($r = 0.758^{**}$) และทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) ($r = 0.741^{**}$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณในรายด้าน พบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 (X_1 - X_{10}) กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Y_1 - Y_3) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะที่คล้ายตามกันทุกด้าน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงตามลำดับ 5 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะการพัฒนาบุคลากร (X_8) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) ($r = 0.934^{**}$) ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน (X_9) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) ($r = 0.931^{**}$) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) ($r = 0.926^{**}$) ทักษะการจัดการเรียนรู้ (X_6) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (Y_2) ($r = 0.925^{**}$) และทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) ($r = 0.903^{**}$) และเมื่อเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากน้อยที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1) ($r = 0.572^{**}$) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1) ($r = 0.586^{**}$) ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (X_{10}) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) ($r = 0.651^{**}$) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (Y_1) ($r = 0.656^{**}$) และทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Y_3) ($r = 0.682^{**}$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างคุณ พบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองมีความสัมพันธ์ เมื่อเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) มีความสัมพันธ์กับมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ($Y_{2.1}$) ($r = 0.916^{**}$) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) มีความสัมพันธ์กับมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$) ($r = 0.916^{**}$) ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร (X_7) มีความสัมพันธ์กับจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ($Y_{2.6}$) ($r = 0.916^{**}$) ทักษะ

การพัฒนาบุคลากร (X_6) มีความสัมพันธ์กับมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$) ($r = 0.913^{**}$) และทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (X_1) มีความสัมพันธ์กับระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา ($Y_{2.2}$) ($r = 0.902^{**}$) ซึ่งแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกคู่ และเมื่อเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากน้อยที่สุด 5 ลำดับแรก ได้แก่ ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$) ($r = 0.504^{**}$) ทักษะการบริหารจัดการองค์กร (X_4) มีความสัมพันธ์กับมีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก ($Y_{3.3}$) ($r = 0.533^{**}$) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ($Y_{1.1}$) ($r = 0.540^{**}$) ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (X_3) มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$) ($r = 0.547^{**}$) ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร (X_5) มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ($Y_{1.2}$) ($r = 0.556^{**}$) ซึ่งแต่ละคู่มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางทุกคู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง จำนวน 108 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการหรือรักษาการแทนจำนวน 1 คน และครูจำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 216 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหาร ตามแนวคิดของฮอยล์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyle, English and Steffy) และมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวคิดสำนักทดสอบทางการศึกษา สพฐ. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ (frequency: f) และ ร้อยละ (percentage : %) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Definition: S.D.) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment coefficient correlation)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะการบริหารจัดการองค์กร ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร ทักษะการจัดการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน ทักษะการพัฒนาบุคลากร ทักษะค่านิยม และจริยธรรมของการเป็นผู้นำ ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ และทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน

2. การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย และการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อยดังนี้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

3. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างต้นสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่ตั้งไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนต้องได้รับการฝึกอบรมจึงจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น ความสามารถและทักษะการบริหารของผู้บริหาร ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สามารถสนองตอบต่อการแข่งขันและทันสมัยเหมาะสมกับ

การเปลี่ยนแปลงของโลก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิตา เพลินจิต ที่ได้ศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 พบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของไกรสร เจียมทอง ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 พบว่า ระดับความคิดเห็นของกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่เป็นกรรมการสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยปัทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทราเขต 2 พบว่า ระดับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอ่างทองรายด้าน พบว่า ทักษะการบริหารจัดการองค์กรมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ของโรงเรียน รวมทั้งใช้ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงานของโรงเรียน เมื่อมีข้อขัดแย้งในโรงเรียนผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้งโดยการวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุและตัดสินใจเลือกแนวทางแก้ไขปัญหาที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน เปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน มีการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงาน เช่น การจัดทำแผนการบำรุงรักษา ดูแล อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ และระบบต่างๆ ในโรงเรียนและมีการนำหลักการบริหารคุณภาพ เช่น หลักการ PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย เช่น ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านบุคคล และด้านงานทั่วไป สอดคล้องกับงานวิจัยของพิพัฒน์ กล้าผจญ ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูกลุ่มเครือข่ายทับบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครูกลุ่มเครือข่ายทับบดินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก คือ คุณลักษณะด้านการพัฒนาผู้ร่วมงานด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการเรียนการสอน และด้านการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารมีทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากรอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ผู้บริหารมีการใช้รูปแบบและกระบวนการประเมินบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการสรรหาบุคลากร การคัดเลือก และขั้นตอนกระบวนการส่งเสริม นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับอเดเกไมล์ (Adegbemile)

ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถของผู้บริหารที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียนในประเทศไนจีเรียให้มีประสิทธิภาพ โดยในการศึกษาคั้งนี้เป็นการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนการสอน ทักษะด้านการจัดการบุคลากร และทักษะด้านการจัดการงบประมาณ สำหรับทักษะการพัฒนาบุคลากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ลักษณะความเป็นผู้นำที่กระตุ้นความสนใจของบุคลากร มีความสนใจในการให้ความช่วยเหลือและสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร ผู้บริหารเป็นผู้มีทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตรในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารดำเนินการพัฒนาและออกแบบหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน มอบหมายให้คณะครูมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน และง่ายต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง มอบหมายให้คณะครูมีการออกแบบระบบตรวจสอบหลักสูตรที่เอื้ออำนวยต่อครูผู้สอนให้สามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย และดำเนินการเลือกกิจกรรมหรือหัวข้อหลักสูตรที่เป็นที่สนใจของชุมชน และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยนำผลมาใช้หรือบูรณาการในการวางแผนหรือปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และผู้บริหารมีทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน เนื่องจากผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบได้อย่างชัดเจน มีการกำหนดกลยุทธ์ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน สร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร จัดให้มีการแนะนำ และมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่โดยบูรณาการทุกภาคส่วน อันได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ เอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคมร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกับชุมชน สอดคล้องกับอีโรซแกน (Erozkan) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ผลของทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลและทักษะการแก้ปัญหาทางสังคมด้วยความสามารถของตน พบว่า ทักษะการสื่อสารมีบทบาทสำคัญมากในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การสื่อสารเป็นพื้นฐานของความสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้นเมื่อการส่งข้อความเดียวกันกับที่ได้รับ ความเข้าใจในความต้องการและความเข้าใจในข้อความจากทั้งผู้ส่งและผู้รับมีส่วนร่วมช่วยในการสื่อสาร การแก้ปัญหาที่เหมาะสม ทำได้โดยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพซึ่งใช้ได้กับปัญหาทั่วไป ปัญหาของผู้คนจะต้องแก้ ออกมาในเครือข่ายการสื่อสารระหว่างบุคคลและการแก้ปัญหาต้องมีการใช้ทักษะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกคนที่ควรให้ความสนใจกับปัญหาของผู้อื่น และใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ยอมรับ และพร้อมที่จะเริ่มต้นการสื่อสารที่ดี บุคคลที่ประสบความสำเร็จในการสื่อสารโดยทั่วไปจะมีความมั่นใจในตนเอง มีความเคารพและเปิดกว้างทางการสื่อสารร่วมกับผู้อื่น บุคคลที่ขาดความมั่นใจ จะเกิดความกลัว และประสบปัญหาในการ

สื่อสาร ส่วนด้านทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน มีค่ามัชฌิมเลขคณิต น้อยที่สุด อาจเป็นเพราะผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ยังมีการใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ในอนาคต การใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษา ยังน้อยอยู่

2. การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย ที่ตั้งไว้ว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของพิมพ์รักษ์ สามัคภูมิพิภพ ที่ได้ศึกษาเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของธงชัย นนทสันต์ ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 พบว่า สภาพการบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล กลิ่นดี ที่ได้ศึกษาเรื่องสุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่ามาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ คชสิทธิ์และคณะ ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ พบว่า 1. การนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติของประเทศไทย

ในปัจจุบัน พบว่าหน่วยงานต้นสังกัดทุกระดับ/ประเภทการศึกษา มีการกำหนดและประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาและมีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้อง 2. ผลการศึกษาระบบกลไกการนำมาตรฐานการศึกษาสู่การปฏิบัติของต่างประเทศ 8 ประเทศคือ สิงคโปร์ ญีปุ่น ฟินแลนด์ แคนาดา ออสเตรเลีย เยอรมนี โปรตุเกสและเม็กซิโกนั้น พบว่า 1) ทุกประเทศมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน 2) มีนโยบายส่งเสริมการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติด้านหลักสูตร การเรียนการสอนและประเมินผลที่ชัดเจน 3) มีระบบการกำกับติดตามที่เข้มแข็ง และ 4) ระบบการพัฒนาครูมีคุณภาพสูง เน้นการพัฒนาครูให้มีคุณภาพในด้านเทคนิคและกลวิธีในการสอน และการคัดเลือกครูด้วยเกณฑ์คุณภาพสูง 3. แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ มี 2 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 ช่วงเชื่อมต่อและหาแนวทางที่เหมาะสม และช่วงที่ 2 ช่วงทบทวนมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบงาน

เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองรายด้าน พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความซับซ้อนมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของสำนักทดสอบทางการศึกษาที่ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งจะบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษา ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนที่ยอมรับกันว่าส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเน้นที่การปฏิบัติ (active learning) เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และการปฏิบัติที่นำไปสู่การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและคงทน มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้นในระดับ “ปานกลาง” ที่การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิด และปฏิบัติจริง รวมทั้งความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต การใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและการนำผลมาพัฒนาผู้เรียน ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก รวมทั้งการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ข้อ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกมีความซับซ้อนมากที่สุด สอดคล้องกับสำนักทดสอบทางการศึกษาที่ว่า มีการบริหารจัดการผู้เรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ครูรักเด็ก ให้เด็กรักครู และรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข รองลงมา คือ การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดในการกำหนดมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการของของสำนักทดสอบทางการศึกษาที่ว่า

สถานศึกษามือถือประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรและด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา เน้นที่การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม โดยให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษารวมทั้งระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาจะเป็นตัวสะท้อนคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาได้เป็นอย่างดี มีหลักสูตรสถานศึกษาจะมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย แนวทางวิธีการและเนื้อหาสาระที่เรียน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนในสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเจตคติ และพฤติกรรมตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้หรือไม่ หลักสูตรที่ดีควรคำนึงถึงบริบทของผู้เรียน ท้องถิ่นและชุมชนมีการบูรณาการสาระการเรียนรู้หรือจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมที่สอดคล้องกับความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนตามขีดความสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์และสมดุลทั้งทางร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ครูและบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การจัดการศึกษาเกิดคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดการพัฒนาครูและบุคลากร เน้นไปที่ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพซึ่งต้องมีการพัฒนาที่ตรงตามความต้องการจำเป็นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในส่วนของบุคคลและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในรูปแบบของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ สภาพแวดล้อมและการบริการที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาสถานศึกษาที่มีห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนที่มั่นคง สะอาดมีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทำให้ผู้เรียนดำเนินชีวิตอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุข ปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งจะส่งผลถึงความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียนด้วยมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้น ในระดับ “ปานกลาง” ที่เป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดและระบบบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษาส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่องการค้าเนินการพัฒนาวิชาการ การพัฒนาครูและบุคลากร การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคม รวมทั้งการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา และผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 4 การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพมีค่ามัธยฐานมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักทดสอบทางการศึกษาที่ว่า สถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน

และการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด สอดคล้องกับแนวคิด สอดคล้องกับแนวคิด ในการกำหนดมาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียนของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาที่ว่า คุณภาพผู้เรียนที่สังคมต้องการ ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2554 มาตรา 6 ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ (หมายถึง สุขกาย สุขใจ) สติปัญญา ความรู้ (หมายถึง เป็นคนเก่ง) และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (หมายถึง เป็นคนดีของคนรอบข้างและสังคม)” และในมาตรา 7 ที่ว่า “ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริม สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมและของประเทศชาติ รวมทั้ง ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” นอกจากนี้เพื่อให้ก้าวทันกระแสการเปลี่ยนแปลงในยุคที่ความรู้และเทคโนโลยีเจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว กระทรวงศึกษาธิการในยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552-2561) ได้ประกาศวิสัยทัศน์เกี่ยวกับคนไทยยุคใหม่ว่า คนไทยยุคใหม่ต้องได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีสติรู้ทัน มีปัญญารู้คิด มีสมรรถนะและมีคุณธรรม รับผิดชอบต่อครอบครัว ประเทศชาติและเป็นพลเมืองที่ดีของโลก ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ ดังนั้น ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน จึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาย่อย จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นต้น ในระดับ “ปานกลาง” ที่การมีความสามารถในการอ่านการเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ รวมทั้ง การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง การมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดและการแก้ปัญหาการมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม การมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ สำหรับด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มุ่งเน้นคุณภาพมาตรฐานขั้นพื้นฐานในระดับ “ปานกลาง”

ที่การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด และการมีสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม ส่วนคุณภาพมาตรฐานขั้นสูง ได้แก่ ระดับ “ดี” “ดีเลิศ” และ “ยอดเยี่ยม” จะมุ่งเน้นไปที่คุณภาพมาตรฐานในระดับที่แตกต่างกันในเรื่อง ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย รวมทั้งการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน โดยทักษะการพัฒนาบุคลากร มีความสัมพันธ์มากที่สุดกับมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร และทักษะการจัดการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาเป็นหลักคือการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ความเป็นเลิศด้านวิชาการ มีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีประเด็นกลยุทธ์ ดังนี้ 1) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้เอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Career Education) 2) พัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีหลักคิดที่ถูกต้องเป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม 3) พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ความเป็นเลิศด้านวิชาการนำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน 4) พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต มีสุขภาพที่ดีสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข 5) การจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายโลกเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) เพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6) พัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และ 7) นำ Digital Technology มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคลตามสมรรถนะความต้องการ และความถนัดสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องนำประเด็นกลยุทธ์มาเป็นแนวทางที่

สำคัญในการใช้กำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งาน สำหรับการดำเนินงานของสถานศึกษา เช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากรมีความสัมพันธ์มากที่สุดกับการปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ข้อ 1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน ข้อ 2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา และข้อ 6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ ทักษะการพัฒนาบุคลากร มีความสัมพันธ์กับมีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา และทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ก็มีความสัมพันธ์กับระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาเช่นเดียวกัน เนื่องมาจากสถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจไว้อย่างชัดเจน สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและของต้นสังกัด รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ทั้งในส่วนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่องมีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีระบบการนิเทศภายใน การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณ กล้ารบ ที่ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 อยู่ในมีความสัมพันธ์ในระดับสูงมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา เรื่อง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. จากการศึกษาพบว่า ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับสุดท้าย ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำวิจัยมาใช้ในการบริหารวางแผน และพัฒนาองค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยการวิจัยเป็นเครื่องมือในการในการพัฒนาและนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ปัญหา และปรับปรุงองค์กรให้มีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน สามารถประเมินความสำเร็จการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ รวมทั้งสามารถประเมินการเลื่อนขั้นเงินเดือน ความดีความชอบ อย่างโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้ ประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาได้ นอกจากนี้สร้างเครื่องมือที่มีความตรงและความเที่ยง มีเกณฑ์ ตัวชี้วัดที่ชัดเจน ครอบคลุมเนื้อหาสามารถประเมินได้หลากหลายวิธีทั้งที่เป็นระบบและไม่เป็นระบบ รวมทั้ง สามารถสะท้อนผลการประเมินได้อย่างรวดเร็ว เป็นกัลยาณมิตรเพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาให้ดีขึ้น ในส่วนของการวางแผน ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนและสามารถวางแผนได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว สามารถวางแผนร่วมกัน ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถจัดทำแผนปฏิบัติการสถานศึกษา แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการศึกษาและสิ่งแวดล้อม

2. จากการศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทองในภาพรวม พบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียนมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน เช่น การกำหนดวิสัยทัศน์ในการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา การพัฒนาครูให้มีคุณลักษณะที่ดีในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ และพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่สำคัญได้แก่ กิจกรรมการสร้างเสริมทักษะการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ และกิจกรรมเสริมทักษะชีวิต เป็นต้น

3. จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง พบว่า มีความสัมพันธ์กันทุกด้าน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนจึงควรจะต้องมีความรู้ มีความเข้าใจและสามารถบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ อีกทั้งจะต้องพัฒนาตนเองให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของโลกในยุคข้อมูลข่าวสารและจะต้องเป็นผู้นำครู บุคลากรในสถานศึกษา รวมทั้งผู้เรียน ผู้ปกครองและประชาชนในชุมชนให้เข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการวิจัยในอนาคต ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาวิจัยทักษะของผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กับผลการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
2. ควรศึกษาวิจัยทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง
3. ควรศึกษาวิจัยทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผนกับผลการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

รายการอ้างอิง

- Adegbemile, Oluwadare. "Principals' Competency Needs for Effective Schools' Administration in Nigeria." **Journal of Education and Practice** 2, 4 (2011): 17-18.
- Albez, Canan and Ada, Sükrü. **School Administrators Skills in Organizing the Parent Participation Studies**. accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=+skills+of+administrators&id=EJ1139107>.
- Bartol, Kathryn M. and Martin, David C. **Management**. 2nd ed. New York: McGraw-Hill, Inc, 1994.
- Best, John W. **Research in Education**. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., 1970.
- Cronbach, Lee J. **Essentials of Psychological Testing**. 4th ed. New York: Harper and Row Publisher, 1984.
- Drake, Thelbert L. and Roe, William H. **The Principleship**. 3rd ed. New York: Macmillan, 1986.
- Erozkan, Atilgan. "The Effect of Communication Skills and Interpersonal Problem Solving on Social Self-Efficacy." **Educational Sciences Theory & Practice** 13, 2 (Spring 2013): 742.
- Glaze, Avis. **Preparing School Leaders: 21st Century Skills (2016)**. Accessed December 11, 2020, Available from <http://www.principals.ca/documents/InternationalSymposiumWhitePaper-OPC>.
- Griffin, Ricky W. **Management**. Boston: Houghton Mifflin Company, 1984.
- Harris, Ben. M. **Supervision Behavior in Education**. 3rd ed. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1985.
- Hersey, Paul and Blanchard, Kenneth H. **Management of Organizational Behavior: Utilizing Human Resources**. Englewood cliffs: Prentice Hall, 1993.
- Hinrichs, Joe Ann. **School Leadership in the 21st Century will Require Constructivist Leadership Skills**. accessed January, 22, 2021. Available from [https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660\(07\)10014-7/full/html](https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660(07)10014-7/full/html).
- Hoyle, John R., English, Fenwick W. and Steffy, Betty E. **Skills for Successful 21st**

- Century School Leaders: Standards for Peak Performers.** Virginia: American Association of School Administrators, 1998.
- Justice, Marsha. **The Relationship between Administrator Interpersonal Skills and School Climate, Student Learning, and Teacher Retention.** accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=+skills+of+administrators&pg=3&id=ED587725>.
- Krejcie, Robert V. and Morgan, Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities." **Journal for Educational and Psychological Measurement.** 3 (November 1970): 608.
- Likert, Rensis. **New Pattern of Management.** New York: McGraw-Hill Book Company, 1961.
- Lunenburg, Fred C. & Ornstein, Allan C. **Educational Administration: Concepts and Practices.** 6th ed. California: Wadsworth, 2012.
- McClland, David. C. "Testing for competence rather than for intelligence." **American Psychologist** 28 (April 2011): 1-14.
- McCollum, Daniel. L. **School Administrator Efficacy: Assessment of Beliefs About Knowledge and Skills for Successful School Leadership.** accessed November, 14, 2020. Available From [https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660\(07\)10008-1/full/html](https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1016/S1479-3660(07)10008-1/full/html).
- National Association of Secondary School Principals. **10 Skills for Successful School Leaders executive summary.** Accessed December 11, 2020, Available from <https://www.yumpu.com/en/document/read/44532692/10-skills-for-successful-school-leaders-national-association-of->.
- Newman, William. H. **Administrative action: The techniques of organization and management.** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, 1963.
- Omur, Yunus Emre and Argon, Turkan. **Teacher Opinions on the Innovation Management Skills of School Administrators and Organizational Learning Mechanisms.** accessed January, 22, 2021 Available from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1149131.pdf>.
- Puccio, Gerard J., Mance, Marie and Murdock, Mary C. **Creative leadership: Skills that drive change.** Thousand Oaks. CA: Sage Publications, 2011.

- Sadler D., Royce. **Academic Achievement Standards and Quality Assurance**. accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=Educational+quality+assessment+standards&id=EJ1156829>.
- Sergiovanni, Thomas J. and Strarat, Robert J. **Supervision Human Perspective**. 3rd ed. New York: Mcgraw, 1983.
- Sosibo, Lungi and Nomlomo, Vuyokazi. **Teachers' Conceptions of Standards in South African Basic Education and Training: A Case Study**. accessed January, 22, 2021 Available from <https://eric.ed.gov/?q=Basic+education+standards&pg=2&id=EJ1037240>.
- Steer, Richard. M. **Managing Effective Organization: An Introduction**. Boston: Division of wadsworth, Inc., 1985.
- The Wallace Foundation. **The SCHOOL PRINCIPAL AS LEADER: Guiding Schools to Better Teaching and Learnin**. Accessed December 10, 2022. Available from <https://www.wallacefoundation.org/knowledge-/center/Documents/The-School-Principal-as-Leader-Guiding-Schools-to-Better-Teaching-and-Learning.pdf>.
- ไกรสร เจียมทอง. “ทักษะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- คณินนิตย์ กิจวิจิ. “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.” วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพฯ 5, 1 (มกราคม 2561): 33.
- จตุพร ชินะใจ. “แนวทางการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาขนาดเล็ก อำเภอดงหลวง จังหวัดเชียงใหม่.” การค้นคว้าแบบอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา(การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2558.
- ชัยยนต์ เพาพาน. “บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21.” การประชุมวิชาการระดับชาติ ครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. (28 กรกฎาคม 2559).
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. **ศิลปะการเป็นผู้นำ**. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด, 2548.
- ณัฐธัญญาณี จันทพลาบูรณ์ พัทธินีย์ คำหนัก และกมลสิริ บุรณะศิริ. **จุลสาร สมศ**. กรุงเทพฯ:

ห้างหุ้นส่วนจำกัด สำนักพิมพ์ฟิสิกส์เซ็นเตอร์, 2559.

ดวงกมล กลิ่นดี. “สุขภาพของบุคลากรที่ส่งผลต่อมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558.

ทองทิพภา วิริยะพันธุ์. **ทักษะผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ: จี.พี ไฮเบอร์พรีนซ์, 2550.

ธงชัย นนทสันต์. “การบริหารงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1.” การค้นคว้า อิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราช ภัฏกาญจนบุรี, 2557.

บุรชัย ศิริมหาสาคร. **ผู้นำพันธุ์แท้ ชุดมุมบริหารสู่การเป็นผู้นำ เล่ม 2**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แสงดาว, 2549.

ปวีณ กล้ารบ. “ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาในกลุ่มบางละมุง 3 สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3.” นิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557.

ปัทมพร พงษ์เพชร. “ทักษะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทราเขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2561.

พยอม วงศ์สารศรี. **องค์การและการจัดการ (Organization & Management)**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภา จำกัด, 2552.

พิพัฒน์ กล้าผจญ. “คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามทัศนะของครู กลุ่มเครือข่ายทับดรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.” (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา), 2558.

พิมพ์รักษ์ สามคุ้มพิมพ์. “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษากับมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

พิสนุ ฟองศรี. **วิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พรอพเพอร์ตี้พรีนซ์, 2551.

แพรวดาว สอนองผั่น. “ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557.
- ภารดี อนันต์นาวิ. **หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา**. ชลบุรี: มนตรี, 2551.
- มณฑาทิพย์ นามนุ. “ทักษะของผู้บริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2561.
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์. “ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 SKILLS FOR SCHOOL ADMINISTRATOR IN 21ST CENTURY.” **วารสารบริหารศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร** 3, 2 (มกราคม - มิถุนายน 2556): 205-207.
- มัลลิกา ต้นสอน. **การจัดการยุคใหม่ Modern Management**. กรุงเทพฯ: เอ็กเปอร์เน็ท, 2545.
- รัตนา เหลืองงาม. “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, 2562.
- วิจารณ์ พานิช. **วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์, 2555.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. **สี่เสาหลักของการศึกษา**. 18 มีนาคม 2566. เข้าถึงได้จาก http://www.curriculumandlearning.com/upload/%E0%B8%AA%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%97%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%A8%E0%B8%B6%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%B2_1415863493.pdf.
- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. “ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทิวธาภิเศก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.” การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก, 2561.
- ศศิตา เพลินจิต. “ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2557.
- ศิริชัย กาญจนวาสี ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์ และดิเรก ศรีสุขโข. **การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 255.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). **รายงานผล O-NET ด้วยแผนที่ประเทศไทย**.

เข้าถึงเมื่อ 18 มีนาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <http://www.niets.or.th/th/catalog/view/3121>.

สมคิด บางโม. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพฯ: บริษัท วิจัยพัฒนา จำกัด, 2550.

สมบัติ คชสิทธิ์และคณะ. “แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ.” **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์** 13, 3 (กันยายน – ธันวาคม, 2562): 192.

สมหมาย อัดดอนกลอย. “บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.” **วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม** 7, 1 (มกราคม – มิถุนายน 2556): 6-7.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565**.
อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง. **รายงานประจำปี พ.ศ. 2565**. อ่างทอง: ม.ป.ท., 2565.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. **แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)**. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท., 2559.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ. 2554 – 2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา (แก้ไขเพิ่มเติม พฤศจิกายน 2555)**. สมุทรปราการ: บริษัท ออฟเซ็ท พลัส จำกัด, 2554.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). **รายงานประจำปี 2564**.
เข้าถึงเมื่อ 18 มีนาคม 2566. เข้าถึงได้จาก <https://www.onesqa.or.th/upload/202203291845358.pdf>. 4-8.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพฯ: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด, 2561.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. **มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561**.
กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2561.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กระทรวงศึกษาธิการ. **รายงานผลการศึกษากการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของต่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2559.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2561.

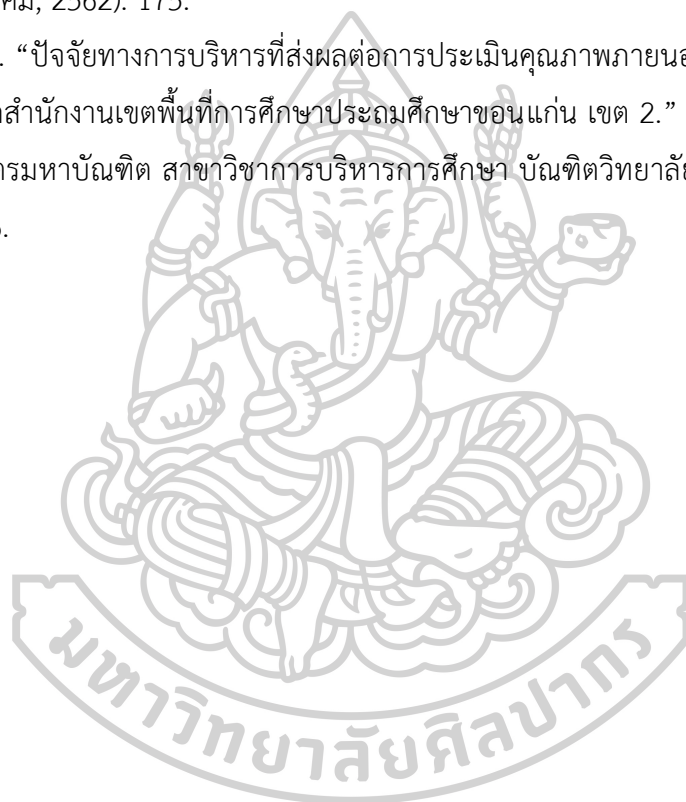
สุณา อิศสาหาก. **ทักษะการบริหาร**. เข้าถึงเมื่อ 12 พฤษภาคม 2563. เข้าถึงได้จาก <https://thisis>.

swu.ac.th/swuthesis/Ed_Adm/Supaporn_R.pdf.

แสงจันทร์ ม่วงจันทร์ อีระ ภูดี และคมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล. “การศึกษาความพร้อมเพื่อรับการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1.” **วารสารวิชาการแพรวากาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์** 1, 3 (กันยายน-ธันวาคม 2557): 100-101.

อดุลย์พร ชุ่มช่วย และคณะ. “ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์.” **วารสาร ศึกษาศาสตร์ มมร** 7, 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม, 2562): 175.

อุ้นทยา ผาผง. “ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2.” **วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น**, 2556.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัยและรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ฮว 8612.2/4

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

12 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สุรางค์ ชูบุญชากร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวจันทิมา อ๋ามโภช รหัสประจำตัว 61252307 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง" ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่
ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์)

รองหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา
ปฏิบัติการแทนหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ดร.ชรินทร์ จิตตสุโก

วุฒิการศึกษา พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดยางซ้าย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

2. ว่าที่ร้อยเอก ดร.สมชาย แก้วเจริญ

วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดโคกพุทธา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

3. ดร.สลิพัทธ์ สาทรรพานิษฐ์

วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดสว่าง
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

4. ดร.สุรางค์ ฐูปุชากร

วุฒิการศึกษา ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนวัดม่วงคั่น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

5. ดร.กานต์ฤทัย ชลวิทย์

วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษโรงเรียนไผ่วงวิทยาคม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง

ภาคผนวก ข

ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

การวิเคราะห์ค่าความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ

ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

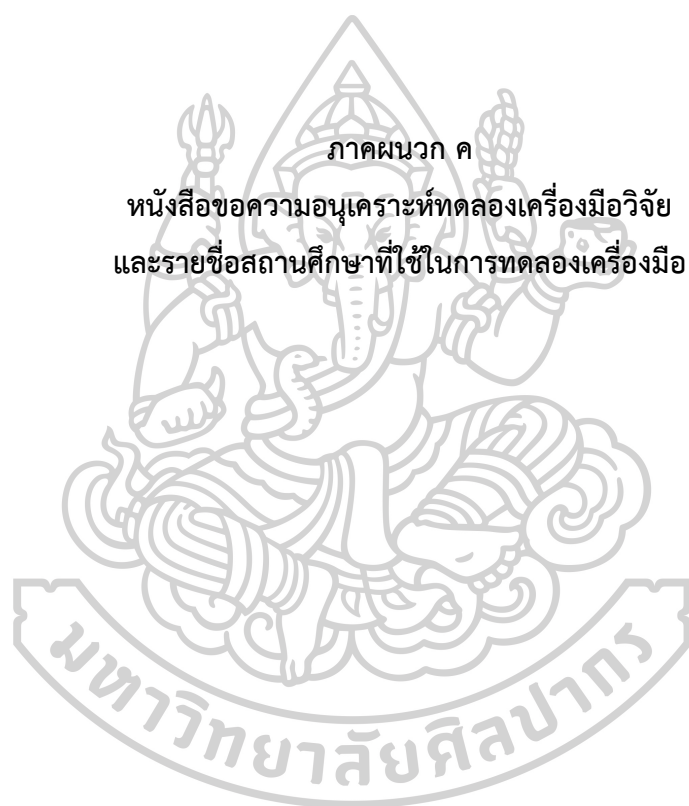
ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3	4	5		
ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ (Visionary Leadership: X₁)								
1	ผู้บริหารมีการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในอนาคตของโรงเรียนร่วมกับครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของนักเรียนและบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมชุมชน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
4	ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน	1	1	0	1	1	0.8	ใช้ได้
5	ผู้บริหารมีการดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยพิจารณาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
6	ผู้บริหารมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนำมาใช้ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
7	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง (Policy and Governance: X₂)								
8	ผู้บริหารมีความเข้าใจระบบโรงเรียนในระบบอบประชาธิปไตย	1	1	1	0	0	0.6	ใช้ได้
9	ผู้บริหารมีการอธิบายกระบวนการการทำงานที่มีประสิทธิภาพให้กับหัวหน้างาน และทีมงานในโรงเรียน	1	1	1	0	1	1	ใช้ได้
10	ผู้บริหารมีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่ นักเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
11	ผู้บริหารมีการแก้ไขความขัดแย้งในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง	1	1	1	0	1	1	ใช้ได้

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
12	ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
13	ผู้บริหารมีนโยบายการก่อตั้งการให้บริการและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
14	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร วิสัยทัศน์ พันธกิจ สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	1	1	1	0	0	0.6	ใช้ได้
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน (Communication and Community Relations: X₃)								
15	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบได้อย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารมีการสร้างสัญลักษณ์หรือคติพจน์ประจำโรงเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนอย่างชัดเจนด้วยภาษาที่เข้าใจได้ง่ายทำให้ครูทุกคนเข้าใจได้ถูกต้อง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
20	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้
21	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร	1	1	1	0	0	0.6	ใช้ได้
22	ผู้บริหารจัดให้มีการแนะแนว และมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่โดยบูรณาการทุกภาคส่วน อันได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ เอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคมร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกับชุมชน	1	1	1	1	0	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ (Values and Ethics of Leadership: X ₁₀)								
53	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของการมีค่านิยมและจริยธรรมอันเหมาะสมให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักในเรื่องของค่านิยมและจริยธรรม	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
54	ผู้บริหารมีการสอบถามครู บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจตนเอง	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
55	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
56	ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ส่งเสริมด้านความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5		
53	สถานศึกษาการขับเคลื่อนกลไกงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาของคณะกรรมการงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
54	สถานศึกษามีการดำเนินการงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
55	สถานศึกษามีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ								
จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต (Y_{3.1})								
56	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้รับกระบวนการคิด และนำไปปฏิบัติจริง	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
57	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้
58	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหา นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
59	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการสื่อสาร ถ่ายทอด นำเสนอองค์ความรู้	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
60	สถานศึกษามีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยง และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
61	สถานศึกษามีรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เฉพาะสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
62	สถานศึกษามีรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	1	1	1	1	1	1	ใช้ได้
63	สถานศึกษามีโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหา นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์	1	1	1	0	1	0.8	ใช้ได้

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือวิจัย
และรายชื่อสถานศึกษาที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ

ที่ อว 8612.2/1๕

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

18 มกราคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นางสาวจันทิมา อ่วมโภช รหัสประจำตัว 61252307 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง” ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มีทนา วัฒนอมศักดิ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อโรงเรียนขอทดลองเครื่องมือวิจัย

ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน
1	วัดสิทธิาราม
2	วัดไผ่ม่วง (ศุภรเสขย์วิทยาการ)
3	วัดต้นทอง
4	วัดบางจักร (แพสิริประชาสรรค์)
5	วัดนางข้า (ประชารัฐรังสฤษฎ์)
6	วัดโพธิ์ศรี
7	วัดโพธิ์
8	วัดโพธิ์ทอง (วิศิษฐ์ประชานุเคราะห์)
9	วัดสว่าง
10	วัดมะนาวหวาน (ราษฎร์วิริยะบำรุง)
11	วัดโพธิ์เกษียบ
12	วัดโคกพุทรา
13	วัดยางซ้าย
14	วัดจันทรราม
15	วัดไตรรัตนาราม

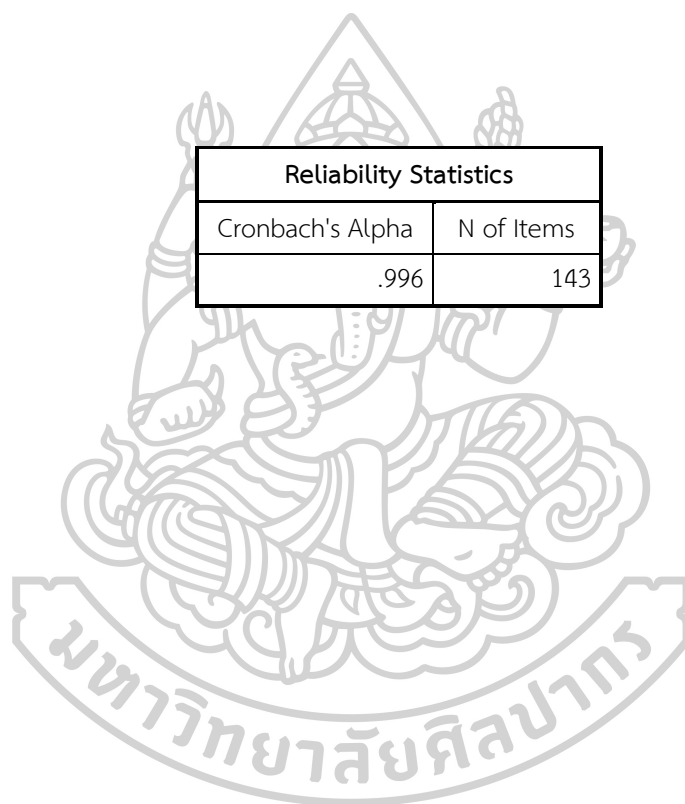

Reliability

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

- a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X1_1	588.9333	5413.926	.565	.996
X1_2	589.0000	5413.379	.529	.996
X1_3	589.2000	5384.441	.745	.996
X1_4	588.9333	5367.651	.821	.996
X1_5	588.8667	5406.257	.728	.996
X1_6	588.8667	5411.844	.655	.996
X1_7	588.8000	5415.683	.544	.996
X2_8	588.7333	5429.857	.643	.996
X2_9	588.6667	5389.747	.744	.996
X2_10	588.7333	5369.857	.863	.996
X2_11	588.6667	5442.437	.203	.996
X2_12	588.4000	5425.076	.500	.996
X2_13	588.6667	5372.437	.804	.996
X2_14	588.6667	5437.954	.248	.996
X3_15	588.6000	5441.766	.201	.996
X3_16	588.2667	5419.995	.396	.996
X3_17	588.8000	5426.993	.412	.996
X3_18	588.8000	5425.407	.431	.996
X3_19	588.9333	5355.582	.837	.996
X3_20	589.0667	5397.375	.665	.996
X3_21	588.6667	5450.851	.117	.996
X3_22	588.6667	5385.747	.785	.996
X4_23	588.5333	5408.464	.604	.996
X4_24	588.4000	5407.697	.591	.996
X4_25	588.5333	5395.775	.636	.996
X4_26	588.6000	5392.455	.816	.996
X4_27	588.5333	5379.637	.701	.996
X5_28	588.6000	5375.559	.752	.996
X5_29	588.6000	5375.559	.752	.996
X5_30	588.6667	5372.437	.804	.996
X5_31	588.7333	5368.616	.875	.996
X6_32	588.7333	5363.582	.821	.996
X6_33	588.6000	5387.145	.740	.996

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X6_34	588.5333	5415.016	.531	.996
X6_35	588.6667	5391.195	.881	.996
X6_36	588.7333	5376.478	.931	.996
X6_37	588.6667	5396.368	.816	.996
X7_38	588.7333	5376.478	.931	.996
X7_39	588.7333	5376.478	.931	.996
X7_40	588.7333	5376.478	.931	.996
X7_41	588.6667	5380.299	.841	.996
X7_42	588.5333	5403.844	.832	.996
X8_43	588.6667	5380.299	.841	.996
X8_44	588.6667	5391.195	.881	.996
X8_45	588.6667	5391.195	.881	.996
X8_46	588.6667	5391.195	.881	.996
X8_47	588.8000	5378.372	.827	.996
X8_48	588.8000	5367.338	.937	.996
X9_49	588.8000	5365.890	.837	.996
X9_50	588.8667	5365.499	.889	.996
X9_51	588.8000	5367.614	.934	.996
X9_52	588.8000	5366.166	.834	.996
X10_53	588.7333	5390.064	.783	.996
X10_54	588.6667	5397.471	.664	.996
X10_55	588.7333	5396.823	.709	.996
X10_56	588.8000	5386.372	.748	.996
Y1.1_1	588.7333	5393.306	.748	.996
Y1.1_2	588.8000	5391.200	.700	.996
Y1.1_3	588.8000	5384.441	.767	.996
Y1.1_4	588.7333	5393.306	.748	.996
Y1.1_5	588.6000	5400.041	.945	.996
Y1.1_6	588.6000	5400.041	.945	.996
Y1.1_7	588.6667	5396.368	.816	.996
Y1.1_8	588.6000	5400.041	.945	.996
Y1.2_9	588.8000	5367.614	.934	.996
Y1.2_10	588.7333	5387.513	.811	.996

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y1.2_11	588.8000	5367.614	.934	.996
Y1.2_12	588.6667	5396.368	.816	.996
Y1.2_13	588.7333	5376.478	.931	.996
Y1.2_14	588.7333	5376.478	.931	.996
Y1.2_15	588.6667	5396.368	.816	.996
Y1.2_16	588.6667	5396.368	.816	.996
Y2.1_17	588.6000	5400.041	.945	.996
Y2.1_18	588.8000	5372.786	.883	.996
Y2.1_19	588.6000	5400.041	.945	.996
Y2.1_20	588.7333	5371.168	.850	.996
Y2.1_21	588.8000	5367.338	.937	.996
Y2.1_22	588.8000	5367.338	.937	.996
Y2.2_23	588.8667	5363.637	.906	.996
Y2.2_24	588.6000	5400.041	.945	.996
Y2.2_25	588.6000	5400.041	.945	.996
Y2.2_26	588.7333	5376.478	.931	.996
Y2.2_27	588.8667	5363.637	.906	.996
Y2.2_28	588.6667	5390.920	.884	.996
Y2.2_29	588.6667	5390.920	.884	.996
Y2.2_30	588.7333	5376.478	.931	.996
Y2.2_31	588.8000	5367.338	.937	.996
Y2.2_32	588.6667	5390.920	.884	.996
Y2.3_33	588.6667	5396.368	.816	.996
Y2.3_34	588.8667	5358.464	.954	.996
Y2.3_35	588.8667	5358.464	.954	.996
Y2.3_36	588.8667	5363.913	.903	.996
Y2.3_37	588.6667	5391.195	.881	.996
Y2.3_38	588.9333	5354.754	.935	.996
Y2.4_39	588.8667	5358.464	.954	.996
Y2.4_40	588.8000	5367.614	.934	.996
Y2.4_41	588.6667	5391.195	.881	.996
Y2.4_42	588.6667	5391.195	.881	.996
Y2.4_43	588.6000	5400.041	.945	.996

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y2.5_44	588.8667	5363.637	.906	.996
Y2.5_45	588.8667	5363.637	.906	.996
Y2.5_46	588.6667	5396.368	.816	.996
Y2.5_47	588.7333	5376.478	.931	.996
Y2.5_48	588.7333	5376.478	.931	.996
Y2.5_49	588.6000	5400.041	.945	.996
Y2.6_50	588.7333	5376.478	.931	.996
Y2.6_51	588.5333	5409.292	.755	.996
Y2.6_52	588.8000	5367.338	.937	.996
Y2.6_53	588.7333	5376.478	.931	.996
Y2.6_54	588.7333	5376.478	.931	.996
Y2.6_55	588.6000	5400.041	.945	.996
Y3.1_56	588.7333	5376.478	.931	.996
Y3.1_57	588.6000	5400.041	.945	.996
Y3.1_58	588.7333	5376.478	.931	.996
Y3.1_59	588.7333	5376.478	.931	.996
Y3.1_60	588.7333	5376.478	.931	.996
Y3.1_61	588.6000	5400.041	.945	.996
Y3.1_62	588.6667	5385.747	.785	.996
Y3.1_63	588.5333	5409.292	.755	.996
Y3.1_64	588.6667	5385.747	.785	.996
Y3.2_65	588.6667	5385.747	.785	.996
Y3.2_66	588.6000	5400.041	.945	.996
Y3.2_67	588.6667	5390.920	.884	.996
Y3.2_68	588.7333	5382.064	.870	.996
Y3.2_69	588.8667	5358.464	.954	.996
Y3.2_70	588.8000	5360.717	.882	.996
Y3.2_71	588.7333	5371.168	.850	.996
Y3.2_72	588.8000	5367.338	.937	.996
Y3.2_73	588.6667	5390.920	.884	.996
Y3.3_74	588.6667	5390.920	.884	.996
Y3.3_75	588.8000	5367.338	.937	.996
Y3.3_76	588.8000	5367.338	.937	.996

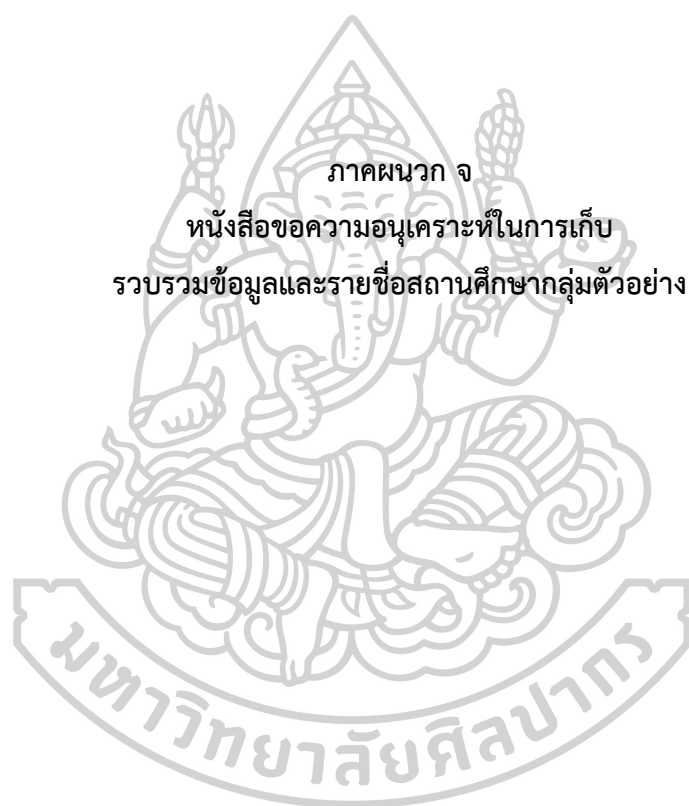
Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y3.3_77	588.6667	5390.920	.884	.996
Y3.3_78	588.7333	5369.582	.865	.996
Y3.3_79	588.6667	5487.678	-.240	.996
Y3.3_80	588.6000	5394.731	.790	.996
Y3.4_81	588.8000	5367.338	.937	.996
Y3.4_82	588.8667	5358.464	.954	.996
Y3.4_83	588.7333	5382.064	.870	.996
Y3.4_84	588.8667	5358.464	.954	.996
Y3.5_85	588.8667	5365.223	.891	.996
Y3.5_86	588.8667	5365.223	.891	.996
Y3.5_87	588.7333	5369.582	.865	.996
Y3.3_77	588.6667	5390.920	.884	.996
Y3.3_78	588.7333	5369.582	.865	.996
Y3.3_79	588.6667	5487.678	-.240	.996
Y3.3_80	588.6000	5394.731	.790	.996
Y3.4_81	588.8000	5367.338	.937	.996
Y3.4_82	588.8667	5358.464	.954	.996
Y3.4_83	588.7333	5382.064	.870	.996
Y3.4_84	588.8667	5358.464	.954	.996
Y3.5_85	588.8667	5365.223	.891	.996
Y3.5_86	588.8667	5365.223	.891	.996
Y3.5_87	588.7333	5369.582	.865	.996

Reliability Statistics

N of Cases = 30 N of Items = 143

Cronbach's Alpha = .996

ภาคผนวก จ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลและรายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่าง

ที่ อว 8612.2/43

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

25 มกราคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เรียน

ด้วย นางสาวจันทิมา อ่วมโกษ รหัสประจำตัว 61252307 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำ
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง" มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน หรือ
รักษาการแทนผู้อำนวยการโรงเรียน และครู เพื่อประกอบการทำวิจัย ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอ
ความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาตามที่เห็นสมควร จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์)
หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
โทร. 09 3979 3455

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน	ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน
1	วัดโพธิ์วงษ์	31	วัดบ้านป่า
2	วัดโคศุภราช	32	วัดไทรย่นโคธธาราม(วินิตประชาสรรค์)
3	วัดจำปาหล่อ"ธรรมะวิทยาทาน"	33	วัดเจ้าบุญเกิด
4	วัดโพทูล	34	วัดเยื้องคงคาราม
5	วัดตาลเจ็ดช่อ (หมอมี่-เพิ่ม เกษมสุวรรณ)	35	วัดวงษ์ภาคน์
6	อนุบาลวัดอ่างทอง	36	วัดกำแพง
7	กระทุ่มราย (วิบูลย์วิทยาคม)	37	วัดคำหยาด
8	วัดรุ่ง (วิบูลย์วิทยาคาร)	38	วัดท่าโขลง มิตรภาพที่ 135
9	วัดปลดส์ตว์ (เรือไทยสงเคราะห์2)	39	วัดยางทอง
10	บ้านน้ำผึ้ง	40	วัดโพธิ์ราษฎร์
11	วัดบ้านอิฐ	41	วัดบ้านสร้าง
12	วัดอรัญญิกาวาส	42	อนุบาลโพธิ์ทอง
13	วัดไทรย์(เกษมจริยคุณ)	43	ชุมชนวัดท่าอิฐ
14	วัดราชปักชี	44	วัดสามประชุมชน (วันครู 2504)
15	อนุบาลเมืองอ่างทอง (วัดทองคั้งตั้งตรงจิตร 3)	45	วัดโบสถ์ (ประชานุกูล)
16	วัดลิ้นทอง (จอมวิสิษฐราษฎร์บำรุง)	46	วัดชอย
17	วัดมหาดไทย (ผลประมุขวิทยา)	47	วัดบุญเกิด
18	วัดโบสถ์	48	วัดลั่นทม
19	วัดจันทร์นิรมิตร	49	วัดม่วงคั่น
20	วัดไผ่ล้อม (มีเพิ่มพิทยาภูมิ)	50	วัดโพธิ์เอน
21	วัดเชิงหวาย (ประชารัฐอุทิศ)	51	วัดสุวรรณราชหงษ์
22	วัดมะขาม (วิบูลย์อุปถัมภ์)	52	วัดทองกลาง (ประชากรอุปถัมภ์)
23	บ้านชะไว(ชวลิตวิทยาคาร)	53	วัดท่าสามคคี (สามคคีประชาสรรค์)
24	วัดชัยสิทธิาราม	54	ชุมชนวัดศีลขันธาราม (วิทยาคม)
25	วัดนางเล่าว	55	วัดน้ำอาบ
26	วัดมหานาม	56	วัดป่ามณี
27	วัดโบสถ์	57	วัดท่าตลาด
28	อนุบาลวัดสระเกษ (หลวงพ่อโต๊ะอุปถัมภ์)	58	วัดหัวสะพานตก
29	วัดไชโย (เพิ่ม เกษมสุวรรณ 4)	59	วัดรัตนาราม
30	วัดละมุด(ละมุดวิทยาคาร)	60	ชุมชนวัดรวิหัว

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย (ต่อ)

ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน	ลำดับที่	รายชื่อโรงเรียน
61	บ้านดอนกร่าง	85	วัดน้อย (วิบูลประชาสรรค์)
62	วัดวังน้ำเย็น	86	วัดอบทม (อบทมวิทยาประชานุกูล)
63	วัดหมื่นเกลา	87	บ้านไผ่หมูขวิด (พงษ์ผลประสาทวิทยา)
64	วัดรางฉนวน	88	วัดหลวง(วิทยาประชาสรรค์)
65	วัดจันทร์มณี	89	บ้านศาลาดิน (สุวรรณประชานุกูล)
66	วัดบ้านแก	90	อนุบาลวัดนางใน (ละเอียดอุปถัมภ์)
67	วัดบ้านพราน	91	ชุมชนวัดวิเศษชัยชาญ
68	บ้านหนองเสือ	92	บ้านห้วยคล้า
69	วัดสี่บัวทอง	93	ชุมชนวัดน้ำพุ (น้ำพุพิทยาคาร)
70	วัดแก้วกระจ่าง	94	วัดสี่ร้อย (ราษฎร์สามัคคีบำรุง)
71	อนุบาลแสวงหา	95	วัดทำนบ
72	พวงทองอุปถัมภ์	96	วัดหลักแก้ว
73	วัดบ้านเพชร	97	วัดลานช้าง
74	วัดทองเลื่อน	98	วัดคลองสำโรง
75	วัดยาง	99	วัดใหม่ทางข้าม
76	ประสิทธิ์วิทยาฯ	100	วัดหัวไร่ (สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล สงเคราะห์ 160)
77	วัดตลาดใหม่(อินทประชาสรรค์)	101	วัดหัวคันแหล่น (ประชารัฐรังสรรค์)
78	วัดลาดเป็ด	102	วัดหัวตะพาน
79	วัดคลอง पुल (บุญส่งอนุสรณ์)	103	วัดแปดแก้ว (สหพันธ์พุ่มระชัญกุล)
80	วัดชุมทอง (เจริญราษฎร์นุกูล)	104	วัดท่าขุมนุ้ม
81	วัดราชสุภณา (ราษฎร์รังสฤษดิ์)	105	บ้านหนองถ้ำ
82	วัดวันอุทิศ (สิริกมลฉัตรราษฎร์บำรุง)	106	วัดมงคลธรรมนิมิต
83	วัดยางมณี (ชวนประชาสรรค์)	107	วัดหนองกร่าง
84	วัดศาลาดิน	108	วัดเกษทอง

ภาคผนวก ฉ
เครื่องมือในการวิจัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 กับการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือเป็นความลับและขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด โดยผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงขอความกรุณาโปรดตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการ จำนวน 1 คน และครูจำนวน 1 คน แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 3 ตอน จำนวน 148 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 จำนวน 56 ข้อ

ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน จำนวน 87 ข้อ

เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนแล้วโปรดแจ้งผู้วิจัยให้มารับแบบสอบถามกลับคืน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวจันทิมา อ่วมโภช

นักศึกษาด้านการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

โทรศัพท์ 094-4846374

ตอนที่ 1 : สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงตามสถานภาพของท่าน

ข้อที่	สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2	อายุ (เศษที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีกหนึ่งปี) ☐ 21-30 ปี ☐ 31-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี
3	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
4	ตำแหน่งปัจจุบัน ☐ ผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ☐ ครู
5	ประสบการณ์การทำงาน ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 6-10 ปี ☐ 11-15 ปี ☐ 16-20 ปี ☐ 21-25 ปี ☐ 26-30 ปี ☐ มากกว่า 30 ปี

ตอนที่ 2 : ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ทักษะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์							
1	ผู้บริหารมีการสร้างวิสัยทัศน์เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางในอนาคตของโรงเรียนร่วมกับครูและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
2	ผู้บริหารมีการสื่อสารวิสัยทัศน์ให้ครู ผู้ปกครอง ชุมชน เขตพื้นที่ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้รับรู้ร่วมกัน						
3	ผู้บริหารมีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของนักเรียนและบุคลากรให้สอดคล้องกับบริบทของวัฒนธรรมชุมชน						
4	ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียน						
5	ผู้บริหารมีการดำเนินการประเมินสภาพแวดล้อมของโรงเรียนโดยพิจารณาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน						
6	ผู้บริหารมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และนำผลมาใช้ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน						
7	ผู้บริหารมีการจัดสรรงบประมาณ บุคลากรและอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน						
ทักษะการกำหนดนโยบายและการปกครอง							
8	ผู้บริหารมีความเข้าใจระบบโรงเรียนในระบอบประชาธิปไตย						
9	ผู้บริหารมีการอธิบายกระบวนการการทำงานที่มีประสิทธิภาพให้กับหัวหน้างาน และทีมงานในโรงเรียน						

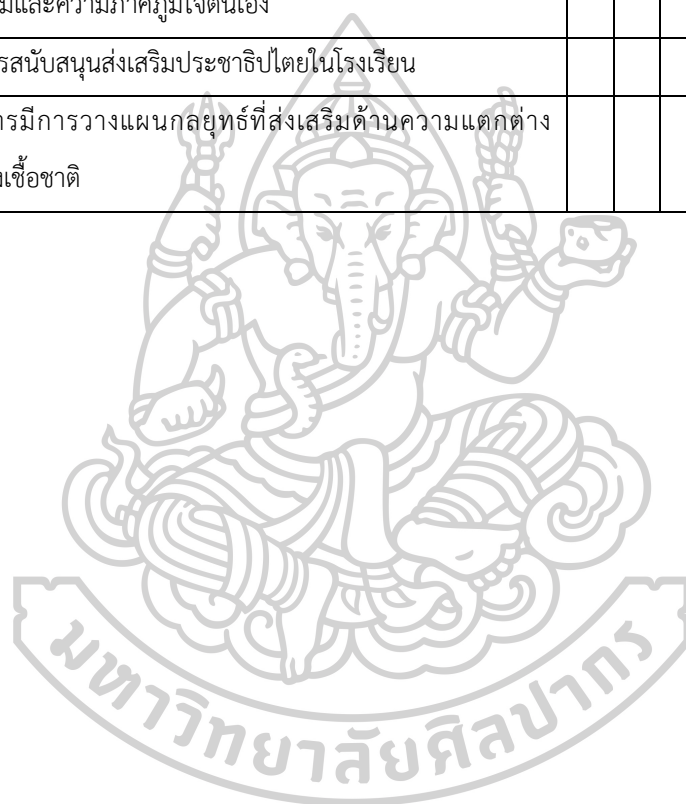
ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
10	ผู้บริหารมีการกำหนดและร่างนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่นักเรียน						
11	ผู้บริหารมีการแก้ไขความขัดแย้งในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง						
12	ผู้บริหารมีปฏิสัมพันธ์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นที่มีทัศนคติและความเห็นที่แตกต่าง						
13	ผู้บริหารมีนโยบายการก่อตั้งการให้บริการและความร่วมมือระหว่างโรงเรียนเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
14	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร วิสัยทัศน์ พันธกิจ สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
ทักษะการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน							
15	ผู้บริหารมีทักษะการสื่อสาร สามารถสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
16	ผู้บริหารสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้ชุมชนได้รับทราบได้อย่างชัดเจน						
17	ผู้บริหารมีการสร้างสัญลักษณ์หรือคติพจน์ประจำโรงเรียนเพื่อใช้ในการสื่อสารวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน						
18	ผู้บริหารมีการสื่อสารด้วยการพูดหรือการเขียนอย่างชัดเจนด้วยภาษาที่เข้าใจได้ง่ายทำให้ครูทุกคนเข้าใจได้ถูกต้อง						
19	ผู้บริหารมีการกำหนดกลยุทธ์ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับนักเรียน						
20	ผู้บริหารสร้างความร่วมมือกับชุมชนและโรงเรียนอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน						
21	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรทุกฝ่ายร่วมกันทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างขวัญ กำลังใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในองค์กร						

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
22	ผู้บริหารจัดให้มีการแนะแนว และมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่โดยบูรณาการทุกภาคส่วน อันได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ภาครัฐ เอกชน รวมทั้งภาคประชาสังคมร่วมกันพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกับ ชุมชน						
ทักษะการบริหารจัดการองค์กร							
23	เมื่อมีข้อขัดแย้งในโรงเรียนผู้บริหารมีการบริหารความขัดแย้ง โดยการวิเคราะห์ปัญหา หาสาเหตุและตัดสินใจเลือกแนว ทางแก้ไขปัญหาที่ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ร่วมกัน						
24	ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎเกณฑ์ของโรงเรียน รวมทั้งใช้ระเบียบข้อบังคับ ในการปฏิบัติงานของโรงเรียน						
25	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการ วางแผนทางการเงิน กำหนดขั้นตอนสำหรับการวางแผน งบประมาณ การบัญชีและการตรวจสอบบัญชี						
26	ผู้บริหารมีการใช้เทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการบริหารงาน เช่น การจัดทำแผนการบำรุงรักษา ดูแล อาคาร สถานที่ อุปกรณ์ และระบบต่างๆ ในโรงเรียน						
27	ผู้บริหารมีการนำหลักการบริหารคุณภาพ เช่น หลักการ PDCA มาใช้ในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย เช่น ด้านวิชาการ ด้าน งบประมาณ ด้านบุคคล และด้านงานทั่วไป						
ทักษะการวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร							
28	ผู้บริหารดำเนินการพัฒนาและออกแบบหลักสูตรเพื่อตอบสนอง ต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน						
29	ผู้บริหารมอบหมายให้คณะครูมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้ ตอบสนองต่อความหลากหลายของนักเรียนในชุมชน และง่ายต่อ การนำไปปฏิบัติได้จริง						

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
30	ผู้บริหารมอบหมายให้คณะครูมีการออกแบบระบบตรวจสอบหลักสูตรที่เอื้ออำนวยต่อครูผู้สอนให้สามารถใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย						
31	ผู้บริหารมีการดำเนินการเลือกกิจกรรมหรือหัวข้อหลักสูตรที่เป็นที่สนใจของชุมชนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน โดยนำผลมาใช้หรือบูรณาการในการวางแผนหรือปรับปรุงแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน						
ทักษะการจัดการเรียนรู้							
32	ผู้บริหารมีการพัฒนาแผนงานการใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาครูในการใช้เทคโนโลยีและอุปกรณ์ต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน						
33	ผู้บริหารมีการจัดประชุมโดยเชิญผู้นำชุมชนมาเข้าร่วมวางแผนพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน						
34	ผู้บริหารมีการจัดการประชุมครูเพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจการเรียน						
35	ผู้บริหารจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูเกี่ยวกับการจัดห้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ วิธีสอนในห้องเรียน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคการสอน โดยมีเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน						
36	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์การใช้งบประมาณในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อนำผลไปวางแผนงบประมาณให้สอดคล้องกับหลักสูตร						
37	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนตามตัวชี้วัดการเรียนรู้						
ทักษะการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร							
38	ผู้บริหารใช้รูปแบบและกระบวนการประเมินบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ						
39	ผู้บริหารมีการทบทวนแผนประเมินโรงเรียน						

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
40	ผู้บริหารสร้างแบบสำรวจครูและบุคลากรเกี่ยวกับแผนการประเมินที่ใช้ในปัจจุบัน						
41	ผู้บริหารพัฒนาระบบการสรรหาบุคลากร การคัดเลือก และขั้นตอนกระบวนการส่งเสริม						
42	ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง						
ทักษะการพัฒนาบุคลากร							
43	ผู้บริหารมีการจัดทำแผนพัฒนาคุณลักษณะ ทักษะที่จำเป็นของบุคลากรและการประเมินประสิทธิผลของโปรแกรมการพัฒนาครูและบุคลากร						
44	ผู้บริหารจัดประชุมบุคลากรเพื่อพัฒนาและมีการสอบถามถึงความต้องการในด้านที่ครูสนใจจะพัฒนาตนเอง						
45	ผู้บริหารมีการพัฒนาแผนในการลดความเครียดและเพิ่มความสุข						
46	ผู้บริหารมีการพัฒนาด้านสุขภาพ ขวัญและกำลังใจ						
47	ผู้บริหารมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความเป็นทีมเพื่อฝึกกระบวนการทำงานของฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้เป็นระบบ						
48	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ทีมของตนเองและหาหลักการสำหรับการทำงานเป็นทีมที่ประสบความสำเร็จไปในทิศทางที่ตั้งไว้						
ทักษะการวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน							
49	ผู้บริหารมีการใช้รูปแบบงานวิจัยและวิธีการวิจัยที่หลากหลายโดยค้นคว้าหาข้อมูลศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง						
50	ผู้บริหารมีการเลือกวิธีการรวบรวม การวิเคราะห์และการตีความข้อมูลที่เหมาะสม						
51	ผู้บริหารมีการใช้รูปแบบงานวิจัยเป็นพื้นฐานและมาตรฐานสำหรับการประเมินต่าง ๆ ทางการศึกษา						
52	ผู้บริหารมีการใช้งานวิจัยเพื่อการมีส่วนร่วมในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในอนาคต						

ข้อที่	ทักษะของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ทักษะค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ							
53	ผู้บริหารเป็นแบบอย่างของการมีค่านิยมและจริยธรรมอันเหมาะสมให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาและมีการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีความตระหนักในเรื่องของค่านิยมและจริยธรรม						
54	ผู้บริหารมีการสอบถามครู บุคลากรและนักเรียนเกี่ยวกับการมีคุณธรรมและความภาคภูมิใจตนเอง						
55	ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน						
56	ผู้บริหารมีการวางแผนกลยุทธ์ที่ส่งเสริมด้านความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ						

ตอนที่ 3 : การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอ่างทอง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน
โดยพิจารณาตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน							
ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน							
1	นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้น						
2	นักเรียนมีความสามารถในการคำนวณตามเกณฑ์ของแต่ละ ระดับชั้น						
3	นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา						
4	นักเรียนมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม ความสามารถในการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร						
5	นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา						
6	นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา						
7	นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการจัดการ เจตคติที่ดีใน การศึกษาต่อ						
8	นักเรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ						
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน							
9	นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมเคารพในกฎกติกา						
10	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา กำหนด						
11	นักเรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย						

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
12	นักเรียนเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ประเพณีไทย และภูมิปัญญาไทย						
13	นักเรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทยและภูมิปัญญาไทย						
14	นักเรียนมีการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย						
15	นักเรียนมีน้ำหนักร่างกายสูง และสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน มีสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยที่ดี ปลอดภัยจากสิ่งเสพติด อายุมุมและปัญหาต่างๆ						
16	นักเรียนแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นอย่างมีความสุข						
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ							
มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน							
17	สถานศึกษากำหนดการดำเนินการ (ตามมาตรฐานการศึกษา) และกำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน						
18	สถานศึกษากำหนดวิสัยทัศน์สอดคล้องกับมาตรฐานอย่างชัดเจน สถานศึกษากำหนดพันธกิจสอดคล้องกับวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน						
19	สถานศึกษากำหนดเป้าประสงค์สอดคล้องกับพันธกิจ ที่กำหนดไว้ตรงกับวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาชาติ						
20	สถานศึกษามีเป้าประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจของสถานศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ท้องถิ่นอย่างชัดเจน						
21	สถานศึกษามีการทำงานของแต่ละฝ่ายขององค์กรเป็นไปในทางที่ส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จ บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ						
22	สถานศึกษามีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานต่างๆ ว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่ มีข้อบกพร่องอะไรที่ต้องแก้ไขหรือไม่						
มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา							
23	สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ						

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
24	สถานศึกษามีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และนำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
25	สถานศึกษามีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจพิจารณาจาก การให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา การให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีของสถานศึกษา						
26	สถานศึกษามีแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระยะ 3 - 5 ปีมีการกำหนดการมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจและกลยุทธ์หรือแผนงานโครงการหลักในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
27	สถานศึกษามีระบบ/กลไก หรือแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในการขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
28	สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง						
29	สถานศึกษามีรายงานประจำปี หรือรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในแต่ละปีสะท้อนความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพตามวิสัยทัศน์ เป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
30	สถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลัง ทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่เป็นระบบ						
31	สถานศึกษามีระบบการนิเทศภายใน และนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา						
32	สถานศึกษาให้บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา						

ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย							
ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
33	สถานศึกษามีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาสามารถจัดรายวิชาได้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแหล่งเรียนรู้ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดจนจัดระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ						
34	สถานศึกษามีแผนงานพัฒนาหลักสูตรรายวิชา เช่น กำหนดให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรรายวิชาโดยใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด						
35	สถานศึกษามีแผนงานพัฒนา ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความเป็นเลิศและส่งเสริมผู้เรียนที่เป็นเด็กพิเศษ						
36	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อม และการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มด้วยศักยภาพ						
37	สถานศึกษามีการสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community)						
38	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลสำเร็จของการบริหารจัดการสถานศึกษาทุกปี มีผลการประเมินความพึงพอใจของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง						
พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ							
39	สถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ						
40	สถานศึกษามีการศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานและคุณภาพของครูตามที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนดขึ้น รวมทั้งมาตรฐานและคุณภาพของครูที่หน่วยงานและสถานศึกษากำหนดขึ้น						
41	สถานศึกษามีแผนงานพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างชัดเจน						
42	สถานศึกษาปฏิบัติการพัฒนาตามแผนงานที่กำหนด กำกับดูแลสนับสนุน ช่วยเหลือ ติดตามประเมินผลเป็นระยะ นำผลมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป						

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
43	สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาตนเอง นำความรู้ที่ได้จากการประชุม/อบรม มาเผยแพร่ และมีการจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)						
จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้							
44	สถานศึกษามีการวางแผนและการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา						
45	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมบริเวณโรงเรียนที่คำนึงถึงความปลอดภัย สะดวกในการทำงาน สะอาด ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้						
46	สถานศึกษามีระบบ/กลไก หรือ แผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา						
47	สถานศึกษามีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนา						
48	สถานศึกษามีการจัดทำรายงานประจำปี หรือรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในแต่ละปีที่สะท้อน						
49	สถานศึกษามีการประเมินความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพตามการวางแผนและการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา						
จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้							
50	สถานศึกษามีการจัดระบบ มีแผนการจัดการบริหารและจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและชัดเจน						
51	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา						
52	สถานศึกษามีคณะกรรมการงานเทคโนโลยีสารสนเทศภายในสถานศึกษา						
53	สถานศึกษาการขับเคลื่อนกลไกงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาของคณะกรรมการงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา						
54	สถานศึกษามีการดำเนินการงานเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา						

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
55	สถานศึกษามีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาการเรียนการสอน และการพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา						
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ							
จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต							
56	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระตุ้น ให้ผู้เรียนได้รับกระบวนการคิด และนำไปปฏิบัติจริง						
57	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ ความรู้ด้วยตนเอง						
58	ครูมีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหา นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์						
59	สถานศึกษามีการส่งเสริมสนับสนุนการสื่อสาร ถ่ายทอด นำเสนอ องค์ความรู้						
60	สถานศึกษามีการจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงและ ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน						
61	สถานศึกษามีรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เฉพาะสำหรับ นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียน						
62	สถานศึกษามีรูปแบบหรือวิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มี ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์						
63	สถานศึกษามีโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหา นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์						
64	สถานศึกษามีรายงานและสรุปผลความสำเร็จของโครงการหรือ ความพึงพอใจต่อกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมหรือแก้ปัญหานักเรียนที่มี ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์						
ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้							
65	สถานศึกษามีการจัดโครงสร้างหรือระบบการบริหารงานที่เอื้อต่อ การพัฒนาทางด้าน การจัดหาสื่อเพื่อใช้ในการเรียน						
66	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการนำสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและ แหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้						

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
67	สถานศึกษามีคณะกรรมการงานพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในระดับสถานศึกษา						
68	สถานศึกษาส่งเสริมให้มีการสร้างสื่อ การใช้สื่อ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้						
69	สถานศึกษากำหนดผู้รับผิดชอบงานทางด้านสื่อนวัตกรรม						
70	สถานศึกษามีการจัดระบบการบริการ สะดวกต่อการเข้าถึงและการให้บริการ						
71	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศทางด้านสื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้						
72	สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียน ครู และผู้บริหารเป็นรายบุคคลถูกต้อง ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน						
73	สถานศึกษาสนับสนุนให้มีการ ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน						
มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก							
74	ครูมีการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ						
75	ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล						
76	ครูมีการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยกระบวนการ						
77	ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน						
78	ครูมีการบริหารจัดการชั้นเรียนและจัดบรรยากาศการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข						
79	ครูมีการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกสถานศึกษา						
80	ครูมีการศึกษาค้นคว้าวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยมีงานวิจัยหรือผลงานหรือสื่อนวัตกรรม						

ข้อที่	การปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน							
81	ครูมีการวัดและประเมินผลผู้เรียนตามสมรรถนะสำคัญ ตามหลักสูตรโดยการประเมินผู้เรียนจากสภาพจริง						
82	ครูมีการกำหนดขั้นตอนการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ						
83	ครูมีการใช้เครื่องมือและวิธีการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย และการจัดการเรียนการสอน						
84	ผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวัดและประเมินผล						
มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้							
85	สถานศึกษาเสริมสร้างแนวคิดเรื่องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ มุ่งการพัฒนาคุณภาพจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง						
86	ครูมีการนำผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้						
87	ครูมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์/วิจัย และเลือกสรรข้อมูลสารสนเทศไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้						

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาวจันทิมา อ๋ามโภช
วัน เดือน ปี เกิด	24 กันยายน 2534
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลวิเศษชัยชาญ อำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2557 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ) สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2561-ปัจจุบัน ศึกษาดำระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม) สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 40/3 หมู่ 2 ต. บางจัก อ. วิเศษชัยชาญ จ. อ่างทอง 14110

